

**Powiatowa Stacja
Sanitarno - Epidemiologiczna
w Opatowie**

RAPORT O STANIE SANITARNYM POWIATU OPATOWSKIEGO 2019

Opatów 2020

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie

Spis treści

WSTĘP	5
1 OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO	8
1.1 ZACHOROWANIA NA WYBRANE CHOROBY	8
1.2 WSPÓŁPRACA Z WETERYNARIĄ	14
1.3 REALIZACJA PROGRAMU SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH	14
1.4 PODSUMOWANIE	17
2 JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ	18
2.1 WYMAGANIA, JAKIM POWINNA ODPOWIADAĆ JAKOŚĆ WODY	18
2.2 CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH GRUP URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ	19
2.2.1 <i>Wodociągi o produkcji wody < 100m³/dobę</i>	19
2.2.2 <i>Wodociągi o produkcji wody 101- 1000 m³/dobę</i>	22
2.2.3 <i>Wodociągi o produkcji wody 1001-10000 m³/dobę</i>	25
2.2.4 <i>Inne podmioty zaopatrujące w wodę</i>	27
2.2.5 <i>Ujęcia powierzchniowe</i>	28
2.2.6 <i>Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi</i>	28
2.3 BADANIA CIEPŁEJ WODY W SZPITALACH I W BUDYNKACH ZAMIESZKANIA ZBIOROWEGO NA OBECNOŚĆ PAŁECZEK LEGIONELLA SP.	28
2.3.1 <i>Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.</i>	29
2.3.2 <i>Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego.</i>	29
2.4 WNIOSKI.....	30
3 ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	32
3.1 STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.	34
3.2 OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	35
3.3 DOKUMENTACJA PROJEKTOWA (OCENA ROZWIĄZAŃ W ZAKRESIE WYMAGAŃ HIGIENICZNY I ZDROWOTNYCH)	36
3.4 ODBIORY OBIEKTÓW. UCZESTNICZENIE W DOPUSZCZENIE DO UŻYTKOWANIA OBIEKTÓW BUDOWLANYCH	37
3.5 ZGODA NA ODSTĘPSTWO OD PRZEPISÓW TECHNICZNO–BUDOWLANYCH I BHP.....	39
3.6 INNE OPINIE SANITARNE	39
3.7 KONTROLE (WIZJE LOKALNE, KONTROLE W TRAKCIE REALIZACJI)	39
3.8 WSPÓŁPRACA Z INNYMI ORGANAMI	39
3.9 PODSUMOWANIE	39
4 STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	41
4.1 WPROWADZENIE	41
4.2 STAN SANITARNY WYBRANYCH OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ	41
4.2.1 <i>Ustępy</i>	41
4.2.2 <i>Obiekty Pomocy Społecznej</i>	41
4.2.3 <i>Obiekty hotelarskie</i>	43
4.2.4 <i>Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej</i>	44
4.2.5 <i>Obiekty komunikacji publicznej</i>	48
4.2.6 <i>Cmentarze</i>	48
4.2.7 <i>Domy przedpogrzebowe</i>	49
4.2.8 <i>Inne obiekty użyteczności publicznej</i>	49
4.2.9 <i>Kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe</i>	51
4.3 WNIOSKI.....	56

5	STAN SANITARNY ZAKŁADÓW OCHRONY ZDROWIA	57
5.1	DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA WYKONYWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE	57
5.2	DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA WYKONYWANA PRZEZ PRAKTYKĘ ZAWODOWĄ	60
5.3	WNIOSKI	61
6	SEKCJA NADZORU ŚRODOWISKA PRACY	62
6.1	PROWADZENIE NADZORU	65
6.2	NADZÓR NAD SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI I ICH MIESZANINAMI I PREKURSORAMI	65
6.3	NADZÓR NAD CZYNNIKAMI BIOBÓJCZYMI.....	66
6.4	NADZÓR NAD CZYNNIKAMI BIOLOGICZNYMI W MIEJSCU PRACY	66
6.5	NADZÓR NAD CZYNNIKAMI RAKOTWÓRCZYMI.....	66
6.6	POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNO-EGZEKUCYJNE	67
6.7	PRZEKROCZENIA NDS I N.....	67
6.8	CHOROBY ZAWODOWE.....	68
6.9	PROMOCJA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY	69
6.10	INNE DZIAŁANIA	69
6.11	PODSUMOWANIE	69
7	NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	71
7.1	NADZOROWANE PLACÓWKI I DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-REPRESYJNA	71
7.2	OCENA STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO W PLACÓWKACH	72
7.3	ŻŁOBKI, PRZEDSZKOLA	77
7.4	PODSUMOWANIE	78
8	STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	79
8.1	OCENA STANU SANITARNO–HIGIENICZNEGO WYBRANYCH GRUP NADZOROWANYCH OBIEKTÓW.....	79
8.2	ANALIZA PORÓWNAWCZA STANU SANITARNO–HIGIENICZNEGO OBIEKTÓW	81
8.3	JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ ORAZ KOSMETYKÓW W 2019 R.....	81
8.4	NADZÓR NAD OBIEKTAMI ŻYWNOSCIOWO–ŻYWIENIOWYMI	82
8.5	NADZÓR NAD OBIEKTAMI ŻYWIENIOWYMI W MIEJSCACH WYPOCZYNKU ZIMOWEGO I LETNIEGO DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ OCENA ICH FUNKCJONOWANIA	84
8.6	NADZÓR NAD PRAWIDŁOWOŚCIĄ ZNAKOWANIA WOŁOWINY I PRZETWORÓW Z MIĘSA WOŁOWEGO W OBRODZIE.....	85
8.7	NADZÓR NAD NOWĄ ŻYWNOSCIĄ ORAZ ŻYWNOSCIĄ GENETYCZNIE MODYFIKOWANĄ (GMO)	86
8.8	DZIAŁANIA PODEJMOWANE W ZWIĄZKU Z POWIADOMIENIAMI W SYSTEMIE RASFF	86
8.9	NADZÓR NAD SUPLEMENTAMI DIETY I INNYMI ŚRODKAMI SPOŻYWCZYMI	86
8.10	PODEJMOWANIE INTERWENCJI NA WNIOSEK KONSUMENTÓW LUB INNYCH INSTYTUCJI	87
8.11	POSTĘPOWANIE Z ŚRODKAMI SPOŻYWCZYMI O NIEWŁAŚCIWEJ JAKOŚCI ZDROWOTNEJ.	87
8.12	NADZÓR NAD BEZPIECZNYM UŻYCIEM KOSMETYKÓW ZGŁOSZONYMI W SYSTEMIE RAPEX.....	87
8.13	NADZÓR NAD MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ.....	88
8.14	PODSUMOWANIE	88
9	PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA.....	90
9.1	PROGRAM EDUKACYJNY: „TRZYMAJ FORMĘ!”	90
9.2	ZAPOBIEGANIE ORAZ OGRANICZANIE PALENIA TYTONIU:	90
9.2.1	„Czyste powietrze wokół nas”	91
9.2.2	„Nie pal przy mnie, proszę”	91
9.2.3	„Znajdź właściwe rozwiązanie”	92
9.2.4	„Bieg po zdrowie”	92
9.2.5	Światowy Dzień bez Tytoniu ph. „Tytoń i zdrowie płuc”	93

9.2.6	<i>Światowy Dzień Rzucania Palenia 2019</i>	94
9.3	KRAJOWY PROGRAM ZWALCZANIA HIV I ZAPOBIEGANIA AIDS.....	95
9.4	„ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?”	95
9.5	„PODSTĘPNE WZW”	96
9.6	„ZNAMIĘ! ZNAM JE?”	96
9.7	„WYBIERZ ŻYCIE – PIERWSZY KROK”	97
9.8	INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE.	97
9.8.1	<i>Obchody Światowego Dnia Zdrowia</i>	97
9.8.2	<i>Profilaktyka nowych narkotyków – dopalaczy.</i>	98
9.9	AKCJA LETNIA – ZDROWE BEZPIECZNE WAKACJE	98
9.10	PROFILAKTYKA GRYPY.	99
9.11	PROFILAKTYKA CHOROÓB NOWOTWOROWYCH	99
9.12	DODATKOWE DZIAŁANIA	100
9.13	WNIOSKI.....	101
10	NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI.....	102
11	PODSUMOWANIE	104
	SPIS TABEL	105
	SPIS WYKRESÓW	105
	SPIS FOTOGRAFII	106

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna działając na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 59) realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego.

Główne kierunki działania Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Opatowie wyznaczone do realizacji w 2019 r.:

1. Aktualizacja struktur i działalności jednostek PIS stosownie do wprowadzanych zmian ustawowych.
2. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
3. Realizacja zadań wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej.
4. Monitorowanie zagrożeń zdrowotnych występujących w innych krajach.
5. Kontynuacja bieżącej działalności przeciwepidemicznej m.in. poprzez:
 - nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych w Polsce i procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzenia obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek,
 - nadzór nad obowiązkiem poddawania się szczepieniom ochronnym,
 - nadzór epidemiologiczny w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych,
 - nadzór nad podległymi podmiotami leczniczymi w celu zapewnienia właściwych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie prowadzonej działalności.
6. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
7. Monitoring suplementów diety, żywności specjalnego przeznaczenia oraz środków spożywczych wzbogaconych znajdujących się w obrocie na nadzorowanym terenie.
8. Prowadzenie działań w ramach systemu RASFF.
9. Nadzór nad bezpieczeństwem wyrobów kosmetycznych.
10. Sprawowanie nadzoru nad:
 - warunkami higieniczno-sanitarnymi w obiektach użyteczności publicznej oraz środkach transportu,
 - warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania ze zwłokami i szczątkami,
 - warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania z odpadami medycznymi,
 - warunkami sanitarnymi miejscowości, obiektów i tras turystycznych,

- bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i na pływalniach,
 - jakością wody ciepłej użytkowej w obiektach użyteczności publicznej, pod kątem zagrożeń zdrowotnych związanych z występowaniem bakterii z rodzaju Legionella sp.
11. Doskonalenie systemu zarządzania jakością w komórkach nadzorowych PSSE.
 12. Nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
 13. Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
 14. Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat 2 i 3.
 15. Ograniczanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.
 16. Sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi
 17. Uczestnictwo w upowszechnianiu materiałów informacyjnych z zakresu wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi, w tym prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych, podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zasad przeciwdziałania ich nabywania i spożywania.
 18. Sprawowanie nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, w szczególności nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy zajmowaniu stanowisk dotyczących m.in. projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów remediacji, warunków przeprowadzania działań naprawczych w odniesieniu do oceny występowania znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi na danym terenie, strategicznej oceny oddziaływania na środowisko koncepcji, planów, programów i innych dokumentów i oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
 19. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach realizacji inwestycji, w obiektach istniejących i planowanych (m.in. projektowanie, zmiana sposobu użytkowania, dopuszczenie do użytkowania obiektu budowlanego, uzyskania odstępstw od przepisów warunków technicznych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy), w szczególności obiektów i urządzeń objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.
 20. Uczczenie 100-lecia służb sanitarnych i 65-lecia Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
 21. Racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi otrzymanymi z budżetu państwa na realizację zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu, realizacja wydatków w sposób oszczędny i celowy z zachowaniem obowiązujących procedur i przepisów ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, jak również aktów wykonawczych do tych ustaw.
 22. W przypadku zaistnienia zdarzeń kryzysowych, informowanie ŚPWIS o sytuacji na terenie działania PSSE w Opatowie o podjętych działaniach, użytych środkach i przewidywanych następstwach lub zagrożeniach.

23. Podnoszenie kwalifikacji pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
24. Racjonalizowanie procesu zatrudnienia i wynagradzania pracowników.
25. Realizacja niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego i niezwłoczne przekazywanie informacji w tym zakresie do organów wyższego stopnia.
26. Rozwijanie działań zapobiegających występowaniu zdarzeń korupcyjnych.
27. Dostosowanie, aktualizacja i ujednoczenie informacji ujmowanych na stronach internetowych wszystkich jednostek PIS.

W roku 2019 realizowano zadania w zakresie zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie:

- bieżącego nadzoru sanitarnego,
- zapobiegawczego nadzoru sanitarnego,
- działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych powodowanych warunkami środowiska,
- działalności oświatowo-zdrowotnej.

Przedstawiony stan sanitarno - higieniczny powiatu opatowskiego za 2019 r. opracowany został na podstawie informacji i materiałów przedstawionych przez poszczególne komórki organizacyjne PSSE w Opatowie.

Działalność kontrolna PIS w 2019 roku na terenie powiatu opatowskiego przedstawiała się następująco:

- kontrole/wizytacje – 1413,
- liczba pobranych próbek 333,
- przeprowadzonych badań – 739,
- wykonanych oznaczeń chemicznych – 62,
- wykonanych oznaczeń fizycznych - 1377,
- wydano decyzji merytorycznych – 170,
- decyzji płatniczych – 105,
- wydano 9 postanowień,
- nałożono 3 mandaty karne na kwotę 400 zł.

Niniejsze opracowanie przedstawia stan sanitarny powiatu na dzień **31.12.2019 r.**

1 OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

1.1 Zachorowania na wybrane choroby

Ospa wietrzna

W 2019 roku zarejestrowano 303 przypadki ospy wietrznej. Zapadalność-576,30/100 tys. mieszkańców.

W 2018 roku w powiecie opatowskim odnotowano 427 przypadków ospy wietrznej, zapadalność 809,36 /100 tys.

W 2017 r. zarejestrowano 134 przypadki ospy wietrznej. Zapadalność-252,14/100 tys. mieszkańców.

Różyczka

W 2019 roku zarejestrowano 3 przypadki różyczki. Zapadalność-5,71/100 tys. mieszkańców

W 2018 roku zarejestrowano 1 przypadek różyczki (zap. 1.90/100tys.).

W 2017 roku zarejestrowano 2 przypadki różyczki.

Zapadalność - 3,76/100 tys. mieszkańców.

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

W 2019 roku zarejestrowano 4 przypadki świnki - zapadalność 7,61 /100tys.mieszkańców.

W 2018 roku zarejestrowano 8 przypadków świnki - zapadalność 15,16 /100tys.mieszkańców.

W 2017 roku w naszym powiecie odnotowano 4 przypadki (zapadalność 7,52/100tys.miesz.)

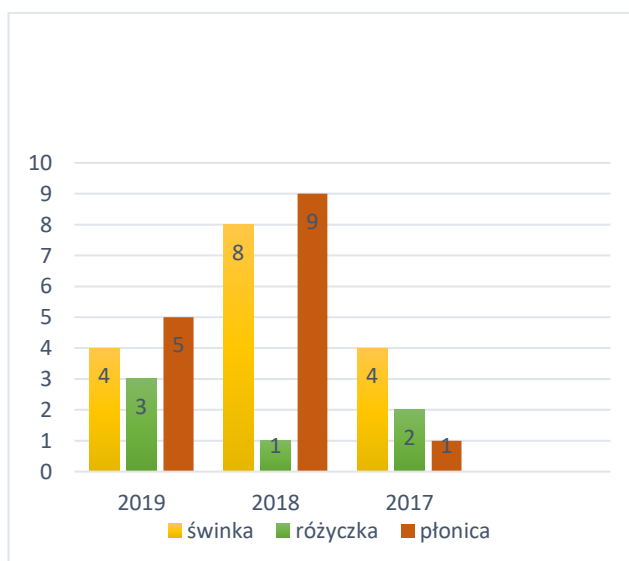
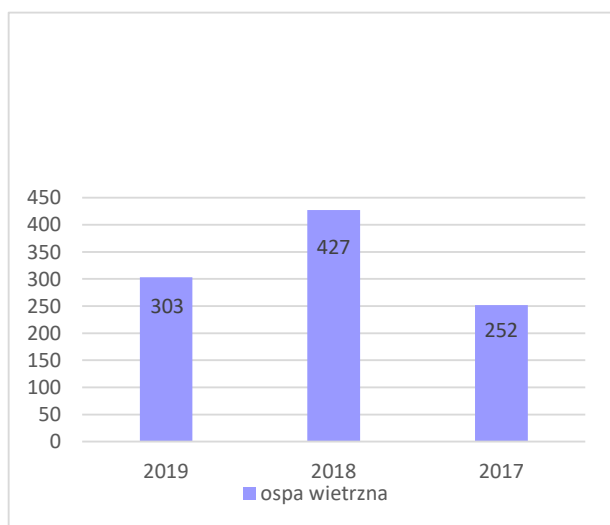
Krztusiec

W 2019, 2018 i 2017 roku nie zarejestrowano w powiecie opatowskim zachorowań na krztusiec.

Płonica

W 2019 roku zarejestrowano 5 przypadków płonicy - zapadalność- 9,51/100 tys. mieszkańców.

W 2018 roku w naszym powiecie odnotowano 9 przypadków płonicy (zapadalność 17,06 /100tys. mieszkańców), zaś rok wcześniej zarejestrowano tylko 1 zachorowanie na płonicę (zapadalność 1.88/100tys.)

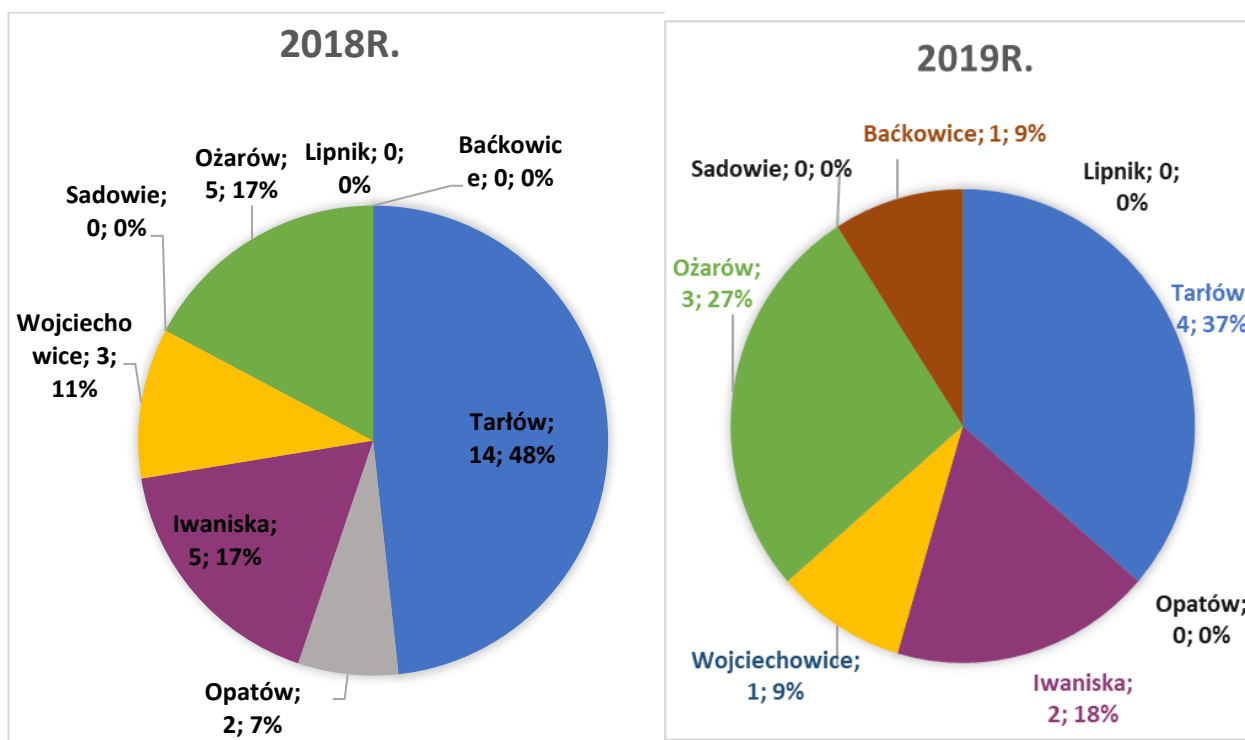
Wykres 1. Choroby wieku dziecięcego

Borelioza

W 2019r. w powiecie opatowskim zarejestrowano 11 przypadków boreliozy - zapadalność - 20,92/100 tys. mieszkańców. U 10 osób - wystąpił rumień wędrujący, 1 osoba zachorowała na neuroboreliozę.

W 2018 roku zarejestrowano 29 przypadków zachorowań, z czego 28 z rumieniem wędrującym, 1 z objawami stawowymi. Zapadalność wyniosła 54,97/100 tys. mieszkańców.

W 2017r. odnotowano 32 przypadki boreliozy, u wszystkich chorych wystąpił rumień wędrujący, dodatkowo u jednej osoby wystąpiły objawy neurologiczne i neuropsychiczne. Zapadalność - 62,18/100 tys. mieszkańców.

Wykres 2. Zachorowania na boreliozę w poszczególnych gminach powiatu opatowskiego

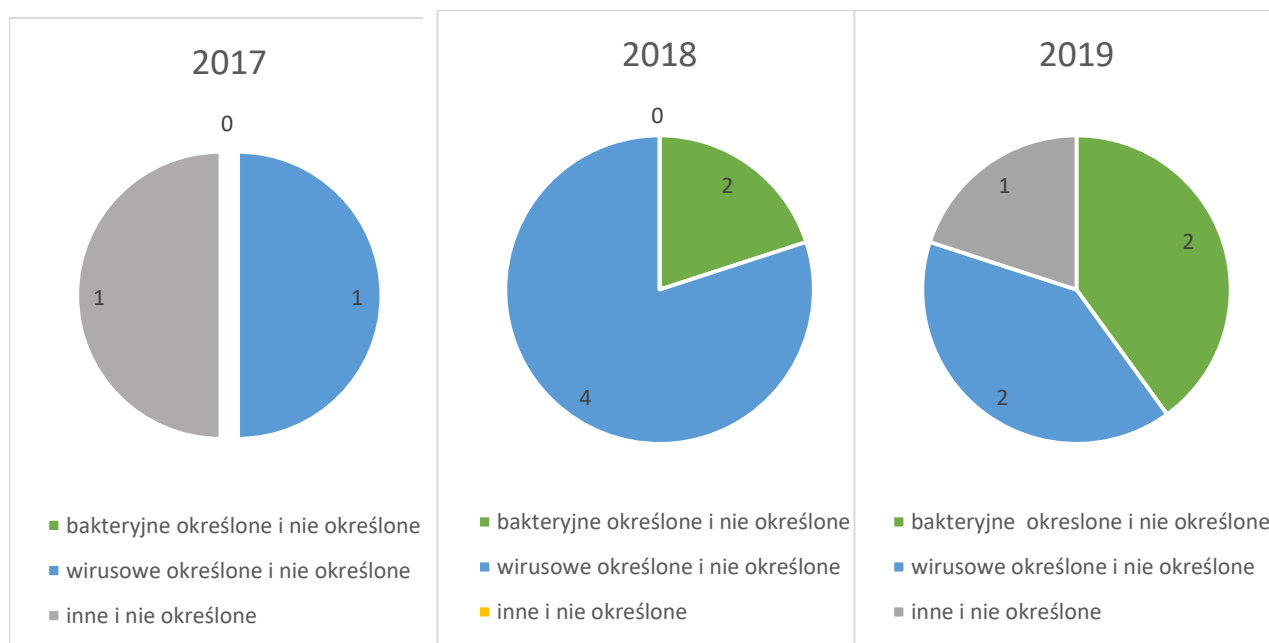
Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu

W 2019r. odnotowano - 2 bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu i 2 wirusowe: kleszczowe i nie określone oraz 1 przypadek innego, nieokreślonego zapalenia

(zapadalność 9,51/100tys.mieszk.)

W 2018 r. zarejestrowano 4 wirusowe zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu i 2- bakteryjne (zapadalność 11,37/100tys.mieszkańców).

W 2017r. zarejestrowano 1 wirusowe zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu i 1- nie określone (zapadalność 3,76/100tys.mieszkańców).

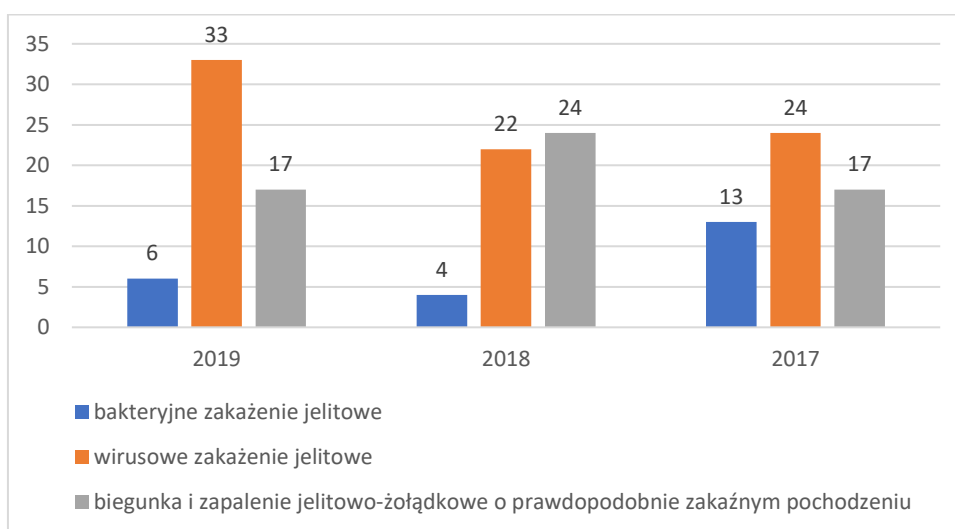

Wykres 3. Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu

Biegunki u dzieci do lat 2

W 2019r. zarejestrowano 56 biegunek dzieci do lat 2, w tym : 6 przypadków bakteryjnych zakażeń jelitowych , 33- wywołanych przez wirusy oraz 17 przypadków biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowego o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Zapadalność wyniosła łącznie 106,51/100tys. mieszkańców.

W 2018r. odnotowano 50 przypadków biegunek (w 2017r.-54 przypadki), w tym : 4 przypadki bakteryjnych zakażeń jelitowych (w 2017r.- 13 przypadków), 10 wywołanych przez rotawirusy (w 2017r.- 12), 8 - przez norowirusy (3 w 2017r.), 4 o etiologii wirusowej nieustalonej (w 2017 roku - 9 przypadków) oraz 24 przypadki biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowego o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (w roku 2017-17 przypadków). Zapadalność wyniosła łącznie 94,77/100tys. mieszkańców (w roku 2017 - 101,61/100tys.mieszkańców.)

Wykres 4. Biegunki u dzieci do lat 2

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2019 r. zarejestrowano 1 przypadek przewlekłego wzv typu B. Zapadalność-1,90/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. nie odnotowano zachorowań na wzv typu B, podobnie w 2017 r. nie odnotowano zachorowań tego typu.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W 2019 r. zarejestrowano 4 przypadki, 3 - wykryte podczas wykonywania badań kontrolnych, 1- pacjentka badanie w ciąży. Zapadalność – 7,61/100 tys. mieszkańców.

W 2018 r. odnotowano 3 przypadki zachorowania na przewlekłe wzv typu C - zapadalność 5,69/100tys.mieszkańców. Były to przypadki bezobjawowe. Okoliczności wykrycia choroby – w 2 przypadkach badania kontrolne wykonane w związku ze zleceniem lekarza, w 1- u kandydata na dawcę krwi.

W 2017 r. także zarejestrowano 3 zachorowania na wzv C, zapadalność 5,64/100tys. mieszkańców. Spośród nich 2 osoby bezobjawowe oraz 1 osoba tylko z objawami dyspeptyczymi. Okoliczności wykrycia choroby - badania zlecone przez lekarza.

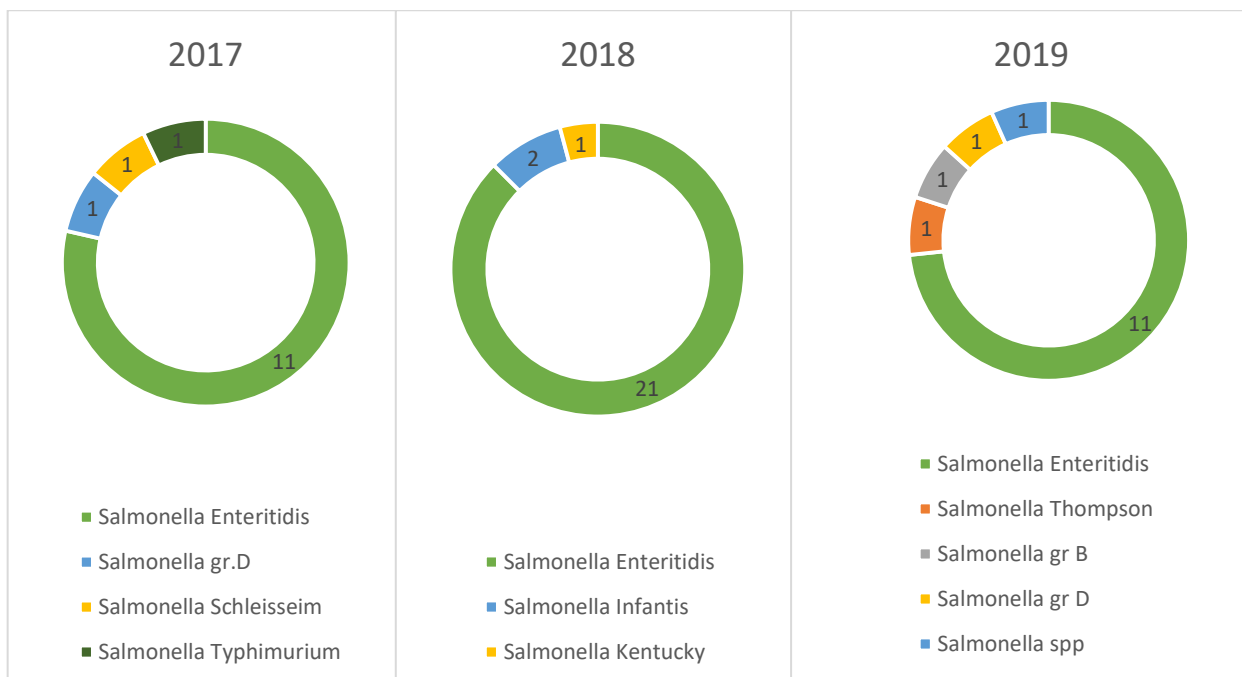
Salmonellozy - zatrucia pokarmowe

W 2019 r. zarejestrowano 15 przypadków salmonellozy, zapadalność wyniosła 28,50/100tys

W 2018 r. odnotowano 24 przypadki salmonellozy, zapadalność wyniosła 45,49/100tys.mieszcz., zaś w 2017r. zarejestrowano 14 przypadków salmonellozy, zapadalność wyniosła 28,22/100tys.

Tabela 1. Salmonellozy- rozkład zachorowań

Grupy wiekowe	2019				2018			
	miasto		wieś		miasto		wieś	
	M	K	M	K	M	K	M	K
0-2			1			2	3	1
3-5	1			1	1		1	1
6-9			2	1			2	2
10-14			1	1	1		1	
15-19				1				1
20-40				1				
41-65	1		1				1	1
65+				3		1	1	4
Razem	2		13		5		19	
	15				24			

Wykres 5. Zachorowania na salmonellozę z podziałem na typy serologiczne

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W roku 2019 zarejestrowano 4 zbiorowe zatrucia pokarmowe o etiologii rotawirusowej.

W roku 2018 zarejestrowano 5 zbiorowych zatruc pokarmowych : 2 o etiologii rotawirusowej, 1 wywołane zakażeniem pałeczkami Salmonella Enteritidis oraz 2 o etiologii nieustalonej.

W 2017r. nie odnotowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

Zatrucie jadem kiełbasianym

W przeciągu ostatnich 4 lat na terenie powiatu opatowskiego nie odnotowano zatrucia jadem kiełbasianym, w 2015r. zarejestrowano 1 przypadek.

AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności

W 2019 r. na terenie powiatu opatowskiego nie zarejestrowano zachorowania na AIDS, odnotowano 2 nowe zakażenia wirusem HIV.

W 2018 r. również nie zarejestrowano zachorowania na AIDS, odnotowano 2 nowe zakażenia wirusem HIV.

W roku 2017r. w naszym powiecie nie było zgłoszeń zachorowania na AIDS ani zakażenia wirusem HIV.

Grypa

W 2019r. zarejestrowano 15906 przypadków grypy, zachorowań grypopodobnych i ostrych zakażeń oddechowych. Zapadalność - 30253/100tys.mieszkańców.

W 2018 r. - 18928 przypadków grypy, zachorowań grypopodobnych i ostrych zakażeń oddechowych. Zapadalność - 35877/100tys.mieszkańców.

W 2017r. odnotowano 12495 przypadków grypy, zachorowań grypopodobnych i ostrych zakażeń oddechowych. Zapadalność - 23510,70/100tys.mieszkańców.

Tabela 2. Liczba przypadków grypy i zachorowań grypopodobnych zarejestrowanych w powiecie opatowskim w przeciągu 3 ostatnich lat.

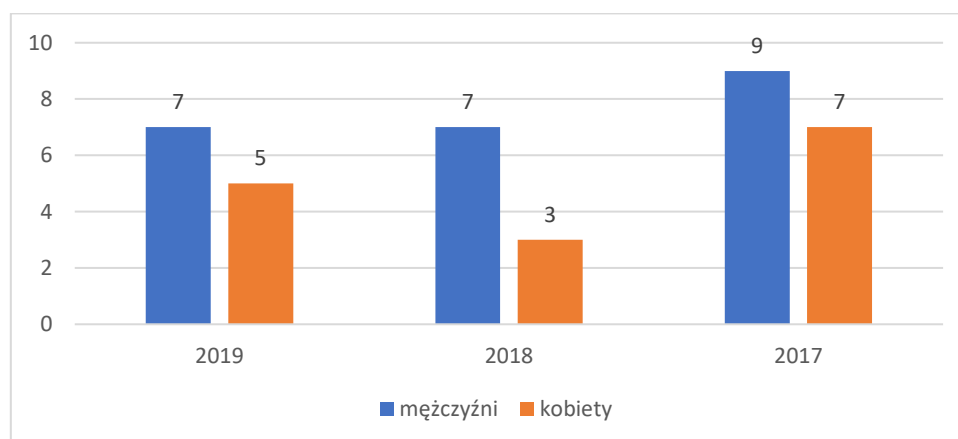
Rok	Liczba przypadków		Zapadalność(na 100 tys.)		Liczba skierowanych do szpitala	
	ogółem	w tym dzieci (0-14)	ogółem	w tym dzieci (0-14)	ogółem	w tym dzieci (0-14)
2019	15906	6633	30253	12615	39	22
2018	18928	4757	35877	9017	44	24
2017	12495	4874	23510	9171	28	9

Gruźlica

W 2019r. zarejestrowano 12 przypadków gruźlicy płuc. Zachorowania dotyczyły 7 mężczyzn (w przedziale wiekowym 42-72 lata) i 5 kobiet (w przedziale wiekowym 37 – 72 lata). Nie odnotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży. Zachorowania w gminach: Opatów (6 osób, w tym w mieście 4 osoby), Ożarów (1osoba), Baćkowice (1 osoba), Iwaniska (1osoba), Wojciechowice (1 osoba) oraz Lipnik (2 osoby), Zapadalność 22,82/100tys.mieszkańców.

W 2018r. zarejestrowano 10 przypadków gruźlicy płuc, w tym zachorowały 3 kobiety. Zachorowania dotyczyły osób w przedziale wiekowym 34 -77 lat, nie odnotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży. Mieszkańcy wsi stanowią 80 % ogółu (8 osób). Odnotowano zachorowania na terenie gminy: Tarłów (2 osoby), Opatów (1 osoba), Ożarów (1 osoba), Iwaniska (1 osoba), Lipnik (2 osoby),Wojciechowice (1 osoba), Baćkowice (1osoba), Sadowie (1 osoba). Zapadalność 18,82/100tys.mieszkańców.

W 2017r. zarejestrowano 16 przypadków gruźlicy płuc. Zachorowania dotyczyły 9 mężczyzn i 7 kobiet w przedziale wiekowym 33 – 91 lat. Średnia wieku : mężczyzn – 56lat, kobiet- 74 lata. Nie odnotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży. Wszyscy chorzy to mieszkańcy wsi. Zachorowania w gminach: Tarłów (2 osoby),Opatów (2 osoby),Ożarów (5 osób), Iwaniska (5 osób), Baćkowice (1 osoba), Wojciechowice (1 osoba). Zapadalność 30,11/100tys.mieszkańców.

Wykres 6. Gruźlica płuc

Przypadki pokąsania osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę lub zanieczyszczenie śliną tych zwierząt, po których podjęto szczepienia przeciw wściekliznie

W 2019r. zarejestrowano 11 przypadków pokąsań przez nieznaną zwierzę : 8- przez nieznanego psa (1 gm. Opatów, 1 gm. Ożarów, 3 gm. Iwaniska, 1 gm. Lipnik, 1 gm. Tarłów, 1 gm. Baćkowice), 3 - przez nieznanego kota (w gminach Ożarów, Wojciechowice i Iwaniska). U wszystkich osób podjęto szczepienie p/ko wściekliznie. W 2019 r. zapadalność wyniosła 20,92/100tys.mieszkańców.

W 2018r. zarejestrowano 5 przypadków pokąsań przez nieznaną zwierzę : 4- przez nieznanego psa (1 gm. Opatów, 1 gm. Iwaniska, 1 gm. Wojciechowice, 1 gm. Ożarów), 1 - przez nieznanego kota - gm. Sadowie. U osób tych podjęto szczepienie p/ko wściekliznie. Zapadalność wyniosła 9,47/100tys.mieszkańców.

W 2017r. zarejestrowano 9 przypadków pokąsań przez nieznaną zwierzę : 7- przez nieznanego psa (2 gm. Opatów, 2 gm. Ożarów, 1 gm. Iwaniska, 1 gm. Sadowie, 1 gm. Tarłów), 2 - przez nieznanego kota (gm. Opatów i gm. Baćkowice). U 3 osób podjęto szczepienie p/ko wściekliznie.

W 2017r. zapadalność wyniosła 15,05/100tys.mieszkańców.

1.2 Współpraca z weterynarią

W ramach monitoringu chorób odzwierzęcych PSSE współpracuje z Powiatowym Lekarzem Weterynarii. W przypadku zachorowań co najmniej 2 osób, gdzie zachodzi podejrzenie, że źródłem zachorowania lub zakażenia pokarmowego są zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego PPIS zgłasza ten fakt Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii oraz w razie potrzeby współpracuje z nim w celu zwalczania tych zachorowań lub zakażeń. Również w przypadku pokąsań przez zwierzęta na terenie powiatu opatowskiego PPIS ściśle współpracuje z Inspekcją Weterynaryjną przekazując poszczególne sprawy dotyczące pokąsań do dalszego prowadzenia.

W 2019r. przekazano 86 przypadków pokąsań, w tym: 75 przez psy, 11 – przez koty.

W 2018r. przekazano 71 przypadków pokąsań, w tym: 60 przez psy, 10 – przez koty, 1- przez lisa.

W 2017r. przekazano 80 przypadków pokąsań, w tym: 72 - przez psy, 6 – koty, 1- knura, 1-bobra.

1.3 Realizacja programu szczepień ochronnych

Na terenie powiatu opatowskiego w 2019 r. szczepieniom w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych podlegała populacja 7326 dzieci i młodzieży do lat 19.

W 2019 r. na terenie powiatu opatowskiego zidentyfikowano 3 środowiska obejmujące 4 dzieci, w których opiekun prawny nie wypełniał obowiązku poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym. W związku z tym pracownicy PIS prowadzili korespondencję z rodzicami oraz osobiście z nimi rozmawiali nt. korzyści wynikających ze szczepień. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej częściowo przyniosły zamierzony skutek – w jednym środowisku szczepienie uzupełniono (stan na dzień 31.12.2019 r.).

W 2019r oraz w 2018r. na terenie naszego powiatu nie zarejestrowano niepożądanego odczynu poszczepiennego. W 2017 i 2016 roku – po 1 NOP zarejestrowano na terenie gminy Baćkowice.

Tabela 3. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom w 2019 i 2018 roku zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w powiecie opatowskim

Szczepienie	Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w 2018 r	Wykonawstwo w 2019 r.
BCG - szczepionka przeciwgruźlicza	2019	szczepienie noworodkowe	99,3 %	99,6 %
szczepionka p/ wzw B dla dzieci	2019	szczepienie pierwotne + uzupełniające	99,3%	85,6%
	2017	szczepienie pierwotne + uzupełniające	99,7%	99,1%
szczepionka p/ Haemophilus Influenzae typu B	2019	szczepienie pierwotne	47,0%	49,5%
	2018	szczepienie pierwotne + uzupełniające	98,0%	96,3%
DTP – szczepionka błoniczo-tężcowo-krztuścowa	2019	szczepienie pierwotne	48,0%	49,5%
	2018	szczepienie pierwotne + uzupełniające	99,1%	96,3%
szczepionka p/ odrze, śwince, różyczce	2018	szczepienie pierwotne	83,0%	79,2%
	2017	szczepienie pierwotne + uzupełniające	99,0%	96,8%
szczepionka p/ poliomyelitis	2019	szczepienie pierwotne	48,0%	49,5%
	2018	szczepienie pierwotne + uzupełniające	99,1%	96,3%
szczepionka p/ Streptococcus Pneumoniae	2019	szczepienie pierwotne	54,0%	57,2%
DtaP- – szczepionka błoniczo-tężcowo-krztuścowa + szczepionka p /poliomyelitis	2014	szczepienie przypominające	90,2%	91,7%
szczepionka p/ odrze, śwince, różyczce (10 rok życia)	2010	szczepienie przypominające	92,0%	95,9%
	2009	szczepienie przypominające	99,3%	98,8%
Td – szczepionka p/błonicy, tężcowi (14 rok życia)	2006	szczepienie II przypominające	93,0%	93,9%
Td – szczepionka p/błonicy, tężcowi (19 rok życia)	2001	szczepienie III przypominające	84,0%	87,0%

Tabela 4. Zachorowania i zapadalność na wybrane choroby zakaźne i zatrucia w powiecie opatowskim w latach 2019 i 2018

Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań		Zapadalność (na 100 000 mieszkańców)	
		2018	2019	2018	2019
Salmonellozy- zatrucia pokarmowe		24	15	45,49	25,50
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone		18	20	34,12	38,04
– ogółem (A04.0-A04.9), w tym dzieci do lat 2		4	6	7,58	11,41
Wirusowe zakażenia jelitowe					
- ogółem(A08.0-4),		55	80	104,25	152,16
w tym dzieci do lat 2		20	33	37,91	62,77
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu -ogółem		190	117	360,13	203,21
w tym dzieci do lat 2		24	17	45,49	31,99
Płonica		9	5	17,06	9,51
Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	bakteryjne określone i nie określone	2	2	3,76	3,80
	wirusowe określone i nie określone	4	2	7,58	3,80
	inne i nie określone	0	1	0	1,9
Borelioza z Lyme		29	11	54,97	20,92
Ospa wietrzna		427	303	809,36	576,30
Różyczka – ogółem		1	3	1,90	5,71
Świnka		8	4	15,16	7,61
Wirusowe zapalenie wątroby	A	0	-	0	-
	B przewlekłe	0	1	0	1,90
	C przewlekłe	3	4	5,69	7,61

1.4 Podsumowanie

W 2019 r. działalność przeciwepidemiczna w PSSE w Opatowie była skoncentrowana podobnie jak w latach ubiegłych na:

- realizacji zadań związanych z nadzorem nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi,
- nadzorem nad placówkami ochrony zdrowia w celu poprawy ich stanu sanitarno-higienicznego,
- kontynuacji nadzoru nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych.

Na bieżąco monitorowano sytuację epidemiologiczną powiatu opatowskiego. Sytuacja epidemiologiczna większości chorób zakaźnych rejestrowanych w powiecie opatowskim jest korzystna, co nie zwalnia inspekcji sanitarnej od gotowości podjęcia działań przeciwepidemicznych w każdym przypadku epidemicznego wzrostu zachorowań i w przypadku wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych.

Wszystkie placówki ochrony zdrowia zgłaszają choroby zakaźne zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, w większości w odpowiednim terminie, w związku z tym pracownicy PSSE bez zbędnej zwłoki mogą przeprowadzić dochodzenie epidemiologiczne. Jest to niezbędne do ustalenia źródła zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się danej choroby zakaźnej.

W ciągu całego roku podejmowane były **działania na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych**:

- uaktualniono „Plan działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opatowie w sytuacjach kryzysowych”,
- podczas kontroli sanitarnych przeprowadzanych w podmiotach leczniczych przypomniano zasady postępowania w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia zachorowań na choroby mogące szerzyć się epidemicznie,
- przekazywano materiały edukacyjne dla pacjentów dot. profilaktyki zachorowań, (ulotki, broszury) do podmiotów leczniczych funkcjonujących na terenie powiatu opatowskiego.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opatowie posiada czynny telefon alarmowy udostępniony placówkom służby zdrowia i organom współpracującym ze służbami sanitarnymi.

W 2020 roku pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego kontynuować będą działania z poprzednich lat w zakresie:

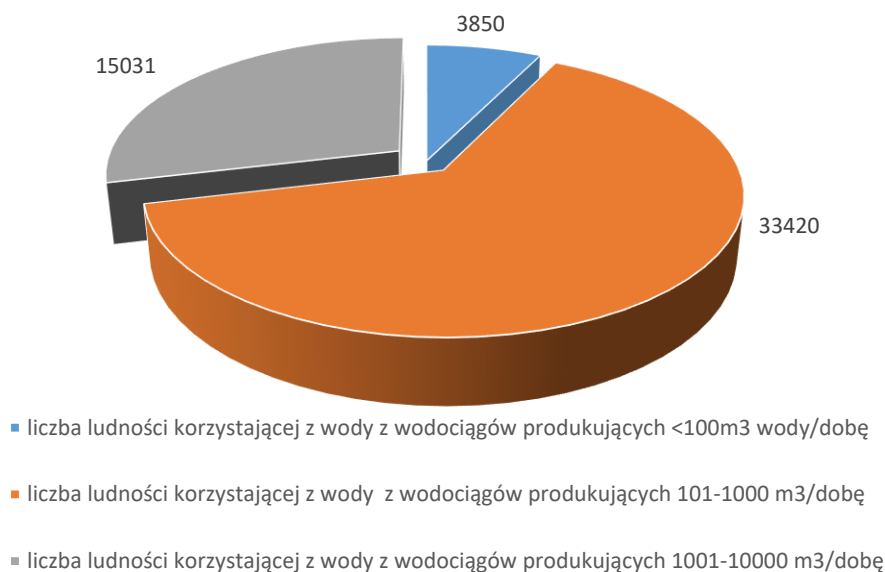
- monitorowania sytuacji epidemiologicznej w powiecie opatowskim,
- dalszej poprawy stanu sanitarno – technicznego obiektów wykonujących działalność leczniczą,
- nadzoru nad realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych.

2 JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

2.1 Wymagania, jakim powinna odpowiadać jakość wody

Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Opatowie prowadzi nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 59) i ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2018, poz. 1152 z późniejszymi zmianami). Wymagania jakim powinna odpowiadać jakość wody, sposób oceny jej przydatności do spożycia przez ludzi oraz sprawowania nad nią nadzoru określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Woda w urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia w wodę ludności w powiecie opatowskim pochodzi w 100 % z ujęć podziemnych. W 2019r. nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie objęte były 22 urządzenia wodociągowe, tj.: 9 urządzeń o produkcji wody < 100m³/dobę, zaopatrujących w sumie 3.850 osób, 11 urządzeń o produkcji wody 101-1000 m³/dobę, zaopatrujących 33.420 osób, 2 urządzenia o produkcji wody >1001-10000 m³/dobę zaopatrujące łącznie 15.031 osób, Powiat opatowski, jest niemal w 100% zaopatrzonej w wodę z nadzorowanych urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i korzysta z niej ok. 52.301 odbiorców.

Wykres 7. Zaopatrzenie w wodę ludności powiatu

Prowadzony systematycznie monitoring jakości wody, analiza całorocznych sprawozdań z prowadzonych badań, zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych i przeprowadzona analiza ryzyka zdrowotnego pozwoliły na dokonanie rocznej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi mieszkających na terenie powiatu opatowskiego. Ocena ta jest pozytywna dla całego terenu powiatu, pomimo występujących w ciągu roku wahań jakości fizykochemicznej jakości wody w niektórych urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i przypadków zanieczyszczenia

mikrobiologicznego stwierdzanych w ciągu roku w próbkach pobieranych do analiz. Zanieczyszczenia mikrobiologiczne i przekroczenia wartości parametrycznych poszczególnych parametrów fizykochemicznych były niezwłocznie i dosyć sprawnie usuwane przez zarządców poszczególnych wodociągów. Pozwoliło to w krótkim czasie uzyskiwać poprawę jakości wody w nadzorowanych urządzeniach.

Tabela 4. Decyzje administracyjne dotyczące urządzeń wodociągowych i jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydane w 2019 r.

wielkość produkcji	ilość urządzeń w ewidencji w 2019r.	ilość urządzeń zaplanowanych do kontroli	ilość urządzeń skontrolowanych	ilość przeprowadzonych kontroli	ilość zaplanowanych próbek wody do spożycia przez ludzi	ilość pobranych próbek wody do spożycia przez ludzi	Wydane decyzje merytoryczne	
							na stan techniczny	na jakość wody, w tym oceny jakości wody, decyzje z art. 162 KPA
<100 m ³ /dobę	9	9	9	10	26	36	1	15
wod. Potok -poza ewidencją	poza ewidencją	0	1	2	0	2	1	1 opłatowa bez zmiany oceny jakości wody
101 -1000 m ³ /dobę	11	11	11	13	58	61	2	7
1001 - 10000 m ³ /dobę	2	2	2	4	15	21	2	1 opłatowa bez zmiany oceny jakości wody
Łącznie	22	22	23	29	99	120	6	24

2.2 Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

2.2.1 Wodociągi o produkcji wody < 100m³/dobę

W 2019r. w powiecie funkcjonowało 9 urządzeń z tej grupy, co stanowiło 40,91 %wszystkich nadzorowanych wodociągów. Zaopatrywały one ok. 3850 osób tj. 7,36% ludności powiatu. Wszystkie urządzenia w tej grupie zostały skontrolowane. Skontrolowano wszystkie nadzorowane urządzenia w tej grupie przeprowadzając 11 kontroli sanitarnych; dodatkowo przeprowadzono

1 kontrolę sanitarną nieewidencjonowanego wodociągu Potok i 2 kontrole sprawdzające, po wydanych decyzjach administracyjnych.

Wydano 2 decyzje dot. stanu sanitarno-technicznego urzędzeń:

- wodociąg Ciszycza Kolonia w gm. Tarłów
- wodociąg Potok w gm. Ożarów -poza ewidencją

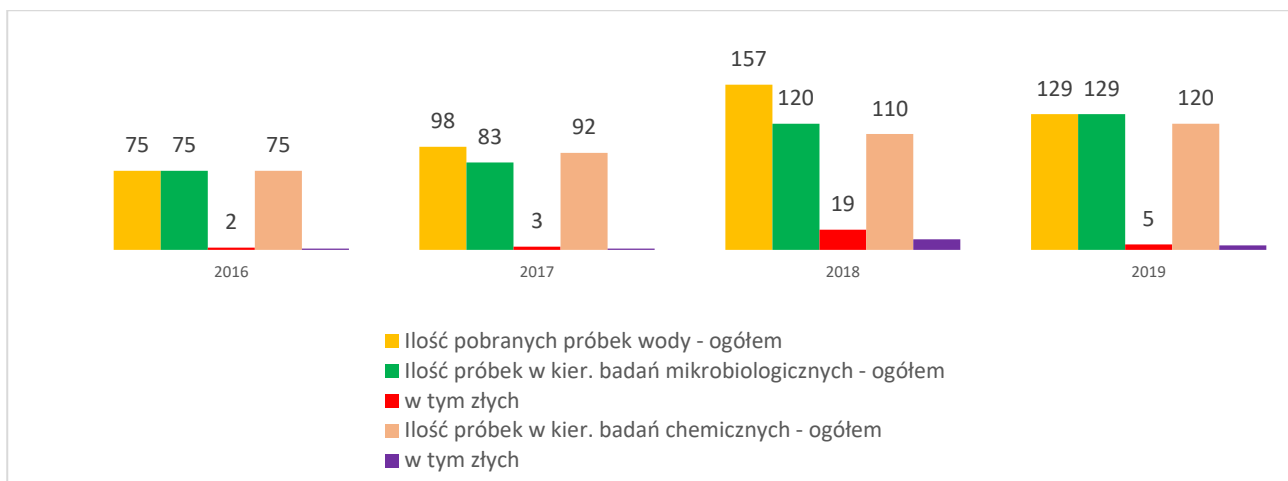
Wydano w tej grupie łącznie 16 decyzji, ze względu na jakość wody, w tym :

- **1 decyzję stwierdzającą brak przydatności** wody do spożycia (wodociąg Lipowa-obecne bakterie grupy coli w ilości 2jtk/100ml w badaniu kontroli wewnętrznej zarządcy). Natychmiast podjęte czynności naprawcze i zapewnienie awaryjnych dostaw wody do spożycia pozwoliły na zminimalizowanie uciążliwości związanych z zanieczyszczeniem. Kolejne próbki pobrane przez PPIS potwierdziły skuteczność dezynfekcji oraz epizodyczny charakter tego zanieczyszczenia.
- **4 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia** (wodociągi: Nowe, Brzozowa, Słupia Nadbrzeżna, Sulejów (ogólna liczba bakterii po 72h lub/i pojedyncze bakterie grupy coli) w próbkach kontroli wewnętrznej z jednego dnia poboru
- **5 decyzji stwierdzających ponowną przydatność wody do spożycia** w wodociągach: Lipowa, Nowe, Sulejów, Brzozowa, Słupia Nadbrzeżna)
- **1 decyzja dot. jakości wody z opłatą za badania**, bez oceny jakości wody (wod. Potok)
- **5 decyzji z art. 162 KPA**

Tabela 5. Wykaz wydanych w 2019r. decyzji administracyjnych urzędzeń produkujących <100m³ wody/dobę .

l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Wodociąg Lipowa	Brak przydatności wody do spożycia - obecna grupa coli 12 jtk/100 w badaniu kontroli wewnętrznej	08.08.2019r. rygor natychmiastowy art. 108 KPA wykonano
2.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia	27.08.2019r.
3.	Wodociąg Nowe	Warunkowa przydatność wody do spożycia: zanieczyszczenie mikrobiologiczne (obecne bakterie grupy coli w ilości < 10 jtk/100ml)	23.09.2019r. wykonano
4.		Decyzja z art. 162 KPA	23.09.2019r. wygaszenie poprzedniej oceny jakości wody
5.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia po wykonanych czynnościach naprawczych	04.10.2019r.
6.		Decyzja z art. 162 KPA	04.10.2019r. wygaszenie poprzedniej oceny o warunkowej przydatności wody

7	Wodociąg Sulejów	Warunkowa przydatność wody do spożycia. Wysoka ogólna liczna bakterii po 72 h.	02.09.2019r. wykonano
8.		Decyzja z art. 162 KPA	04.10.2019r. wygaszenie poprzedniej oceny o warunkowej przydatności wody
9.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia po wykonanych czynnościach naprawczych	14.11.2019r.
10.	Wodociąg Słupia Nadbrzeżna	Warunkowa przydatność wody do spożycia. Wysoka og. liczna bakterii po 72 h. w badaniu kontroli wewnętrznej	02.10.2019r. wykonano
11.		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia po wykonanych czynnościach naprawczych	14.11.2019r.
12.		Decyzja z art. 162 KPA	14.11.2019r.
13	Wodociąg Brzozowa	Warunkowa przydatność wody do spożycia. Wysoka og. liczna bakterii po 72 h., oraz grupa coli 1 jtk/100ml w kolejnych badaniach kontroli wewnętrznej	02.10.2019r. wykonano
14		Decyzja o ponownej przydatności wody do spożycia po wykonanych czynnościach naprawczych	14.11.2019r.
15.		Decyzja z art. 162 KPA	14.11.2019r.
16.	Wodociąg Potok	Przekroczenie wartości parametrycznych żelaza i mętności w wodzie	21.06.2019r. decyzja z opłatą za badania bez zmiany oceny jakości wody ze względu na brak możliwości zapewnienia innej jakości wody; pismo interwencyjne do Burmistrza Ożarowa z dn. 11.06.2019r. - wykonano czynności naprawcze, jakość wody poprawiła się nieznacznie, brak możliwości uzyskania trwałej poprawy wartości parametrów chemicznych w tym szczytkowym wodociągu
17.		Uchybienia stanu techniczno-sanitarnego; zacieki, widoczne ślady zawilgania na suficie w hydroforni, uszkodzony punkt pobierania próbek wody, zabrudzone ściany szachtu studziennego	13.09.2019r. wykonano
18.	Wodociąg Ciszycza Kolonia	Znaczne uszkodzenie ziemnej osypki zbiornika zasobowego, brak sprawnie działającej instalacji wodnej zwłaszcza w chlorowni	31.05.2019r. wykonano

Wykres 8. Porównanie ilości pobranych próbek wody, w tym nieodpowiadających wymogom sanitarnym w latach 2016-2019

Zdjęcie 1. Przepompownia Wszechświęte

Zdjęcie 2 Hydrofornia w Lipowej gm. Opatów

2.2.2 Wodociągi o produkcji wody 101- 1000 m³/ dobę

W ewidencji znajdowało się 11 urządzeń. W 2019 r. skontrolowano wszystkie znajdujące się w ewidencji wodociągi. Urządzenia z tej grupy stanowiły 50,0 % wszystkich nadzorowanych i skontrolowanych urządzeń, zaopatrując (33 420 osób, co stanowi 63,86 % ludności powiatu). Wszystkie urządzenia w tej grupie zostały skontrolowane.

Zaplanowano 11 kontroli, przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych, w tym 2 sprawdzające, ze względu na prowadzone postępowanie administracyjne.

Wydano łącznie 9 decyzji administracyjnych, w tym:

2 ze względu na uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzone podczas przeprowadzanych kontroli wodociągów Kobylany w gm. Opatów i Śmiłów w gm. Ożarów).

7 wydanych decyzji dotyczyło jakości wody, w tym :

- 1 x orzeczono brak przydatności wody do spożycia (wodociągi Modliborzyce – w punktach pobrania)
- 1 x orzeczono warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi (wodociąg Zawada)
- 2 x wydano oceny o ponownej przydatności wody do spożycia przez ludzi (wodociąg Zawada, i wodociąg Modliborzyce)
- 3 decyzje z art. 162 KPA - w wyniku prowadzonego postępowania

Do pobrania zaplanowano w tej grupie 58 próbek wody (w tym 8 w zakresie monitoringu parametrów grupy B). Pobrano 62 próbki. Dodatkowe 4 próbki wynikały z prowadzonego postępowania administracyjnego – wod. Modliborzyce (2) i wod. Zawada (2).

Zanieczyszczenie mikrobiologiczne stwierdzono w ciągu roku:

- **w wodzie z wodociągu Modliborzyce 22.08.2019r.** stwierdzono obecność bakterii grupy coli i pojedyncze enterokoki w pompowniach Baćkowice w ilości 3jtk/100ml grupy coli i 6 jtk/100ml enterokoków i Olszownica w ilości 2 jtk /100ml. bakterii grupy coli i 9 jtk/100ml enerokoków. Wydana została decyzja o braku przydatności wody w punktach pobrania z rygorem natychmiastowego wykonania oraz stosowny komunikat. Zarządca mając taką techniczną możliwość natychmiast wyłączył obie pompownie oraz ujęcie Baćkowice z eksploatacji. Podawana była woda jedynie z ujęcia Modliborzyce; pozwoliło to na zapewnienie odbiorcom płynnych dostaw wody nadającej się do spożycia. Tymczasem prowadzono czynności naprawcze z czyszczeniem zbiornika zasobowego w Baćkowicach włącznie. Poprawa jakości wody nastąpiła szybko, co potwierdziły badania kontroli wewnętrznej. Po wykonaniu badań w ramach nadzoru sanitarnego PPIS w dniu 17.09.2019r. wydał decyzję o ponownej przydatności wody z wodociągu Modliborzyce do spożycia przez ludzi.
- **w wodociągu Zawada w gm. Ożarów** w ciągu roku notowano podwyższoną ilość ogólnej liczby bakterii po 72h. W maju 2019r. z tej przyczyny wystosowano pismo interwencyjne do zarządcy, ale też do wiadomości Burmistrza Ożarowa. Kolejne wyniki nie budziły zastrzeżeń, jednak w badaniach z września 2019r. ilość ogólnej liczby bakterii w jednej z próbek wynosiła >300jtk/100ml, w drugiej próbce natomiast wyhodowano 4 jtk/100ml bakterii grupy coli. PPIS wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia z dn. 23.09.2019r. Wydano komunikat dla odbiorców wody, który został rozpowszechniony przez burmistrza i zarządcę wodociągu zgodnie z wymogami rozporządzenia. Zarządca niezwłocznie przeprowadził niezbędne czynności naprawcze i wykonał badanie wody. Nastąpiła poprawa jej jakości. Kolejne badania z nadzoru PPIS z dnia 01.10.2019r. wskazywały na skuteczność podjętych czynności naprawczych. W dniu 04.10.2019r. wydano decyzję przywracającą przydatność wody z wodociągu Zawada do spożycia przez ludzi.

Tabela 6. Wykaz wydanych w 2019r. decyzji administracyjnych dotyczących jakości wody i stanu sanitarno-technicznego urządzeń produkujących 101-1000m³ wody/dobę

l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1	Wodociąg Kobylany gm. Opatów	uszkodzony fragment ogrodzenia strefy ochronnej	20.08.2019r. wykonano
2	Wodociąg Śmiłów gm. Ożarów	Brak zabezpieczenia przed dostępem promieni słonecznych w pomieszczeniu z podchlorynem sodu, brak aktualizacji instrukcji prowadzenia dezynfekcji wody, brak środków czystości w sanitariacie	03.06.2019r. wykonano
3	Wodociąg Zawada gm. Ożarów Wodociąg Zawada	Warunkowa ocena przydatności wody do spożycia przez ludzi - zanieczyszczenie mikrobiologiczne – w 1 próbce obecne bakterie grupy coli >10 jtk/100ml i podwyższona ilość og. liczby bakterii po 72h. w próbce drugiej.	23.09.2019r. art. 108 KPA wykonano
4		Ocena przydatności wody po wykonaniu decyzji	04.10.2019r.
5-6		Decyzje wygaszające postępowanie admin.	1. 23.09.2019r. 2. 04.10.2019r.
7	Wodociąg Modliborzyce gm. Baćkowice	Brak przydatności wody do spożycia . Obecne bakterie grupy coli i pojedyncze enterokoki	22.08.2019r. Art. 108 KPA wykonano
8		Ocena przydatności wody po wykonaniu decyzji	17.09.2019r.
9		Decyzja wygaszająca z art. 162KPA	17.09.2019r.

Zdjęcie 3. Stacje uzdatniania wody w Kobylanach gm. Opatów i Mydłowie gm Iwaniska

Jakość wody ze wszystkich nadzorowanych urządzeń o tej wielkości produkcji oceniona jako przydatna do spożycia w skali roku. Badania fizykochemiczne i bakteriologiczne wody z tych urządzeń potwierdzały w 2019r. jej przydatność do spożycia przez ludzi. Zanieczyszczenie mikrobiologiczne stwierdzone w 2019r. w próbkach z wodociągu Zawada i Modliborzyce nie miały charakteru trwałego skażenia sieci wodociągowej. Jednak niepokoi fakt, że wodociąg Zawada w gm. Ożarów jest jednym z tych urządzeń, w którym zanieczyszczenia powtarzają się rokrocznie. Czynności naprawcze podejmowane przez zarządcę każdorazowo natychmiast po informacji o zanieczyszczeniu obecnym w próbkach są na tyle skuteczne, że poprawa jakości wody jest już widoczna w kolejnych pobranych próbkach. Dysponując wynikami ponownie pobieranych próbek zarówno z kontroli wewnętrznej jak i z nadzoru PPIS jakość wody jest oceniana i ponownie dopuszczana do spożycia przez ludzi. Codzienna konserwacja urządzeń wodociągowych oraz wszelkie działania podejmowane w związku z awariami, remontami mają ogromne znaczenie dla zachowania reżimów sanitarnych i zabezpieczenia stabilnej i zgodnej z wymogami sanitarnymi jakości wody. Starzejąca się infrastruktura wodociągowa wymaga podejmowania systematycznych czynności konserwacyjnych, remontowych czy wręcz wymiany pewnych jej elementów, a to wymaga zaangażowania odpowiednich środków finansowych na te cele. Inaczej wyeksploatowane urządzenia nie będą mogły sprawnie dostarczać wody odbiorcom, jej jakość może ulec pogorszeniu, a tym samym wzrośnie ryzyko zdrowotne mieszkańców powiatu. Bardzo istotnym elementem dla zachowania bezpieczeństwa jakości wody jest zaangażowanie ze strony zarządcy wodociągu. Wszelkie czynności muszą bowiem być przemyślane, wykonywane starannie przez świadomych, dobrze merytorycznie przygotowanych pracowników.

2.2.3 Wodociągi o produkcji wody 1001-10000 m³/ dobę

Nadzorem sanitarnym objęto 2 urządzenia z tej grupy: wodociąg Opatów o produkcji wody ok. 1001 m³ wody/dobę i wodociąg Włostów podający ok. 1144 m³ wody/dobę. Woda z tych urządzeń dociera do 15.031 odbiorców z tereny powiatu, co stanowi 28,72% wszystkich mieszkańców.

Obydwa urządzenia skontrolowano, **przeprowadzono 4 kontrole sanitarne** (w tym 2 sprawdzające po wydanych decyzjach administracyjnych), zaplanowano do pobrania 15 próbek wody, pobrano 21 próbek wody z tych urządzeń w ramach monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. **Wydano 3 decyzje administracyjne** w tym 2 po kontrolach stanu sanitarno-technicznego urządzeń i 1 decyzję płatniczą dotyczącą jakości wody.

Wodociąg Opatów zaopatruje ok. 9820 osób – mieszkańców Opatowa i 17 innych miejscowości w gminie. Urządzenie skontrolowano, przeprowadzając 2 kontrole sanitarne, w tym 1 kontrolę sprawdzającą, w wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego w zakresie stanu sanitarno-technicznego.

Jakość wody w 2019 r. jest systematycznie monitorowana. PPIS w Opatowie wykonał 10 badań próbek wody pobieranej z sieci wodociągu Opatów w ciągu roku, w zakresie monitoringu kontrolnego i przeglądowego. Administrator urządzenia wykonał 15 badań jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej.

Wodociąg Włostów zaopatruje w wodę 5211 osoby z powiatu opatowskiego oraz mieszkańców gmin sąsiednich tj. Wilczyce, Obrazów, Klimontów, w powiecie sandomierskim. Potrzeby wodociągu zaspokajają dotychczas istniejące i eksploatowane ujęcie wody (studnia

S 3), wspomagana od roku 2019r. przez starą studnię S-4. Woda z ujęcia poddawana jest uzdatnianiu w celu redukcji twardości ogólnej i zawartości manganu. Wykonany w 2018r. odwiert studni głębinowej na terenie istniejącej strefy ochronnej we Włostowie nie został technicznie przygotowany do uruchomienia. Studnia nie jest eksploatowana. W ramach nadzoru sanitarnego skontrolowano wodociąg przeprowadzając 2 kontrole sanitarne, w tym 1 wynikającą z prowadzonego postępowania administracyjnego. Pobrano 10 próbek wody do badania. Zarządca wodociągu Zakład Gospodarki Komunalnej w Lipniku przedłożył łącznie 37 sprawozdań z badania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej.

Na urządzenie wydano 2 decyzje administracyjnych, w tym: 1 dotycząca stanu sanitarno-technicznego, 1 decyzję płaćniczą – bez zmiany oceny jakości wody, ze względu na przekroczenie wartości parametrycznej manganu (wodociąg Włostów) - woda przydatna do spożycia z uwagi na niewielką skalę przekroczenia wartości parametrycznej i wyniki badania kolejnych próbek – bez przekroczeń.

Biorąc pod uwagę wszystkie wyniki badań z 2019r. uznać można, że w rocznej ocenie jakości wody z obydwu największych w naszym powiecie wodociągów Opatów i Włostów jest przydatna do spożycia przez ludzi, pomimo zastrzeżeń, co do jej stabilności pod względem fizykochemicznym. Zawartość manganu w wodzie z wodociągu Włostów w roku 2019 wyjątkowo niestabilna, zwłaszcza wyniki kontroli wewnętrznej wykazywały zmienną zawartość tego parametru w ciągu roku. Przekroczenia wartości normatywnej (50 µg/l) nie były na tyle znaczące, by powodować wzrost ryzyka zdrowotnego konsumentów, jednak niezbędne jest podjęcie czynności sprzyjającej ustabilizowaniu jakości chemicznej wody z tego ujęcia.

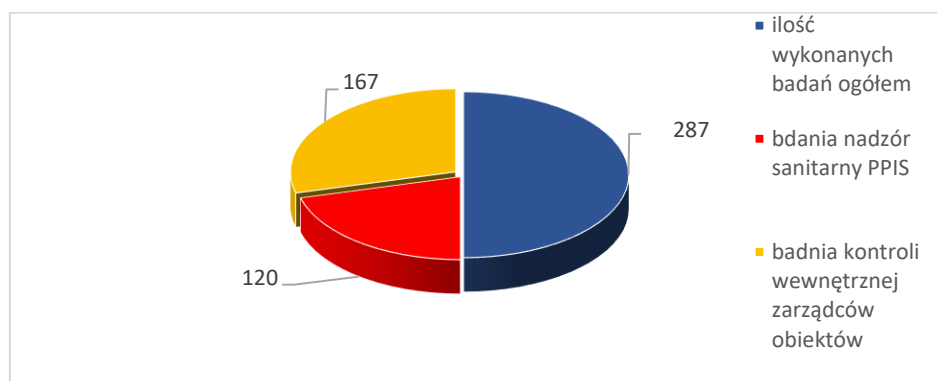
Bolączką konsumentów wody z sieci wodociągu Opatów jest jej wysoka twardość, która oznaczana w kolejnych próbkach w ciągu roku osiąga wartość graniczną (500 mg CaCO₃/l) lub już ją przekracza (w pojedynczych próbkach w ciągu roku). Wpływa to w znaczący sposób na stopień akceptacji jakości wody przez odbiorców, z uwagi na uciążliwość, jakie sprawia korzystanie z tak twardej wody. W bieżących ocenach jakości wody wydawanych po każdym badaniu jakości wody z nadzoru PPIS zarówno zarządca wodociągu, jak i Burmistrz Miasta i Gminy są informowani o zawartości twardości ogólnej w badanych próbkach. Dotychczas nie przedstawiono planu działań naprawczych, w kierunku zlikwidowania nadmiernej twardości, powodującej spadek akceptacji jakości wody przez korzystających z niej odbiorców.

Tabela 7. Wykaz wydanych decyzji administracyjnych dotyczących stanu sanitarno-technicznego i jakości wody w urządzeniach produkujących 1001-10000 m³ wody/dobę

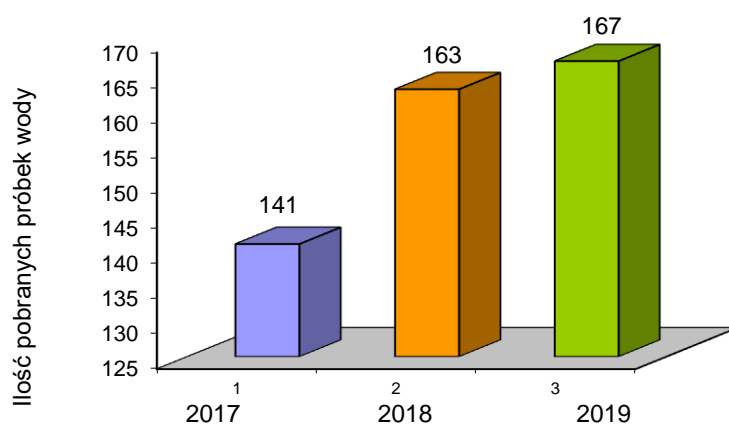
l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Wodociąg Opatów gm. Opatów	zacieki na suficie w chlorowni, uszkodzone ogrodzenie strefy ochronnej zbiornika i pompowni w Leszczkowie	20.08.2019 r. wykonano
2.	Wodociąg Włostów gm. Lipnik	Ubytki w posadzce w hali SUW, zacieki na suficie w pomieszczeniu sanitarnym	31.11.2019 r. wykonana
3	Wodociąg Włostów	Przekroczenie zawartości manganu w wodzie decyzja z opłatą za badanie, bez zmiany oceny jakości wody	21.06.2019r. wykonano

W 2019r, nie nadzorowano wodociągów produkujących wodę w ilości **powyżej 10000 m³/dobę**. Urządzenia takie nie funkcjonują w powiecie opatowskim.

Coraz większą rolę w monitorowaniu jakości wody w urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia w wodę odgrywają badania kontroli wewnętrznej prowadzone przez dostawców wody. To na zarządzających urządzeniami zbiorowego zaopatrzenia w wodę spoczywa odpowiedzialność monitorowania jakości wody oraz niezwłocznego powiadamiania organów nadzorczych o pogorszeniu jej jakości, jak również ustalania z właściwym powiatowym inspektorem sanitarnym niezbędnych czynności naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody do wymogów obowiązującego rozporządzenia.

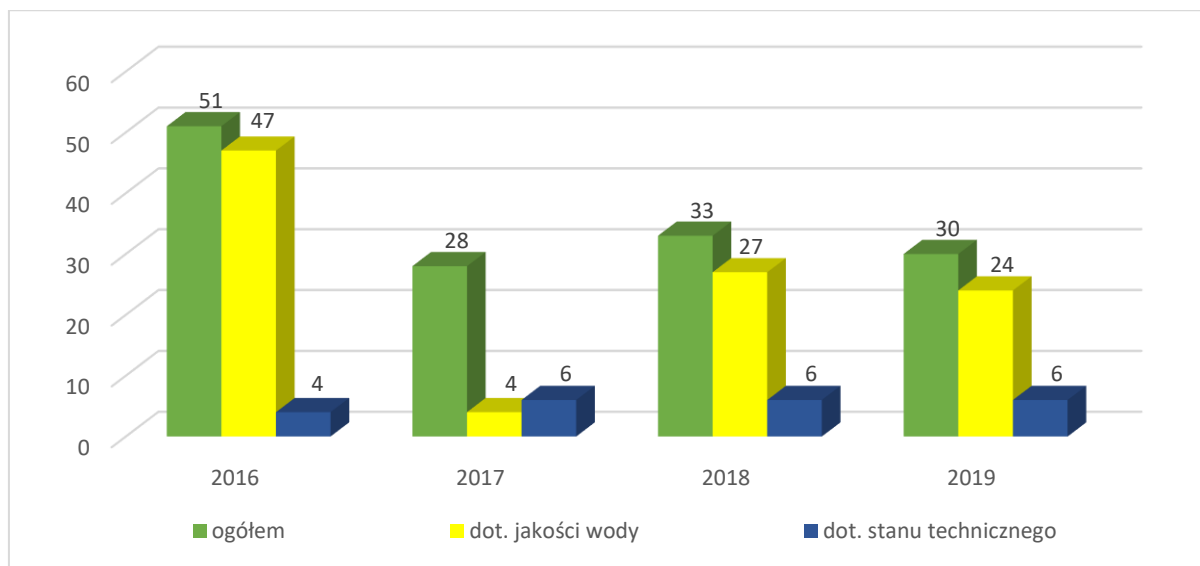
Wykres 9. Porównanie udziału kontroli wewnętrznej i nadzoru sanitarnego PPIS w monitorowaniu jakości wody przeznaczony do spożycia w 2019r.

Wykres 10. Zestawienie ilości próbek wody do spożycia pobranych do badania w ramach kontroli wewnętrznej dostawców wody w latach 2017-2019

2.2.4 Inne podmioty zaopatrujące w wodę

Do tej grupy kwalifikowane są według zapisów obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia (Dz. U. 2017r. poz. 2294) wody pochodzące z indywidualnych ujęć wody zaopatrujących mniej niż 50 osób lub dostarczających mniej niż średnio 10m³ wody na dobę, jeżeli woda jest dostarczana w ramach działalności gospodarczej lub do budynków użyteczności publicznej lub do budynków zamieszkania zbiorowego lub do podmiotów działających na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę.” W ewidencji PPIS w Opatowie za rok 2019 nie było urządzeń spełniających te kryteria. Żaden z w/w podmiotów nie zgłosił posiadania indywidualnego ujęcia wody na potrzeby produkcji żywności.

Wykres 11. Porównanie ilości wydawanych decyzji administracyjnych dot. urządzeń wodociągowych w latach 2016-2019

2.2.5 Ujęcia powierzchniowe

W powiecie opatowskim nie funkcjonują żadne urządzenia wodociągowe oparte na ujęciach powierzchniowych.

2.2.6 Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W 2019 r. nie przyznawano zgody na odstępstwo dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie § 28 ust. 1. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), nie spełniającej wymagań określonych w załączniku nr 1cz. B w/w rozporządzenia.

2.3 *Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek Legionella sp.*

Zdjęcie 4. Bakterie z rodziny Legionella

Zgodnie z obowiązkiem kontroli obecności pałeczek *Legionella sp.* w ciepłej wodzie użytkowej w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne PPIS w Opatowie zaplanował do badania 4 próbki wody ciepłej z budynku Centrum Dializa w Sosnowcu - Szpital w Opatowie z oddziałów: dziecięcego, wewnętrznego i chirurgicznego i położniczego. Próbek nie pobrano z uwagi na to, że w ciągu I kwartału 2019r. nadzór nad szpitalem objął Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (zmiana właściciela obiektu) .

2.3.1 Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

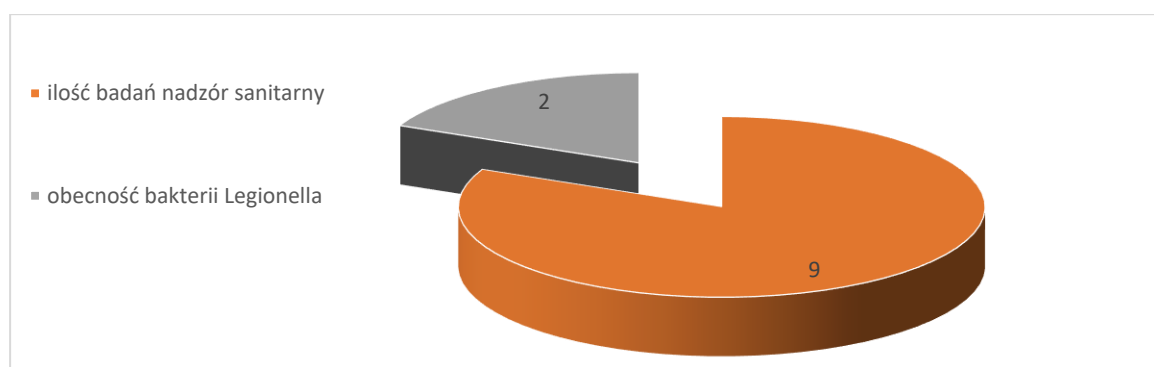
Poza szpitalem w powiecie opatowskim żaden podmiot leczniczy nie wykonuje stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych.

2.3.2 Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego.

W 2019r. przeprowadzono badania ciepłej wody użytkowej w Pokojach Noclegowych PPUH „Taurus” w Wyszmontowie oraz w Międzyzakładowym Klubie Sportowym „Alit” w Ożarowie.

W Pokojach Noclegowych w Wyszmontowie pobrano 2 próbki wody do badania. Pałeczek *Legionella* nie stwierdzono.

W Międzyzakładowym Klubie Sportowym „Alit” w Ożarowie pobrano zgodnie z planem rocznym 2 próbki wody, w których stwierdzono przekroczenie zawartości dopuszczalnej ilości pałeczek *Legionella* w ilości powyżej 1000 jtk/100ml. W toku wszczętego postępowania administracyjnego pobrano ponadto 5 próbek wody (łącznie 7 próbek). Decyzja została ostatecznie wykonana po przedłużeniu terminu wykonania na wniosek zarządcy obiektu i po upomnieniu w związku z niedotrzymaniem terminu wykonania decyzji. Uzyskano poprawę jakości wody, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia (Dz. U. z 2017r. poz.2294) po 3 miesiącach od zakończenia postępowania administracyjnego wykonano badanie kontrolne. Jakość wody odpowiadała wymogom cyt. rozporządzenia

Wykres 12. Jakość wody ciepłej użytkowej w próbkach pobranych w 2019r.

Tabela 8. Wykaz wydanych decyzji administracyjnych dotyczących jakości wody ciepłej użytkowej w obiektach

I.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Międzyzakładowy Klub Sportowy „Alit”	obecne bakterie Legionella pod natryskami w szatniach sportowców	rygor natychmiastowy z art. 108 KPA na część nakazów – wykonano 10.05.2019r. wykonano po przedłużeniu terminu i upomnieniu
2.		decyzja o przydatności wody do natrysków	27.08.2019r.

2.4 Wnioski

W 2019r. nie zmieniła się infrastruktura urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę w powiecie. Ujęcia poddawane były jedynie koniecznym konserwacjom i remontom, nie prowadzone były inwestycje związane z modernizacją ujęć w strefie ochronnej czy urządzeń w strefach zaopatrzenia. Awarie sieci wodociągowych z reguły nie są zgłaszane do PPIS, choć mają miejsce nierzadko w codziennej praktyce zakładów wodociągowych, dokumentacja awarii bywa skąpa i niesystematyczna. Awarie usuwane są na szczęście szybko i coraz sprawniej, tak by odbiorcy w jak najmniejszym stopniu odczuwali trudności związane z czasowym brakiem wody w sieci. Na terenie powiatu nie uruchomiono w 2019r. żadnego nowego ujęcia wody. Wykonano odwiert studni we Włostowie, jednak jej wydajność nie jest wysoka (ok. 20 m³/h). Ujęcie to nie zostało uruchomione w 2019 r.

Większość wodociągów zasilana jest z jednej studni, lub z dwóch odwiertów w obrębie tego samego ujęcia wody. Problem ten dotyczy również największego w powiecie wodociągu Opatów z ujęciem w Leszczkowie. Aktualnie zaopatrzenie w wodę dla ok. 9820 mieszkańców zapewnia jedyna czynna studnia głębinowa. Nie wykonano dotychczas planowanego odwiertu kolejnej studni w miejscowości Okalina w celu zapewnienia ciągłości dostaw wody w przypadku zaistniałych awarii itp. nieplanowanych zdarzeń. Ukończona została wymiana sieci wodociągowej w Opatowie ul. Cegielniana i Legionów w Opatowie. Zarządca nie podał dotychczas danych liczbowych tego dotyczących, tj. długości wymienionej sieci czy zastosowanego materiału konstrukcyjnego.

Rokrocznie powtarzają się problemy z prawidłowym zabezpieczeniem awaryjnych dostaw wody do spożycia w sytuacji zanieczyszczenia wody w sieci wodociągu. Poszczególne zakłady wodociągowe dysponują mobilnymi pojemnikami z polietylenu, z zaworem czerpalnym, pojemności 1,0 m³, które po napełnieniu mogą być dostarczone pojazdem do miejsca, gdzie zaistnieje tego potrzeba. Nie stanowi to jednak wystarczającego zabezpieczenia awaryjnych dostaw wody przydatnej do spożycia przez ludzi, na wypadek skażenia wody w sieci. Dostawy

awaryjne z przyczyn technicznych nie docierają punktualnie, długo trwa oczekiwanie na wodę dowożoną, a nie można wykluczyć i takiej sytuacji, że dostawa wody nie dotrze wszędzie tam, gdzie powinna, przy stosowaniu tak niedoskonałych metod zabezpieczenia ludności w wodę przydatną do spożycia. W powiecie opatowskim żaden zakład wodociągów, nie dysponuje dużą cysterną do transportu wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, która ułatwiłaby bezpieczne pod względem sanitarnym prowadzenie dostaw wody w przypadku orzeczenia braku przydatności do spożycia przez ludzi wody z sieci wodociągowej na danym terenie. Jediną gminą posiadającą profesjonalny zbiornik mobilny, jednak o małej pojemności (tylko 1m³) jest Gmina Iwaniska, ale tam nie zachodziła dotychczas potrzeba korzystania z niego na większą skalę.

Starzejąca się infrastruktura zarówno sieci wodociągowej jak i budynków towarzyszących tj. hydroforni, pompowni, stacji uzdatniania wody wymaga w sposób coraz bardziej widoczny modernizacji, czy szeroko zakrojonych remontów, natomiast przed pracownikami zakładów wodociągowych stają coraz trudniejsze wyzwania w związku z obowiązującymi wymogami do jakości wody, doskonaleniem metodyki laboratoryjnej pozwalającej na oznaczanie szerokiego spektrum parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych. Bardzo istotne jest więc, by wykonywanie wszelkich czynności naprawczych, czy rutynowych działań takich jak dezynfekcja wody, płukanie sieci prowadzone było w sposób rozważny, przemyślany i z ogromną dbałości i znajomością zagrożeń zdrowotnych dla konsumentów, które te działania mogą spowodować, gdy wykona się je w sposób niewłaściwy.

3 ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wykonuje zadania o charakterze profilaktycznym na różnych etapach procesu inwestycyjnego, zmierzających do szeroko pojętej ochrony zdrowia ludzi. Zadania te polegają na przestrzeganiu wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego lokalizacji inwestycji oraz jej realizacji do zakończenia i odbioru.

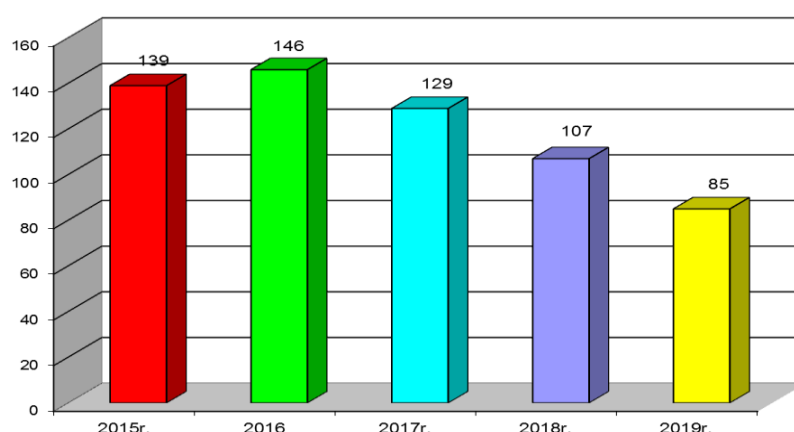
Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego było w szczególności uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- warunków realizacji przedsięwzięć na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- wniosków co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby określenie zakresu raportu,
- uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego.

Dokonywano również uzgodnień dotyczących zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej, przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej, wydawane na wniosek podmiotu ubiegającego się o pomoc finansową.

W przedmiotowym zakresie w roku 2019 r. wydano – 85 opinii i wszystkim opiniom nadano charakter pozytywny.

Można uznać, iż w porównaniu do lat ubiegłych ilość wydanych opinii ma tendencję spadkową (2015 r. 139 opinii, 2016 r. 146 opinii, 2017 r. 129 opinii, 2018 r. 107 opinii, 2019 r. 85 opinii).

Wykres 13. Liczba wydanych opinii sanitarnych w latach 2015 – 2019

Tabela 9. Dane liczbowe dotyczące działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru w 2019 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba wydanych opinii
<u>Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko</u>		
1.	Uzgodnienia dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	2
2.	Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	3
3.	Opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	3
4.	Opinie o projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	-
5.	Opinie dotyczące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	-
<u>Ocena oddziaływania na środowisko</u>		
6.	Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko	16
7.	Wydawanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	1
8.	Wydawanie opinii w sprawie uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	2
9.	Wydawanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko	-
Opinie dotyczące innych spraw		
10.	Uzgadnianie dokumentacji projektowej, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	10
11.	Zastosowanie rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych	-
12.	Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane	16
13.	Sprzeciw na użytkowanie obiektu budowlanego	-
14.	Inne sprawy	32
	Razem: 1 – 14	85
<u>Kontrole – wizje lokalne</u>		
15.	Wizje lokalne	-
16.	Odbiory obiektów	27
	Razem: 15 - 16	27

L.p.	Forma opinii sanitarnej	Liczba wydanych opinii
1.	Forma – opinia sanitarna	85
2.	Forma – decyzja rachunkowa	27
3.	Forma – decyzja merytoryczna	-
4.	Forma – postanowienie	-
	Razem: 1 – 4	112

3.1 Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.

W 2019 roku w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko opiniowano projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W trybie powyższych regulacji wydano 8 opinii. Z ogólnej liczby wydanych opinii (8), 3 opinie dotyczyły określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w tym 1 opinia dotyczyła zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i 2 opinie dotyczyły studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do sporządzanych planów i studium uwarunkowań dla:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice i gminy Opatów, w przypadku których tut. Inspektor Sanitarny odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, gdyż z analizy przedmiotowych projektów wynikało, że wprowadzone zmiany stanowią niewielką modyfikację istniejącego dokumentu i dotyczą jednej gminy, a skala i charakter wprowadzonych zmian w ocenie tut. Inspektora Sanitarnego nie będą mieć negatywnego wpływu na zdrowie i życie ludzi,
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie i gminy Ożarów, w związku z wnioskami właścicieli nieruchomości o wprowadzenie zmian dotyczących możliwości rozwoju sektora usług poza rolniczych.

W trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uzgodniono 3 projekty zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i wszystkie dotyczyły gminy Baćkowice.

Powyższe może świadczyć o zwiększeniu zainteresowania władz samorządowych regulacją zagadnień zagospodarowania przestrzennego gminy według nowych regulacji prawnych.

Przy rozpatrywaniu spraw zwracano szczególną uwagę na:

- właściwe przestrzenne rozplanowanie terenów o różnych funkcjach (mieszkalnictwo, przemysł, rekreacja itp.),
- konieczność przewidywania intensyfikacji gospodarki ściekowej na terenie gminy (kanalizacja, oczyszczalnie ścieków), w kontekście rozwoju gospodarki wodociągowej,
- konieczność zachowania oraz właściwego zagospodarowania terenu strefy ochronnej wokół cmentarzy, terenu ochrony ujęć wody (strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej).

Rozpatrując projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego szczególnej analizie i ocenie poddano te elementy środowiska, na które ustalenia planu mogą mieć ujemny wpływ we wzajemnym ich powiązaniu z uwzględnieniem stanu środowiska, wynikające z przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania, warunki zagospodarowania tych obszarów, szczególnie w odniesieniu do przedsięwzięć związanych z produkcją i usługami.

Podstawą do wyrażania opinii w tym zakresie były prognozy oddziaływania na środowisko.

3.2 Oceny oddziaływania na środowisko

Podstawowe zasady przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko wynikają z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko prowadzone było na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Stosownie do w/w regulacji jej przeprowadzenia wymagają planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które podzielono na:

- planowane przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko
- planowane przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli właściwy organ stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny.

W ramach prowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w 2019 roku wydano 17 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko. Na 17 przeanalizowanych wniosków po kompleksowej ocenie stopnia i zasięgu oddziaływania w przypadku 16 przedsięwzięć nie stwierdzono potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko uznając, że realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje przekroczenia standardów jakości środowiska a tym samym nie wpłynie negatywnie na zdrowie i życie ludzi.

Do przedsięwzięć nie wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zakwalifikowano:

- inwestycje dotyczące infrastruktury drogowej (przebudowa dróg gminnych) – 4 opinie,
- instalacje i obiekty przemysłowe (instalacja dozowania wodorotlenku wapnia do pieca przy produkcji cementu, budowa węzła betoniarskiego budowa gazociągów wysokiego ciśnienia, budowa kanalizacji sanitarnej, punkty zbiórki odpadów) – 6 opinii,
- przedsięwzięcia polegające na pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych (instalacje fotowoltaiczne) – 6 opinii .

Natomiast w przypadku 1 przedsięwzięcia nałożono na inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określono zakres raportu.

Wniosek ten dotyczył przedsięwzięcia polegającego na budowie jednojezdniowej drogi krajowej 74, łączącej DK9 i DK74 (łącznik północny) w ramach zadania „Budowa obwodnicy Opatowa 74 i DK9”, które według oceny tutaj Inspektora Sanitarnego wymagało przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ze względu na jego skalę, oddziaływanie na wiele elementów środowiska i konieczności kompleksowej oceny stopnia i zasięgu oddziaływania.

Stanowisko w sprawie potrzeby bądź też braku potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko było zajmowane z uwzględnieniem skali planowanej inwestycji, jej usytuowania, wielkości zajmowanego terenu oraz funkcji i potencjalnego szkodliwego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi. Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko orzekano dla tych przedsięwzięć, których podstawowe dane charakteryzujące inwestycję wskazywały na duże prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwego lub szkodliwego oddziaływania. Analizy powyższe przeprowadzono na podstawie dokumentów tj.: wniosek inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, opis planowanego przedsięwzięcia, mapa ewidencyjna terenu, wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W 2019 roku w ramach prowadzonych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko rozpatrzono 2 wnioski o zaopiniowanie, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W obu przypadkach postępowanie prowadzone było dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których określony był wcześniej zakres raportu. Były to przedsięwzięcia polegające na budowie obiektów inwentarskich tj.: budowa chlewni w Przepiórowie i przebudowa obory wolnostojącej dla bydła mlecznego w Bidzinach.

Dla w/w przedsięwzięć wydano opinie pozytywne uznając, że po uwzględnieniu warunków realizacji określonych w opinii, przedsięwzięcie nie będzie mieć niekorzystnego wpływu na życie i zdrowie ludzi.

W wydanych opiniach stanowisko wyrażano w formie postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

Uzasadnienie zajętego stanowiska w postanowieniach poprzedzone było analizą przedłożonych materiałów w aspekcie przewidzianych zabezpieczeń, projektowanych urządzeń technicznych i rozwiązań technologicznych, mających na względzie zachowanie standardów jakości środowiska a tym samym ograniczenie negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi.

Analiza dotyczyła również lokalizacji przedsięwzięcia w odniesieniu do zabudowy mieszkaniowej, zgodności usytuowania przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Stwierdza się, że większość wniosków na tym etapie była opracowana prawidłowo.

Ze względu na strategiczne znaczenie dla powiatu na uwagę zasługują przedsięwzięcia tj.:

- budowa jednojezdniowej drogi krajowej 74, łączącej DK9 i DK74 (łącznik północny w ramach zadania „Budowa obwodnicy Opatowa S74 i DK9”,
- budowa instalacji fotowoltaicznych w miejscowościach: Janów, Wólka Lipowa, Bronisławów, Teofilów w gminie Tarłów oraz Smugi, Wyszmontów w gminie Wojciechowice jako inwestycji związanych z zaopatrzeniem w energię odnawialną,
- budowa nowoczesnej instalacji dozowania wodorotlenku wapnia do pieca przy produkcji cementu na terenie cementowni Ożarów.

3.3 Dokumentacja projektowa (ocena rozwiązań w zakresie wymagań higieniczny i zdrowotnych)

W roku 2019 przedmiotem analizy było 10 dokumentacji projektowych dotyczących obiektów istniejących, w związku ze zmianą sposobu użytkowania lub ich rozbudową. Z analizy wydanych opinii wynika, że uzgodnienia dotyczyły projektów zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków na potrzeby funkcjonowania obiektów usługowo-produkcyjnych. Wszystkie dokumentacje projektowe zostały uzgodnione pozytywnie.

Opinie sanitarne o projektach dotyczyły:

- obiektów produkujących i wprowadzających do obrotu żywność – 3 opinie (pracownia tortów artystycznych, mała gastronomia),
- obiektów usługowych – 7 opinii (zakłady fryzjerskie, salony kosmetyczne, sklepy przemysłowe ze sprzedażą środków ochrony roślin).

Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny, właściwą technologię, warunki środowiska pracy, zastosowane materiały i sposób wykończenia wnętrz, wyposażenie, prawidłową wentylację, oświetlenie i ogrzewanie pomieszczeń oraz sposób rozwiązania instalacji wodno-kanalizacyjnej w kontekście zapewnienia właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w miejscach pobytu ludzi w celu zapewnienia właściwych warunków pracy oraz zminimalizowanie negatywnych czynników wpływających na zdrowie i życie ludzi.

Analiza opiniowanych dokumentacji projektowych wskazuje, że przedłożone do uzgodnienia projekty budowlane posiadały właściwe rozwiązania projektowe i uwzględniały wymogi higieniczne i zdrowotne wynikające z obowiązujących przepisów prawnych.

3.4 Odbiory obiektów. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2019 roku przy współudziale w odbiorze przedstawiciela Inspektora Sanitarnego przekazano do użytkowania 27 obiektów z tego w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane przekazano 17 obiektów dla, których proces inwestycyjny zakończono wydaniem opinii sanitarnej o braku sprzeciwu na użytkowanie.

Opinie na użytkowanie obiektów budowlanych (16) wydano m.in. dla takich inwestycji jak:

- obiekty mieszkaniowo – usługowe w tym: budowa budynku mieszkalnego z częścią usługową w miejscowości Obręczna, zespół mieszkalno-usługowy w Opatowie (2 opinie),
- obiekty usługowo – handlowe w tym: budynki handlowo-usługowe w Baćkowicach i Opatowie, budynek handlowy artykułami do produkcji rolnej w Plancie, budynek usługowy w Baćkowicach, rozbudowa stacji paliw w Opatowie i Jakubowicach, budynek handlowy artykułami spożywczo-przemysłowymi w Kujawach, rozbudowa budynku zajazdu o salę bankietową w Jacentowie, gabinet masażu w Międzygórzu (9 opinii),
- obiekty opiekuńcze w tym: budynek schroniska dla osób bezdomnych w Jankowicach, przebudowa budynku świetlicy na dzienny dom seniora w Baćkowicach (2 opinie),
- obiekty kulturalno – oświatowe w tym: przebudowa sali koncertowej w budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Ożarowie (1 opinia)
- obiekty produkcyjne w tym: rozbudowa wytwórni betonu i produkcji prefabrykatów betonowych w miejscowości Kobylany/Wymysłów, budynek produkcyjno-magazynowy w Baćkowicach (2 opinie).

Ponadto wydano 9 opinii sanitarnych dla inwestycji, które uzyskały wcześniej pozwolenie na użytkowanie lub nie wymagały uzyskania pozwolenia na użytkowanie a zrealizowane zostały w oparciu o zgłoszenie. Dotyczyły one obiektów remontowanych i modernizowanych w ramach zmiany sposobu użytkowania a mianowicie:

- obiekty usługowo-handlowe w tym: przechowalnie, sortownie warzyw i owoców, komory chłodnicze, salony fryzjerskie, magazyny pasz (łącznie 6 opinii),
- obiekty opiekuńczo-wychowawcze w tym: niepubliczna szkoła muzyczna, niepubliczna szkoła branżowa, budynek opieki nad osobami starszymi (łącznie 3 opinie).

Dla 2 obiektów z zakresu żywienia i żywności (mała gastronomia), który nie wymagał uzyskania pozwolenia na użytkowanie została wydana decyzja o zatwierdzeniu i wpisie do rejestru zakładów na podstawie art. 63 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia przez Sekcję Higieny

Żywności, Żywienia i PK.

Wśród obiektów zgłoszonych do odbioru na szczególną uwagę ze względu na znaczenie dla regionu zasługują inwestycje:

- nowoczesny i komfortowy budynek schroniska dla osób bezdomnych o powierzchni użytkowej ok. 1480 m² wraz z infrastrukturą techniczną w Jankowicach, przeznaczony dla 35 pensjonariuszy do dyspozycji, których przeznaczono 18 pokoi mieszkalnych dwu i jedno osobowych, przystosowany dla osób niepełnosprawnych,
- budynek produkcyjno magazynowy w Baćkowicach o powierzchni użytkowej ok. 1383 m² wraz z parkingiem i infrastrukturą techniczną,
- budynek handlowo-usługowy w Opatowie o powierzchni użytkowej ok. 1266 m², w którym funkcjonują firmy Media Ekspert, Rossmann, Pepco wraz z infrastrukturą techniczną,
- rozbudowa wytwórni betonu o węzeł betoniarski i halę produkcyjną produkcji prefabrykatów betonowych z możliwością przetwarzania odpadów w miejscowości Kobylany/Wymysłów.

Łącznie w roku 2019 wyrażono 25 opinii dotyczących możliwości użytkowania obiektów i wszystkie opinie miały charakter pozytywny.

Podczas odbiorów spotykano się w większości z inwestycjami dobrze przygotowanymi do czynności odbiorowych pod względem wykonawczym (prace zakończone, zgodność z dokumentacją projektową, uzgodnienia projektu w wymaganym zakresie) oraz formalno – prawnym (wpis do dziennika budowy, odbiory techniczne wewnętrzne, badania i pomiary, dokumenty potwierdzające dopuszczenie do obrotu i stosowania materiałów budowlanych).

Ze względu na potrzebę likwidacji barier architektonicznych zwracano uwagę na dostosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych (ustępy, szerokość drzwi, pochyty, podjazdy itp.).

Ze względu na potrzebę likwidacji barier architektonicznych zwracano uwagę na dostosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych (ustępy, szerokość drzwi, pochyty, podjazdy itp.).

W roku 2019 nie wniesiono sprzeciwu na użytkowanie obiektów w trybie art. 28 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zdjęcie 5. Schronisko dla osób bezdomnych w Jankowicach

3.5 Zgoda na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych i bhp

W roku 2019 nie wpłynął żaden wniosek o odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych.

3.6 Inne opinie sanitarne

W 2019 roku zajęto łącznie 32 inne stanowisk na pozostałych etapach procesu inwestycyjnego tj.: koncepcje projektowe, wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zakres uzupełnienia dokumentacji, zmiana sposobu użytkowania obiektów itp.

Ponadto w 2019 roku wydano 27 decyzji dotyczących wymierzenia opłaty za wykonywanie czynności w ramach nadzoru zapobiegawczego.

3.7 Kontrole (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji)

W roku 2019 przeprowadzono 27 kontroli. Na ogólną ilość kontroli składają się:

- kontrole przeprowadzane w związku ze zgłoszeniem obiektu do użytkowania w trybie art. 56 ust. 1 ustawy Prawo budowlane (łącznie 16 kontroli),
- kontrole w aspekcie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w obiektach modernizowanych i adaptowanych na zamierzony cel, realizowanych na zgłoszenie itp. (łącznie 11 kontroli).

Podobnie jak w latach ubiegłych, nadal podczas kontroli inwestycji zwracano szczególną uwagę na:

- uzyskanie wszystkich wymaganych opinii i uzgodnień, w tym w zakresie sanitarno-higienicznym,
- rodzaj stosowanych materiałów budowlanych,
- zgodność realizacji inwestycji z dokumentacją projektową (w kontekście rodzaju i charakteru ewentualnych odstępstw).

3.8 Współpraca z innymi organami

W 2019 roku kontynuowana była współpraca z organami administracji terenowej w zakresie problematyki związanej z przestrzennym planowaniem na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

3.9 Podsumowanie

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczyła kontroli pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach takich jak: obiekty żywnościowo-żywnościowe, obiekty użyteczności publicznej, obiekty ochrony zdrowia, obiekty oświaty, zakłady pracy, obiekty typu komunalnego. Oceniając stan sanitarny obiektów na różnych etapach ich realizacji, należy zauważyć, że ich standardy stale wzrastają. Inwestorzy pozyskują fundusze unijne, wzrasta świadomość inwestorów w zakresie dostosowania obiektów do obowiązujących wymogów. Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego w ramach prowadzonych postępowań oraz uzgodnień w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- właściwe projektowanie i wykonywanie pod kątem sanitarno-higienicznym instalacji

- wentylacyjnych i klimatyzacyjnych (m.in. na podstawie protokółów sprawności instalacji),
- właściwe projektowanie i wykonywanie instalacji wodociągowych (m.in. sposób zabezpieczenia przewodów wodociągowych przebiegających w pobliżu sieci kanalizacyjnych oraz zbiorników na nieczystości płynne i gnojowników, wyposażenie przyłączy wodociągowych w zawory antyskażeniowe, dezynfekcja uruchamianych sieci wodociągowych, wyniki badania wody),
 - prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych w tym pochodzenia medycznego, w sposób niezagrażający zdrowiu i życiu ludzi,
 - zabezpieczenie środowiska wodnego i gleby przed wodami, potencjalnie zanieczyszczonymi substancjami ropopochodnymi (urządzenia oczyszczające),
 - zapewnienie właściwych warunków sanitarno-zdrowotnych w miejscach pobytu ludzi (zamieszkania i przebywania), a także odpowiednich warunków pracy osobom zatrudnionym w zakładach pracy,
 - ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem czynników środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza) przez egzekwowanie normatywnych wartości dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników dla zdrowia w środowisku pracy,
 - właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do picia),
 - ochronę ludzi przed uciążliwościami środowiskowymi poprzez oddzielenie obszarów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe od obszarów przemysłowych,
 - egzekwowanie skutecznych rozwiązań z zakresu ochrony środowiska w tym:
 - zabezpieczenie ludności przed uciążliwością związaną z hałasem poprzez egzekwowanie standardów akustycznych w środowisku,
 - zabezpieczenie ludności przed promieniowaniem elektromagnetycznym (np. zachowanie odpowiednich odległości),
 - zabezpieczenie ludności przed wpływem zanieczyszczenia powietrza (prawidłowe parametry emitorów, urządzenia oczyszczające).

W ramach profilaktyki inwestycyjnej podejmowane będą działania w zakresie:

- opiniowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego, inspirując działania organów administracji samorządowej do uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej oraz właściwego zagospodarowanie terenów z punktu widzenia ochrony zdrowia,
- opiniowanie przedsięwzięć na etapie przed wydaniem decyzji środowiskowych, przyczyniając się do zabezpieczenia zdrowia i życia ludzi przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem tych inwestycji,
- uzgadniania dokumentacji projektowych, zapewniając właściwe warunki sanitarno-zdrowotne w miejscach pobytu ludzi (zamieszkania i przebywania), a także odpowiednie warunki pracy osobom zatrudnionym w zakładach pracy,
- kontroli obiektów w trakcie realizacji i na etapie odbioru inwestycji, przyczyniając się do eliminowania nieprawidłowości w zakresie sanitarno-higienicznym, jak również zapewnienia pełnej dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych.

4 STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

4.1 Wprowadzenie

Sekcja Nadzoru Higieny Środowiska w powiecie opatowskim na 223 obiekty użyteczności publicznej znajdujące się w ewidencji skontrolowała 169, co stanowiło 75,8 % wszystkich obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk. Powyższa liczba kontroli nie obejmuje urządzeń wodnych oraz podmiotów leczniczych.

Na koniec 2019 r. jako złe pod względem technicznym oceniono 1 obiekt użyteczności publicznej (urząd miasta i gminy), co stanowi 0,44 % wszystkich skontrolowanych obiektów. W porównaniu z 2018 r. zwiększyła się liczba zewidencjonowanych obiektów użyteczności publicznej o 7 (2018 r. – 216, 2019r. - 223).

Obiekty użyteczności publicznej stanowią bardzo zróżnicowaną grupę pod względem ich przeznaczenia jak i wymagań sanitarnych.

4.2 Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń

4.2.1 Ustępy

Ustępy publiczne w ewidencji 5, skontrolowano 4 (80 %), przeprowadzono 4 kontrole. Jeden ustęp typu box był nieczynny w 2019 r.

Podczas przeprowadzanych kontroli, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Łącznie przeprowadzono 4 kontrole sanitarne ustępów. Zwracano szczególną uwagę na stan sanitarno-higieniczny kabin ustępowych, dostępność do wody ciepłej oraz do środków higienicznych. Wszystkie ustępy publiczne są skanalizowane i przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W dalszym ciągu w powiecie opatowskim stwierdza się niewystarczającą ilość ustępów publicznych, których brak w dostatecznej ilości można zauważyć szczególnie w sezonie turystycznym w miejscach atrakcyjnych turystycznie.

Ustępy ogólnodostępne w ewidencji 2, skontrolowano 2 (100 %), przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną

Są to ustępy ogólnodostępne na targowicy miejskiej w Opatowie. Podczas kontroli sanitarnej nie kwestionowano stanu technicznego obiektu.

4.2.2 Obiekty Pomocy Społecznej

Domy pomocy społecznej w ewidencji 1, skontrolowanych 0, przeprowadzonych kontroli 0. Gminny Dom Pomocy Społecznej w Baćkowicach, nie był planowany do kontroli na 2019r.

Zdjęcie 6 Dom Pomocy Społecznej w Baćkowicach

Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej w ewidencji 8, skontrolowanych 1, przeprowadzonych kontroli 1.

Do tej grupy obiektów zaliczono 3 środowiskowe domy samopomocy, 3 warsztaty terapii zajęciowej oraz 1 dzienny dom senior +.

Są to placówki pobytu dziennego, przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i psychicznie.

W roku 2019 skontrolowano 1 Dzienny Dom Senior + w Ożarowie, pozostałe obiekty nie były zaplanowane do kontroli.

W grudniu 2019 r. oddano do użytkowania 1 nowy obiekt: Klub Senior + w Kurowie.

Zdjęcie 7. Dzienny Dom Senior + w Ożarowie

Placówki zapewniające całodobową opiekę w ewidencji 3, skontrolowanych 0, przeprowadzonych kontroli 0.

Do tej grupy obiektów zaliczono 3 schroniska dla bezdomnych. Nie planowane do kontroli na 2019 r.

W 2019 r. oddano do użytkowania nowy budynek dla osób bezdomnych i niepełnosprawnych w Jankowicach, gm. Ożarów. Placówka jest prowadzona przez Wspólnotę Chleb Życia. Budynek został przystosowany dla osób niepełnosprawnych, posiada wiele udogodnień dla osób

poruszających się na wózkach inwalidzkich. W ośrodku oprócz dwuosobowych pokoi znajduje się świetlica, kaplica, kuchnia i jadalnia oraz gabinet rehabilitacji.

Zdjęcie 8. Nowy budynek Schroniska dla bezdomnych w Jankowicach gm. Ożarów

4.2.3 Obiekty hotelarskie

W ewidencji 9 obiektów hotelarskich świadczących usługi noclegowe, skontrolowano 8 (88,9 %), przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych.

Do tej grupy obiektów należą:

- 2 hotele,
- 2 pensjonaty,
- 5 innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie.

Hotele w ewidencji 2, skontrolowano 2, przeprowadzono 3 kontrole.

Hotel „Miodowy Młyn” * w Opatowie** – posiada 26 pokoi na 61 miejsc noclegowych. Są to pokoje 2 os. (w tym 2 apartamenty) i 3 os. z pełnymi węzłami sanitarnymi. Do dyspozycji gości hotelowych udostępniona sauna parowa i pomieszczenie siłowni oraz wypożyczalnia rowerów oraz parking samochodowy. Hotel oferuje również salę przeznaczoną na konferencje i spotkania biznesowe, restaurację oraz salę do organizowania dużych imprez. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Hotel „Magnat” ** w Jacentowie – obiekt o dobrym stanie sanitarno-technicznym, do dyspozycji 124 miejsca noclegowe w 69 pokojach 1-, 2-, 3-, 4- osobowych oraz apartamentach. Hotel oferuje pokoje noclegowe z pełnymi węzłami sanitarnymi, zabezpieczonymi miejscami parkingowymi, posiada także salę przeznaczoną do organizacji konferencji, balów i innych uroczystości biznesowych i prywatnych oraz restaurację. Pod koniec roku na zgłoszoną interwencję dot. nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych w hotelu, przeprowadzono również kontrolę interwencyjną, zarzuty nie potwierdziły się.

Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Pensjonaty w ewidencji 2, skontrolowano 2, przeprowadzono kontroli 2.

Pensjonat „Kamienica przy Bramie” * w Opatowie** posiada 7 pokoi 2 os. i jeden 3 os. na 17 miejsc noclegowych z pełnymi węzłami sanitarnymi oraz gastronomią. Kamienica przy Bramie to obiekt położony w otoczeniu najcenniejszych zabytków Opatowa, Kolegiaty Św. Marcina oraz

Bramy Warszawskiej. Na parterze znajduje się lokal gastronomiczny. W 2019 r. przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Pensjonat „Cyrkon” * w Kopcu** oferuje gościom noclegi w pokojach 2 os. i 3 os. Posiada 18 pokoi na 50 miejsc noclegowych z pełnymi węzłami sanitarnymi. Obiekt położony 800 m od zamku Krzyżtopór w Ujeździe. Do dyspozycji gości pozostają także: parking znajdujący się bezpośrednio przy budynku, przestronna restauracja i sala bankietowa – przeznaczona na konferencje, szkolenia, imprezy integracyjne, imprezy okolicznościowe. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie w ewidencji 5, skontrolowano 4, przeprowadzono 4 kontrole.

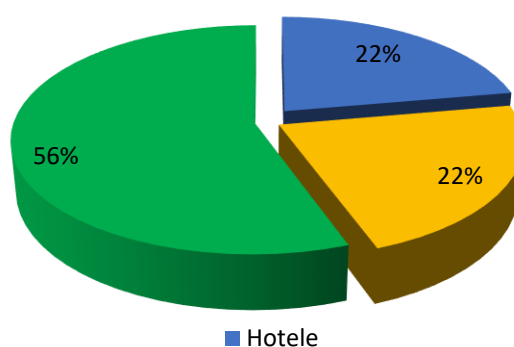
Stan sanitarny kontrolowanych obiektów nie był kwestionowany.

Otoczenie obiektów noclegowych utrzymywane było czysto. Wyposażenie pokoi noclegowych typowe dla obiektów noclegowych, w sanitariatach zapewniono środki higieniczne (mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku, papier toaletowy).

Część obiektów noclegowych posiada podpisane umowy na pranie bielizny pościelowej z pralniami zewnętrznymi, a część pierze środkami dezynfekcyjno-piorącymi we własnych pralniach. Dezynfekcje koców, kołder, poduszek, materaców przeprowadzane są okresowo w dezynfektoriach zewnętrznych.

Obiekty służące jako baza noclegowa na terenie powiatu podlegają wzmożonym kontrolom sanitarnym przede wszystkim w trakcie trwania sezonu turystycznego. Przeprowadzone kontrole w 2019 r. wykazały, że obiekty świadczące usługi, były dobrze przygotowane na przyjęcie gości.

W 2019 r. w związku z zagrożeniem afrykańskim pomorem świń (ASF) we wszystkich obiektach noclegowych zwracano szczególną uwagę na prowadzoną gospodarkę odpadami, podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

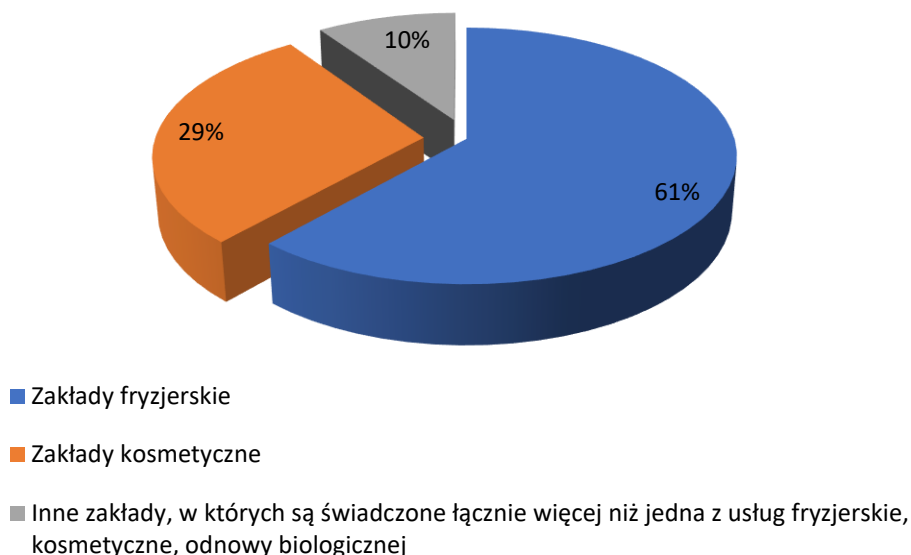

Wykres 14. Obiekty hotelarskie w 2019r.

W 2018 i 2019 r. stan sanitarno-techniczny nie był kwestionowany.

4.2.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

W ewidencji 52, skontrolowano 50 (96,2 %), przeprowadzono 56 kontroli sanitarnych, wydano 6 decyzji administracyjnych

Wykres 15. Struktura zakładów usługowych w 2019 r.

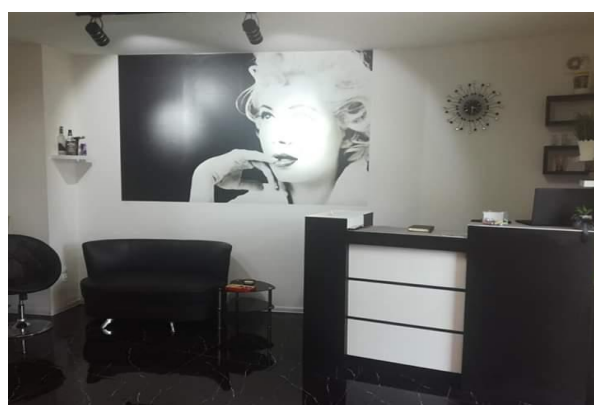
Zakłady fryzjerskie w ewidencji 32 skontrolowanych 31, przeprowadzonych kontroli 34, wydanych decyzji merytorycznych 4.

W roku 2019 przybyło 5 zakładów fryzjerskich (4 nowe, 1 został przeniesiony z pozycji inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu).

W kontrolowanej grupie zakładów fryzjerskich w 2019 r. na niewłaściwy stan techniczny wydano 4 decyzje administracyjne dot. dostosowania do zakresu pracy procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zapewnienia gładkich i łatwozmywalnych powierzchni tapicerek na fotelach i na kanapie dla klientów w pomieszczeniu usług fryzjerskich.

Nakazy decyzji zostały wykonane, co potwierdziły kontrole sprawdzające.

W pozostałych zakładach nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Zdjęcie 9. Nowy salon fryzjerski w Opatowie

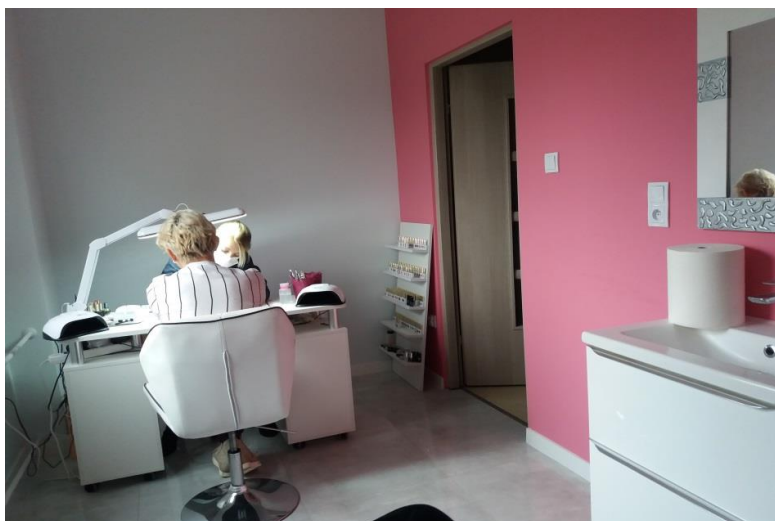
Zdjęcie 10. Nowy salon fryzjerski w Ożarówie

Zdjęcie 11. Nowy salon fryzjerski we Włostowie

Zakłady kosmetyczne w ewidencji 15 skontrolowano 14, przeprowadzono 14 kontroli. W roku 2019 r. przybył 1 gabinet kosmetyczny.

W kontrolowanej grupie gabinetów kosmetycznych w 2019r. nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego. Właścicielki stosowały się do obowiązujących wymogów sanitarno-higienicznych.

Zdjęcie 12. Nowy gabinet kosmetyczny w Ożarówie

Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług - fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu w ewidencji 5, skontrolowano 5, przeprowadzono 8 kontroli.

W roku 2019 jeden zakład został przeniesiony do pozycji zakłady fryzjerskie, ponieważ obecnie prowadzi tylko usługi fryzjerskie.

Są to zakłady, które prowadzą działalność w zakresie kosmetycznym, fryzjerskim, oraz odnowy biologicznej – opalania ciała. W kontrolowanej grupie inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej w 2019r. wydano 2 decyzje administracyjne dot. zapewnienia gładkich i łatwozmywalnych powierzchni tapicerek na fotelach i krzesłach w pomieszczeniach świadczenia usług.

Głównym celem kontroli zakładów usługowych było sprawdzenie stanu sanitarno – technicznego obiektów oraz stopień wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. W trakcie kontroli przedstawiciele PIS informowali

właściciele o sposobach zapobiegania zakażeniom HCV oraz pozostawiali ulotki Projekt „Zapobieganie Zakażeniom HCV” i „Plan higieny salonu fryzjerskiego, kosmetycznego i tatuażu”.

Podczas kontroli w obiektach usługowych z odnową biologiczną zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie zapisów rozporządzenia o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium, której głównym celem jest ochrona zdrowia ludzi przed szkodliwym działaniem promieniowania ultrafioletowego. Celem kontroli w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium było sprawdzenie wdrożenia całkowitego zakazu korzystania z solariów przez osoby, które nie ukończyły 18 roku życia, obowiązku zamieszczania w miejscu udostępniania solariów informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium oraz całkowitego zakazu promocji i reklamy usług w zakresie udostępniania solariów. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż właściciele przestrzegają zasad rozporządzenia.

Zwracano również uwagę na postępowanie z bielizną – zarówno w aspekcie prania i dezynfekcji oraz prawidłowego przechowywania bielizny czystej i brudnej. Bieliznę wielokrotnego użytku prano poza zakładami. Powszechnie staje się stosowanie bielizny fryzjerskiej i kosmetycznej jednorazowego użytku. Większość zakładów utrzymywano w należyтым stanie sanitarno-higienicznym. Odpady komunalne gromadzono w specjalnie przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub kontenerach.

Tabela 10. Stwierdzone nieprawidłowości w zakładach usługowych

l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Salon fryzjerski ul. Szeroka w Opatowie	– niedostosowane do zakresu pracy w zakładzie fryzjerskim procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi	15.04.2019r. nakazy decyzji zostały wykonane
2.	Salon fryzjerski ul. B. Ostrowskiego ps. „Cichy” w Opatowie	– popękana powierzchnia tapicerek na fotelach dla klientek w pomieszczeniu świadczenia usług fryzjerskich	31.03.2020r.
3.	Salon fryzjerski w Jacentowie	– zniszczona, uszkodzona, popękana powierzchni tapicerki na fotelach przy konsolach fryzjerskich oraz przy myjce do włosów w pomieszczeniu świadczenia usług fryzjerskich	30.06.2019r. .nakazy decyzji zostały wykonane
4.	Salon fryzjerski męski w Iwaniskach	– zniszczona, uszkodzona, popękana powierzchnia tapicerki na kanapie dla klientów w pomieszczeniu świadczenia usług fryzjerskich	25.05.2019r. nakazy decyzji zostały wykonane
5.	Salon fryzjersko-kosmetycznym w Opatowie ul. A. Krajowej	– popękana powierzchnia tapicerki na krześle i taborecie obrotowym w pomieszczeniu świadczenia usług fryzjersko-kosmetycznych	31.03.2019r. nakazy decyzji zostały wykonane
6.	Studio Urody w Opatowie ul. Sienkiewicza	– zniszczona, uszkodzona, popękana powierzchnia tapicerki na krzesłach i fotelach w pomieszczeniu świadczenia usług kosmetycznych.	30.09.2019r. nakazy decyzji zostały wykonane

W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów uległ nieznacznej zmianie. W 2018 r. wydano 4 decyzje administracyjne dot. stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia zakładu, dostosowania do zakresu pracy procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi w zakładzie. Natomiast w 2019 r. wydano 6 decyzji administracyjnych dot. stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia zakładu oraz

dostosowania do zakresu pracy w zakładzie fryzjerskim procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. Stan sanitarno-higieniczny uległ zmianie, za niewłaściwy stan sanitarny w 2018 r. nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł., a w 2019 r. nie nakładano mandatów karnych.

4.2.5 Obiekty komunikacji publicznej

W ewidencji 2, skontrolowano 2 (100%), przeprowadzono 2 kontrole..

Dworce autobusowe (2) skontrolowano 2, przeprowadzono 2 kontrole.

Dworzec Autobusowy w Opatowie – W skład pomieszczeń wchodzi: poczekalnia dla podróżnych, kasa/biuro, sanitariaty dla podróżnych również dla osób niepełnosprawnych, sanitariaty dla personelu, pomieszczenie socjalne i pomieszczenie porządkowe. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

Dworzec Autobusowy w Ożarowie – Dworzec służy komunikacji lokalnej (BUS) oraz autobusowej przelotowej. Na parterze budynku zlokalizowano poczekalnię dla podróżnych wyposażoną w ławki oraz ubikacje: dla kobiet i osób niepełnosprawnych oraz dla mężczyzn, pomieszczenie socjalne dla pracownika oraz schowek porządkowy.

W trakcie roku przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

W roku 2018 kwestionowano stan sanitarno-techniczny w pomieszczeniach dworca w 1 przypadku, a w roku 2019 nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

W roku 2019 kontrolowano również środki transportu publicznego w ewidencji – 0, skontrolowano – 20 (autobusów/busów – 13, taksówek – 7), przeprowadzono 9 kontroli.

W opisywanym okresie skontrolowano 11 autobusów oraz 2 busy firmy przewozów pasażerskich „Olmas”, przeprowadzając 3 kontrole sanitarne. Stan sanitarno-techniczny pojazdów nie budził zastrzeżeń. Autobusy są również wykorzystywane do przewozu turystycznego. Skontrolowano również 7 taksówek osobowych, przeprowadzając 6 kontroli sanitarnych. Nie kwestionowano stanu higieniczno-sanitarnego.

4.2.6 Cmentarze

W ewidencji – 28. Skontrolowanych 27, przeprowadzono 31 kontroli sanitarnych w tym 1 interwencyjną, wydano 4 decyzje administracyjne w tym 1 z art. 155 KPA.

Decyzje administracyjne wydane na cmentarze dot. uzupełnienia murów cmentarnych i usunięcia nagromadzonych odpadów cmentarnych.

Sprawdzono wykonanie nakazów decyzji wydanej na cmentarz parafialny w Ptkanowie w 2016r. dot. uzupełnienia muru cmentarnego z terminem wykonania do 30.09.2019r. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie.

Przeprowadzono dodatkowo 1 kontrolę interwencyjną dot. niewłaściwej gospodarki odpadami na cmentarzu parafialnym w Mydłowie, kontrola interwencyjna nie potwierdziła zarzutów.

Tabela 11. Stwierdzone nieprawidłowości na cmentarzach parafialnych

l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Cmentarz parafialny w Baćkowicach	- brak kompletnego ogrodzenia muru cmentarnego	30.09.2021r .
2.	Cmentarz parafialny w Ruszkowie	- brak kompletnego ogrodzenia muru cmentarnego	31.10.2019r. .nakazy decyzji zostały wykonane
3.	Cmentarz parafialny w Bidzinach	- usunięcia nagromadzonych odpadów cmentarnych	15.12.2019r. .nakazy decyzji zostały wykonane

4.2.7 Domy przedpogrzebowe

W ewidencji – 4, skontrolowano 4 (100%), przeprowadzono 4 kontrole.

Zakłady Pogrzebowe świadczą kompleksowe usługi pogrzebowe w zakresie: sprzedaży trumien, transportu, przygotowywania i przechowywania zwłok oraz obsługi ceremonii pogrzebowych. Dla uczestników ceremonii pogrzebowych zapewniono toalety.

W roku 2019 wszystkie domy pogrzebowe zostały skontrolowane, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

W roku 2018 i 2019 nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego.

4.2.8 Inne obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji 64, skontrolowano 27 (42,2 %), przeprowadzono 27 kontroli, wydano 3 decyzje administracyjne (w tym 2 z art. 155 KPA), w roku 2019 ubyła 1 apteka.

Jest to bardzo zróżnicowana grupa obiektów, do tej grupy zaliczono m.in. apteki, punkty apteczne, parkingi, stacje paliw, obiekty kultury, obiekty sportowe.

W roku 2019 apteki nie były ujęte do kontroli w planie rocznym, przeprowadzono 3 kontrole sprawdzające. Sprawdzone wykonanie nakazów decyzji wydanych w 2017r. i 2018r. na apteki dot. stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń.

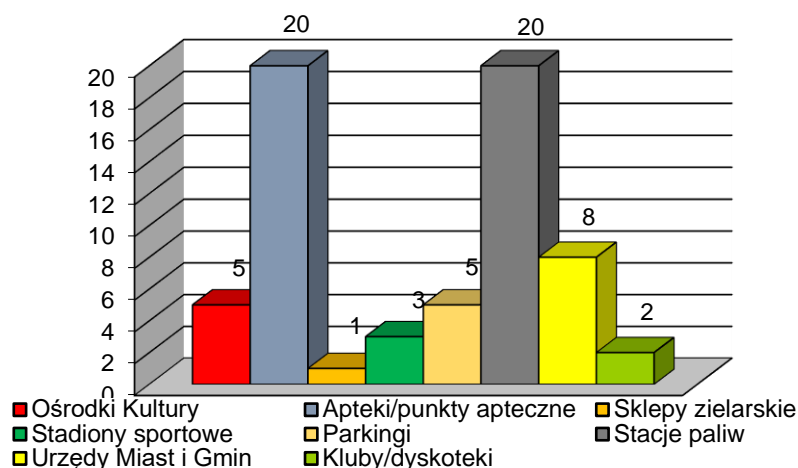
Punkty apteczne i sklep zielarski nie były planowane do kontroli na rok 2019.

Skontrolowano 9 stacji paliw, przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych.

W kontrolowanych stacjach paliw zwracano szczególną uwagę na prowadzoną gospodarkę odpadami w związku z zagrożeniem afrykańskim pomorem świń (ASF), podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Skontrolowano 3 stadiony sportowe, przeprowadzono 4 kontrole, wydano 2 decyzje administracyjne, w tym 1 z art. 155 KPA, opis w tabeli poniżej.

Boiska sportowe posiadają nawierzchnie trawiaste, które są na bieżąco koszone przez zarządców. Posiadają trybuny z miejscami siedzącymi dla kibiców, zaplecza administracyjno-szatniowe, sanitariaty oraz magazyny sprzętu sportowego.

Wykres 16. Struktura innych obiektów użyteczności publicznej w 2019 r.

Na niewłaściwy stan techniczny kontrolowanych obiektów w 2019 r. wydano 1 decyzję administracyjną. Szczegóły w tabeli poniżej.

Tabela 12. Stwierdzone nieprawidłowości w grupie inne obiekty użyteczności publicznych

L.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Stadion Sportowy OKS w Opatowie	- brak pojemnika na odpady, - uszkodzone siedziska na trybunach	15.07.2019r nakazy decyzji zostały wykonane 30.06.2020r.

W roku 2019 sprawdzano wykonanie nakazów zawartych w 5 decyzjach wydanych w poprzednich latach na apteki i ośrodek kultury.

Decyzje dotyczyły:

- 1) apteki Medyk w Opatowie (zniszczone ściany i sufity w pomieszczeniach apteki) nakazy decyzji zostały wykonane, co potwierdziły 2 kontrole sprawdzające.
- 2) apteki M. Lenart w Tarłowie (brak podjazdu dla niepełnosprawnych) nakazy decyzji zostały wykonane, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.
- 3) Miejsko Gminnego Ośrodka Kultury w Ożarowie (zacieki na suficie w sali widowiskowej) nakazy decyzji zostały wykonane, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

Na Urząd Miasta i Gminy w Opatowie, wydano decyzję administracyjną w 2015 r. dot. zniszczonych ścian i sufitów w pomieszczeniach urzędu z terminem wykonania do 31.12.2019r., przed upływem terminu Burmistrz Miasta i Gminy Opatów zwrócił się z pismem o przesunięcie terminu wykonania nakazów decyzji do dnia 31.12.2020r. Wydano decyzję z art. 155 KPA.

W pozostałych skontrolowanych urzędach miast i gmin, kontrole sanitarne nie kwestionowały stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń.

Zdjęcie 13. Remontowany budynek Urzędu Gminy w Lipniku

W Urzędzie Gminy Lipnik w 2019 r. realizowano gruntowną termomodernizację budynku (wymiana dachu, ocieplenie budynku, przebudowa wejścia do budynku, remont sali konferencyjnej, klimatyzacja pomieszczeń, zapewniono windę dla niepełnosprawnych).

W pozostałych obiektach z tej grupy w 2019 roku, nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego, były to:

Parkingi w ewidencji – 5, skontrolowanych – 5, przeprowadzonych kontroli – 3.

Podczas kontroli parkingów zwracano szczególną uwagę na prowadzoną gospodarkę odpadami w związku z zagrożeniem afrykańskim pomorem świń (ASF), podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Oceniono jako zły pod względem technicznym 1 obiekt:

Urząd Miasta i Gminy w Opatowie (zniszczone ściany i sufity w pomieszczeniach urzędu) – decyzja wydana w 2015r. z terminem wykonania do 31.12.2020r.

Pozostałe niekontrolowane obiekty nie były planowane do kontroli na rok 2019.

W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 27 kontroli sanitarnych, skontrolowano 27 obiektów, wydano 3 decyzje administracyjne w tym 2 z art. 155 KPA.

W 2018 roku w tej grupie obiektów wydano 11 decyzji, w 2019 wydano 3 decyzje administracyjne. Nie jest możliwe porównanie tych obiektów, ponieważ inna grupa obiektów była planowana do kontroli. W roku 2018 niewłaściwy stan sanitarno-techniczny kwestionowano w aptekach, stadionach i stacjach paliw w 2019 r. na stadionie sportowym.

4.2.9 Kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli i baseny kąpielowe

W ewidencji 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli i 2 kryte pływalnie skontrolowano wszystkie (3) obiekty (100%), przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych.

Kąpieliska – przed sezonem kąpieliskowym w 2019r. nie zgłoszono do PPIS w Opatowie żadnego kąpieliska w powiecie. Z uwagi na brak środków nie zdecydowano się na utworzenie ubiegłorocznego kąpieliska w Zochcinku. Nie powstało tam nawet dotychczasowe miejsce do kąpeli.

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli - w ewidencji na 2019 r. było tylko jedno (1) miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli w Nieskurzowie Starym w gm. Baćkowice.

Organizatorem miejsca była Gmina Baćkowice. Skontrolowane dwukrotnie, przeprowadzono 1 kontrolę przed rozpoczęciem sezonu i 1 kontrolę w czasie trwania sezonu kąpielowego. Nie stwierdzono uchybień, nie wydawano decyzji. Miejsce to funkcjonowało jedynie w weekendy, w okresie od 21 czerwca do 25 sierpnia; sezon trwał tylko 30 dni, zgodnie z obowiązującymi wymogami. Miejsce wykorzystywane do kąpieli wyposażone w kabiny toi - toi opróżniane przez WC-Serwis, pojemniki na selekcyjonowane odpady komunalne. Na terenie obiektu wydzielono piaszczystą plażę, boisko do gry w plażową piłkę siatkową i duży plac zabaw dla dzieci. W tym sezonie udostępniono tam także scate-park. Wokół zbiornika biegnie wyznaczona i oznakowana ścieżka rowerowa, a także ławeczki dla spacerujących. Jest to typowy teren rekreacyjny.

Jakość wody badana przez organizatora trzykrotnie (1 raz przed rozpoczęciem sezonu oraz dwukrotnie w trakcie trwania sezonu) odpowiadała wymogom sanitarnym w zakresie określonym w aktualnym rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019r. poz. 255). Wydano 3 decyzje oceniające jakość wody jako przydatną do kąpieli, 1 przed rozpoczęciem sezonu kąpieliskowego (17.06.2019r.) i 2 oceny w trakcie trwania sezonu (16.07.2019r. i 12.08.2019r.) na podstawie przedłożonych przez organizatora sprawozdań z badań próbek wody (organizator pobrał 3 próbki wody do badania w odstępach nie dłuższych niż miesiąc) w zakresie zgodnym z obowiązującymi wymogami (mikrobiologia).

Wydane zostały 3 oceny jakości wody: 1 ocena przed rozpoczęciem sezonu kąpieliskowego oraz 2 oceny, po kolejnych badaniach kontroli wewnętrznej organizatora w czasie trwania sezonu. Wszystkie oceny pozytywne. Jakość wody oceniona jako doskonała pod względem mikrobiologicznym po tegorocznym sezonie. Organizator nie prowadził sprzedaży biletów, nie potrafił określić ilości ludzi korzystających z tego miejsca w czasie sezonu. Ratownicy wskazywali, że było to kilkadziesiąt osób dziennie. W upalne dni frekwencja była znacznie większa.

Na stronie internetowej PSSE w Opatowie aktualizowane były informacje dotyczące sezonu kąpieliskowego oraz ocen jakości wody w zbiorniku.

Pływalnie kryte - w ewidencji (2) skontrolowanych 2, przeprowadzonych kontroli 4, w tym 2 kontrole bieżącego stanu sanitarno-technicznego, 2 kontrole sprawdzające wykonanie wydanych decyzji administracyjnych w 2019r.

Tabela 13. Zestawienie liczbowe prowadzonego przez PPIS nadzoru nad pływalniami

Nazwa kontrolowanej pływalni	Ilość planowanych kontroli	Ilość przeprowadzonych kontroli	Wydane decyzje administracyjne	Ilość próbek zaplanowanych	Ilość próbek pobranych do analiz
Kryta Pływalnia „Neptun” w Ożarowie	1	1	0	7	7
Kryta Pływalnia w Baćkowicach	1	3	3 + 2 z art. 162 KPA	7	9
Łącznie	2	4	5	14	16

Zdjęcie 14. Kryte Pływalnie w Ożarowie i Baćkowicach

Zaplanowano do pobrania 14 próbek wody z pływalni 1 raz w roku przed wydaniem oceny jakości wody na pływalni, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem (Dz. U. 2015r. poz. 2016). **Pobrano łącznie 16 próbek** wody z pływalni (7 próbek w Ożarowie i 9 próbek w Baćkowicach), Dodatkowe próbki (2) wody z pływalni w Baćkowicach pobrano ze względu na stwierdzoną w badaniach kontroli urzędowej obecność pałeczek Legionella w natryskach pływalni - sprawdzenie wykonania decyzji administracyjnej.

Kryta Pływalnia „Neptun” w Ożarowie

Zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągu Ożarów. Obiekt skontrolowano w ciągu roku, **przeprowadzając 1 kontrolę sanitarną** stanu sanitarno-technicznego wynikająca z harmonogramu. Kontrola nie wykazała uchybień natury sanitarno-technicznych.

Jakość wody w pływalni

Zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągu Ożarów. W roku 2019 w kontroli urzędowej wykonywane były badania jakości wody w pływalni. 1 x w roku zgodnie z rozporządzeniem (Dz. U. z 2015r. poz. 2016). Zaplanowano do pobrania 7 próbek wody z pływalni, w tym próbki wody z nieck basenowych, z systemu cyrkulacji, woda z natryskowni (w zakresie Legionella). W ramach nadzoru sanitarnego pobrano wszystkie próbki zaplanowane. W próbkach wody z nieck basenowych nie stwierdzono przekroczeń zawartości parametrów fizykochemicznych, ani bakteriologicznych. Odnotowano w tych próbkach niewielkie przekroczenie zawartości chloru związanego. Parametr ten sprawia kłopot zarządcy już od jakiegoś czasu, pomimo podejmowanych czynności naprawczych ze zmianą środka dezynfekcyjnego włącznie. Zarówno wyniki badania kontroli urzędowej jak i analiza całorocznych sprawozdań z badań kontroli wewnętrznej przedkładanych terminowo przez zarządzającego pływalnią pozwoliły na wydanie pozytywnej zbiorczej oceny jakości wody na pływalni.

Administrator pływalni pobierał próbki wody zgodnie z częstotliwością określoną w rozporządzeniu, realizując zatwierdzony przez PPIS harmonogram badań, a wyniki przedkładał do wglądu inspektorowi sanitarnemu, zachowując obowiązujące terminy. Badania kontroli wewnętrznej nie wykazywały w ciągu roku zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody w nieckach basenowych. Jakość wody odpowiadała wymogom sanitarnym.

Ilość wody świeżej dopuszczanej każdego dnia - odpowiednia do liczby kąpiących, ponadto zwiększona dodatkowo, ze względu na trudności z utrzymaniem prawidłowej zawartości chloru związanego. Woda w nieckach jest przejrzysta i czysta. W rocznej ocenie oceniona pozytywnie.

W roku 2019 zarządca zdecydował o zmianie środka dezynfekcyjnego szukając sposobu na zmniejszenie ubocznych produktów dezynfekcji wody.

Kryta Pływalnia w Baćkowicach

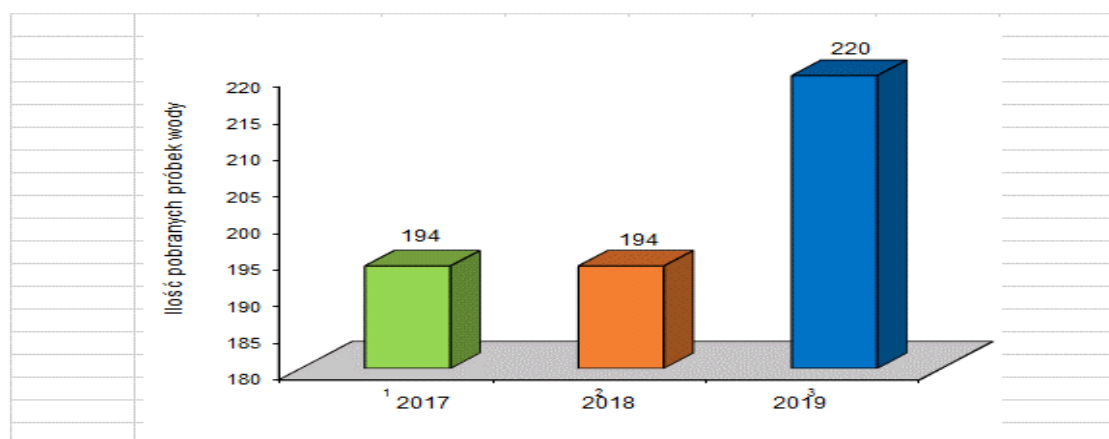
Zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągu Modliborzyce. Pomieszczenia i wyposażenie basenu pozwalają na bezpieczne prowadzenie zajęć rekreacji ruchowej. Obiekt skontrolowano w ciągu roku **przeprowadzając 3 kontrole sanitarne**, w tym 1 kontrolę stanu sanitarno-technicznego i 2 kontrole sprawdzające wynikające z prowadzonego postępowania administracyjnego. Pływalnia w Baćkowicach jest niewielka, posiada jedną niecką basenową z wydzielonym aneksem rekreacyjnym, w którym funkcjonuje tzw. kurtyna wodna i masaż wodny oraz wannę hydromasażu. Pływalnia jest utrzymywana w sposób należyty pod względem higieniczno-sanitarnym. Opracowane procedury porządkowe są stosowane w codziennej eksploatacji obiektu.

Jakość wody w pływalni

Z pływalni Baćkowice pobrano z nadzoru do badań fizykochemicznych i bakteriologicznych 9 próbek wody, w tym: woda z niecki basenowej i aneksu rekreacyjnego z wanny hydromasażu, z systemu cyrkulacji i natryskowni, woda doprowadzona do pływalni. Jakość wody z niecek basenowych odpowiadała wymogom sanitarnym. W punkcie poboru wody z systemu cyrkulacji pływalni stwierdzono natomiast obecność *Pseudomonas aeruginosa*, co wskazywało na zanieczyszczenie samego punktu poboru, z kolei w natryskach po stronie damskiej i męskiej stwierdzono w tych badaniach obecność bakterii *Legionella*. Wszczęto postępowanie administracyjne w tych sprawach. Zarządca wykonał niezbędne czynności naprawcze, kolejne pobrane próbki badań wykazały zgodność z wymogami sanitarnymi, co pozwoliło zakończyć postępowanie. Z uwagi na oznaczoną ilość bakterii nie było konieczności wydawania zakazu użytkowania pryszniców. Zarządca niezwłocznie przystąpił do czynności naprawczych - przeprowadzając termiczną dezynfekcję sieci wodnej w budynku pływalni. Decyzja została wykonana w wyznaczonym terminie.

Badania kontroli wewnętrznej administrator obiektu wykonywał według zatwierdzonego harmonogramu, z częstotliwością określoną w rozporządzeniu, a wyniki przedkładał terminowo tutejszemu inspektorowi sanitarnemu. Jakość wody w nieckach basenowych nie była w ciągu roku kwestionowana pod względem mikrobiologicznym (zarówno w próbkach z nadzoru PPIS jak i w ramach kontroli wewnętrznej). W rocznej ocenie przeprowadzonej na podstawie: parametrów jakości wody na pływalni, wyników badań wody na pływalni wykonanych przez zarządzającego pływalnią, jakość wody na Pływalni Baćkowice spełnia wymagania określone w rozporządzeniu.

Administratorzy obydwu pływalni wykonywali systematyczne badania próbek wody z niecek basenowych w ramach kontroli wewnętrznej (zgodnie z wymogami rozporządzenia). Harmonogramy kontroli wewnętrznej zostały zrealizowane. W przypadkach przekroczeń, czy niejasności wyników pobierane były dodatkowe próbki kontrolne.

Wykres 17. Badania kontroli wewnętrznej jakości wody wykonywane przez administratorów krytych pływalni w latach 2017-2019

Automatyczne stacja pomiarowe w pływalniach pozwalają monitorować na bieżąco zawartość chloru wolnego w wodzie, odczyn pH wody oraz potencjał Redox i temperaturę wody w nieckach. W sposób zgodny z wymogami rejestrowane są codzienne odczyty wskazań stacji pomiarowej oraz pomiarów ręcznych zawartości chloru wolnego i związanego w wodzie oraz poziomu pH, prowadzone w czasie pracy pływalni. Laboratoria wykonujące badania kontroli wewnętrznej posiadają akredytacje i wymagane zatwierdzenia właściwego inspektora sanitarnego. Opracowane procedury mycia i dezynfekcji pomieszczeń pływalni są stosowane w codziennej eksploatacji obiektów, co pozwala utrzymywać je w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Żadna z nadzorowanych pływalni nie posiada niecki przystosowanej do nauki pływania dla niemowląt i dzieci do lat trzech. Administratorzy pływalni umieszczali informacje o aktualnej jakości wody na tablicach ogłoszeń w pływalniach oraz na prowadzonych stronach internetowych.

Tabela 14. Decyzje administracyjne dotyczące pływalni, wydane w 2019r.

l.p.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Kryta Pływalnia w Baćkowicach	zacieki na kasetonach sufitowych w przebieralniach dla kąpiących się, łazienki ratowników i sanitariacie w holu głównym	2019-11-30 wykonano
2.	Kryta Pływalnia w Baćkowicach	Obecne bakterie Legionella w natryskach pływalni	2019-10-31 pkt 1,2- do 2019-09-27- wykonano
3.	Kryta Pływalnia w Baćkowicach	Obecne bakterie Pseudomonas aeruginosa w próbce z zaworu systemu cyrkulacji	rygor natychmiastowy art. 108 KPA wykonano

Ponadto w 2019 r. kontrolowano również ogólnodostępne gminne i należące do spółdzielni mieszkaniowych obiekty małej infrastruktury.

Skontrolowano 40 placów zabaw przeprowadzając 10 kontroli sanitarnych.

Podczas przeprowadzanej kontroli sanitarnej na placu zabaw w gm. Lipnik stwierdzono niewłaściwy stan techniczny urządzeń: uszkodzony, złamany szczebelek drewniany przy drabince. Przed wszczęciem postępowania administracyjnego gmina zawiadomiła o wykonaniu

nieprawidłowości, przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie. Pozostałe kontrole sanitarne były bezusterkowe.

Zdjęcie 15. Place zabaw

Tabela 15. Ogólna liczba obiektów użyteczności publicznej skontrolowanych przez Sekcję Nadzoru Higieny Środowiska w Opatowie w latach 2017 – 2019.

Rok	Liczba skontrolowanych obiektów	% obiektów złych
2017	146	2,05
2018	144	0,69
2019	169	0,60

W obiektach użyteczności publicznej skontrolowanych w 2018 r. negatywnie oceniono 1 obiekt, co stanowi 0,69 % wszystkich skontrolowanych obiektów. W 2019 r. negatywnie oceniono również 1 obiekt.

4.3 Wnioski

Analizując wyniki kontroli przeprowadzonych w 2019 r. w zakresie higieny środowiska należy stwierdzić, że w opisanych wyżej obiektach użyteczności publicznej nie stwierdzono rażących uchybień stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.

Władze Powiatu i Gmin kontynuowały wiele projektów współfinansowanych przez Unię Europejską.

Wykazywano duży postęp w trosce o infrastrukturę drogową, zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom. Modernizowano również budynki użyteczności publicznej, co wydatnie wpływa na poprawę warunków życia mieszkańców.

W dalszym ciągu niepokoi zbyt mała ilość i standard ustępów publicznych oraz parkingów.

5 STAN SANITARNY ZAKŁADÓW OCHRONY ZDROWIA

Ocenę opracowano na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych przez pracowników Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego w placówkach świadczących usługi medyczne na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie, za rok 2019 w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

W 2019r. na terenie powiatu opatowskiego PSSE w Opatowie nadzorowała (stan na 31.12.2019r.): 1 pogotowie ratunkowe, 4 publiczne placówki opieki zdrowotnej, 13 niepublicznych placówek opieki zdrowotnej, 2 laboratoria diagnostyczne, 47 gabinetów lekarskich, w tym 20 gabinetów stomatologicznych, 8 gabinetów rehabilitacji leczniczej, 4 pracownie protetyki dentystycznej, 4 gabinety pielęgniarskie, 1 podmiot leczniczy udzielający świadczeń przez pielęgniarską opiekę długoterminową domową, 2 nzozy punkty poboru materiału.

W trakcie roku ubyły spod nadzoru: 1 szpital z przychodnią specjalistyczną w Opatowie przekazany pod nadzór WSSE w Kielcach), 1 gabinet stomatologiczny w Sadowiu (wyrejestrowany), 2 specjalistyczne gabinety lekarskie w Opatowie (zawieszona działalność). Objęto nadzorem 1 gabinet stomatologiczny w Sadowiu i 2 specjalistyczne gabinety lekarskie w Opatowie.

W 2019r. zaplanowano do realizacji 24 zamierzenia, zrealizowano wszystkie. Ponadto, zgodnie z poleceniem ŚWIS, PPIS w Opatowie oraz w związku z bieżącą sytuacją epidemiologiczną wykonano 39 zamierzeń ponadplanowych.

Na zaplanowanych 131 kontroli sanitarnych, nie wykonano 6: 1 obiekt przekazany pod nadzór WSSE w Kielcach (2 kontrole), 1 obiekt wyrejestrowany (2 kontrole), 2 obiekty zawiesiły działalność (po 1 kontroli).

W trakcie przeprowadzanych kontroli zwracano szczególną uwagę na stan techniczny i sanitarny pomieszczeń obiektów, prawidłowe postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania, dezynfekcję, sterylizację, zgłaszalność chorób zakaźnych, wykonawstwo szczepień ochronnych zgodnie z PSO, kontrolowano prawidłowość przeprowadzania i skuteczność procesów sterylizacji.

Dodatkowo przeprowadzono 7 kontroli ponadplanowych. Kontrole te wynikały z prowadzonego postępowania administracyjnego (3 kontrole), kontroli nowo zarejestrowanych obiektów (3 kontrole) i 1 kontrola interwencyjna związana z przyjętą skargą.

Wydano łącznie 6 decyzji, w tym 3 decyzje płatnicze i 3 administracyjne.

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 100zł. W ramach nadzoru nad skutecznością procesów sterylizacji założono 44 sporalu „A” w 22 autoklawach pracujących na terenie powiatu opatowskiego.

5.1 Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze

Na terenie powiatu opatowskiego pracownicy PSSE nadzorują 29 podmiotów leczniczych realizujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, z czego:

- ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatorium (18 tj. 4 szpoz, 13 nzozy, 1 pogotowie ratunkowe)
- medyczne laboratoria diagnostyczne (2)
- zakłady rehabilitacji leczniczej (6)

- pielęgniarska opieka długoterminowa domowa (1)
- punkt pobrań materiału (2)

Stan sanitarno-techniczny ośrodków zdrowia, poradni, ambulatorium

Na zaplanowane 54 kontrole w ośrodkach zdrowia, wykonano 54, z czego 49 kontroli kompleksowych i 5 biologicznych kontroli skuteczności sterylizacji. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wszystkie poradnie i ośrodki zdrowia w naszym powiecie zaopatrywane są w wodę wodociągową o jakości zgodnej z obowiązującymi wymogami sanitarnymi, pochodzącą z wodociągów sieciowych. Jakość wody z wodociągów zaopatrujących w/w obiekty jest pod stałym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a ponadto zarządcy wodociągów wykonują badania kontroli wewnętrznej.

Jakość wody do spożycia we wszystkich placówkach służby zdrowia w ciągu 2019r. odpowiadała wymogom sanitarnym. Podmioty lecznicze w Lipniku, Malicach Kościelnych i Włostowie korzystały z wody z wodociągu Włostów, a podmioty: SPZOZ w Opatowie i NZOZ „Medyk” i NZOZ „Zdrowie” w Opatowie korzystały z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Opatów z ujęciem w Leszczkowie. Pod względem mikrobiologicznym jakość wody nie była w 2019r. kwestionowana. Pod względem fizykochemicznym bolączką jest wysoka twardość wody z wodociągu Opatów (co należy uwzględnić podczas czynności dezynfekcyjnych i porządkowych). Z kolei zawartość manganu w wodzie z wodociągu Włostów wykazuje dużą zmienność, pomimo prowadzonego uzdatniania. Jakość wody nadal jest bezpieczna dla zdrowia.

W placówkach ochrony zdrowia lecznictwa otwartego gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów medycznych odbywa się zgodnie z przepisami prawa. Odpady segregowane są z podziałem na komunalne oraz niebezpieczne - pochodzenia medycznego. Segregacja odpadów odbywa się w miejscu ich powstawania. Postępowanie z odpadami medycznymi w większości placówek odbywa się zgodnie z przygotowanymi i wdrożonymi procedurami i instrukcjami. Odpady wewnątrz placówek transportowane są zgodnie z obowiązującymi procedurami przez personel wyposażony w odzież ochronną. Wszystkie poradnie i ośrodki zdrowia w powiecie opatowskim posiadają stosowne zezwolenia na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych oraz zawarte umowy ze specjalistycznymi firmami, uprawnionymi do odbioru i utylizacji odpadów medycznych. Do czasu odbioru przez firmy odpady przetrzymywane są w przeznaczonych do tego celu urządzeniach chłodniczych.

Odpady komunalne – gromadzone w pojemnikach kontenerowych w altankach. Na odbiór odpadów podpisane są umowy z firmą „Remondis” sp. z o.o. z Ostrowca Św., Miejskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w Ożarowie, Ekologicznym Związkiem Gmin Dorzecza Koprzywianki w Baćkowicach. Częstotliwość odbioru zgodna z harnogramami firm.

W placówkach ochrony zdrowia lecznictwa otwartego w większości nieczystości płynne są odprowadzane do sieci kanalizacyjnej, pozostałe posiadają indywidualne szamba, opróżniane przez specjalistyczne firmy.

Usługi pralnicze z zakładów lecznictwa otwartego zostały zlecone firmom zewnętrznym (szpital Sandomierz i w Lipsku oraz pralni „Unipral” w Kielcach) lub prane we własnych pralniach. Dodatkowo w każdym obiekcie znajduje się na stanie bielizna jednorazowego użytku.

Bielizna czysta i brudna przechowywana jest w specjalnie wydzielonych szafach lub wyznaczonych magazynkach. Podczas kontroli sanitarnych nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego w magazynach bielizny czystej i brudnej.

Dezynfekcja i sterylizacja

Dezynfekcja w placówkach opieki zdrowotnej przeprowadzana jest zgodnie z obowiązującymi procedurami. Preparaty dezynfekcyjne dobierane są właściwie (szerokie spektrum działania, właściwy czas, zastosowanie).

Większość ośrodków zdrowia (12 na 18) korzysta wyłącznie ze sprzętu jednorazowego użytku. W pozostałych placówkach w 2019r. procesy sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego przeprowadzano w 5 autoklawach. W autoklawach tych założono z nadzoru 10 sporali „A”(niekwestionowane). Jeden obiekt Pogotowie ratunkowe przeprowadza sterylizację narzędzi w Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Sandomierzu (podpisana umowa).

Placówki ochrony zdrowia przeprowadzające procesy sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego kontrolują skuteczność przebiegu tych procesów testami biologicznymi w ramach kontroli wewnętrznej z częstotliwością 1 raz w miesiącu.

Nadzór nad szczepieniami

Szczepienia dzieci i młodzieży na terenie powiatu opatowskiego wykonywane są w punktach szczepień w przychodniach, poradniach i ośrodkach zdrowia, nadzorowanych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Opatowie.

W 2019r. w zakresie szczepień ochronnych przeprowadzono 30 kontroli sanitarnych w 15 nadzorowanych placówkach. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szczepienia ochronne wykonują pielęgniarki i położne, które ukończyły kurs immunoprofilaktyki. Punkty szczepień spełniają wymogi gabinetu zabiegowego i zapewniają prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania preparatów szczepionkowych.

Medyczne Laboratoria Diagnostyczne

W ewidencji znajdują się 2 laboratoria funkcjonujące w Opatowie. Na zaplanowane 4 kontrole wykonano 4, bez uchybień.

Zakłady rehabilitacji leczniczej

W tej grupie znajdują się 6 zakładów rehabilitacji leczniczej. Zaplanowano 6 kontroli, wykonano 6, kontrole bez uchybień.

Inne podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W tej grupie znajduje się:

- 1 niepubliczny zakład opieki medycznej- opieka pielęgniarska długoterminowa,
- 2 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej - punkty pobrań materiału do badań.

5.2 Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową

Na terenie powiatu opatowskiego w tej grupie obiektów (57) funkcjonują: gabinety lekarskie, gabinety stomatologiczne, praktyki pielęgniarek i położnych, pracownie protetyki dentystycznej oraz gabinety rehabilitacji leczniczej.

Łącznie zły stan sanitarno-techniczny stwierdzono w 3 gabinetach stomatologicznych i 1 gabinecie lekarskim. W związku z tym wydano 3 decyzje administracyjne i 3 decyzje płatnicze oraz nałożono 1 mandat karny w wysokości 100zł.

Stwierdzone uchybienia to:

- nieaktualne procedury medyczne zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielanymi świadczeniami zdrowotnymi,
- brak kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerezeniu się zakażeń i chorób zakaźnych,
- zły stan techniczny ściany w gabinecie stomatologicznym,
- pakiety papierowo-foliowe z narzędziami wielokrotnego użycia nie opisane datą sterylizacji,
- brak opisu (w tym daty i godziny) na pojemnikach na odpady medyczne,
- brak kosza na brudną bieliznę.

W grupie 57 obiektów 38 placówek korzysta wyłącznie z jednorazowego sprzętu, pozostali (19 podmiotów) używają narzędzi wielokrotnego użycia. Do sterylizacji narzędzi wykorzystuje się w tej grupie obiektów 18 autoklawów. W ramach nadzoru prowadzonego przez Państwową

Inspekcję Sanitarną w 17 gabinetach stomatologicznych założono 34 sporali „A” - nie zakwestionowano żadnego. Użytkownicy prowadzą kontrolę wewnętrzną wskaźnikami chemicznymi oraz testami biologicznymi (najczęściej z częstotliwością 1 raz w miesiącu).

Indywidualna Praktyka Lekarska

W 2019r. w ewidencji znajdowało się 17 gabinetów indywidualnej praktyki lekarzy dentystów.

Łącznie zaplanowano 32 kontrole, wykonano 33, w tym 17 kontroli kompleksowych, 2 kontrole sprawdzające, 14 biologicznych kontroli skuteczności sterylizacji.

Dla 17 gabinetów stomatologicznych sterylizacja przeprowadzana jest w 15 autoklawach. W autoklawach tych założono z nadzoru 28 sporali „A”(niekwestionowane).

W 1 gabinecie stomatologicznym w Ożarowie prowadzona jest sterylizacja narzędzi dla dwóch gabinetów (jeden właściciel). Dla 1 gabinetu stomatologicznego sterylizacja prowadzona jest w innym gabinecie tego samego właściciela (nadzór PSSE w Sandomierzu).

Łącznie wydano 2 decyzje administracyjne i 2 płatnicze. Nieprawidłowości dotyczyły nieaktualnych procedur medycznych zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielanymi świadczeniami zdrowotnymi oraz złego stanu technicznego ścian w obiekcie. W 1 gabinecie stomatologicznym za zły stan sanitarny nałożono mandat karny w wysokości 100zł.

Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska

W 2019r. w ewidencji znajdowało się 29 obiektów, w tym:

- 27 gabinetów indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej,

- 2 gabinety indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarzy dentystów.

Łącznie na zaplanowanych 31 kontroli kompleksowych, wykonano 32, w tym 29 kontroli kompleksowych, 1 kontrolę sprawdzającą, 2 biologiczne kontrole skuteczności sterylizacji.

Łącznie wydano 2 decyzje: administracyjną i płaćniczą. Stwierdzone nieprawidłowości to: nieaktualne procedury medyczne zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielanymi świadczeniami zdrowotnymi.

Grupowa Praktyka Dentystyczna

Na zaplanowane 2 kontrole, wykonano 2 (bezusterkowe) : 1 kontrolę kompleksową, 1 biologiczną kontrolę skuteczności sterylizacji, podczas której założono 2 sporale „A” - niekwestionowane.

Indywidualna Praktyka Pielęgniarek i Położnych

Na zaplanowane 4 kontrole sanitarne wykonano 4, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Inne medyczne praktyki zawodowe

Według ewidencji to pracownie protetyki (4) i gabinety rehabilitacji leczniczej (2).

Na zaplanowanych 6 kontroli, wykonano 7, w tym: 6 kontroli kompleksowych i 1 kontrola interwencyjna związana z przyjętą skargą.

5.3 Wnioski

W powiecie opatowskim działalność lecznicza wykonywana jest przez podmioty lecznicze i praktykę zawodową w pomieszczeniach o dobrym standardzie sanitarno-technicznym. Kierujący tymi placówkami dostosowują obiekty do aktualnych wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i będące na stanie urządzenia.

Do rejestru podmiotów leczniczych wpisano w 2019r. 2 specjalistyczne gabinety lekarskie w Opatowie oraz 1 gabinet stomatologiczny w Sadowiu. Wyrejestrowano 1 gabinet stomatologiczny w Sadowiu, 2 specjalistyczne gabinety lekarskie w Opatowie oraz Szpital z przychodnią specjalistyczną w Opatowie.

6 SEKCJA NADZORU ŚRODOWISKA PRACY

W 2019r głównym kierunkiem działania była ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi w środowisku pracy oraz sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.

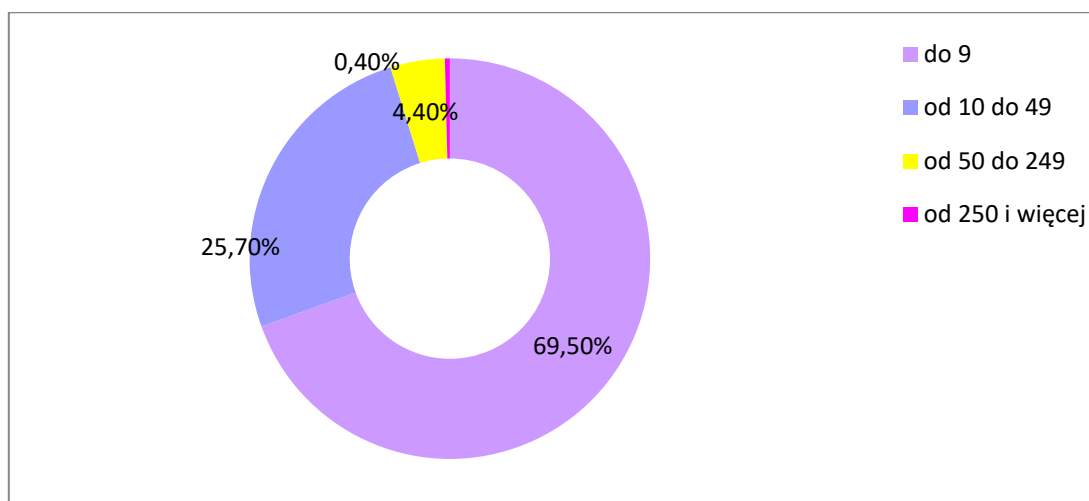
W planach pracy na rok 2019 do realizacji przyjęto następujące zamierzenia:

- prowadzenie nadzoru sanitarnego w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy,
- prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie chorób zawodowych,
- prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach cytostatycznych,
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, czynnikami biologicznymi, produktami biobójczymi i detergentami,
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, opracowanie informacji na formularzach INCB dotyczących legalnego użycia prekursorów narkotykowych,
- prowadzenie działań wynikających z ustaleń „FORUM dotyczących wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów” (Forum) działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach,
- prowadzenie nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego "Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032",
- prowadzenie działań wynikających z ustaleń FORUM BPR Subgroup, dotyczącej produktów biobójczych działającej przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach,
- współuczestnictwo w rozpowszechnianiu informacji nt. Bezpiecznych warunków pracy prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP - PIB) w ramach kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao,
- udział w realizacji wybranych projektów sieci CLEEN,
- prowadzenie nadzoru w ramach realizacji obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- udział w opracowaniu raportu o stanie sanitarnym powiatu w zakresie higieny środowiska pracy,
- organizowanie i uczestnictwo w naradach i szkoleniach.

W 2019 r. w ewidencji było 249 zakładów pracy, które ogółem zatrudniały 3 415 osób, porównując do ubiegłego roku, gdzie zatrudnionych było 3 445 w 252 zakładach, ubyło 3 zakłady oraz 30 osób z ewidencji prowadzonej przez tutejszą sekcję. W planie pracy do kontroli zaplanowano 177 zakładów pracy, w których łącznie zaplanowano 181 kontroli. Nie przeprowadzono 6 kontroli w 5 zakładach. 2 zakłady zostały zlikwidowane, 2 zawiesiły działalność i obecnie nie funkcjonują, a 1 obiekt został przekazany do WSSE.

Bieżącym nadzorem w 2019 r objęto 175 zakładów pracy (tj.70,28% zakładów skontrolowanych do ilości zakładów znajdujących się w ewidencji), zatrudniały one ogółem w 2019r – 2 859 osób (% osób objętych nadzorem sanitarnym do ilości wszystkich pracowników znajdujących się w ewidencji w roku 2019 wynosi 83,7%).

Jak wynika z prowadzonej przez sekcję ewidencji na przestrzeni roku 2019 nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia o 30 osób. Liczba zakładów i liczba osób zatrudnionych jest zmienna ponieważ nie wszystkie zakłady są poddawane kontroli w każdym roku, a zatrudnienie w tych zakładach zmienia się związku z funkcjonowaniem zakładów, wprowadzaniem nowych urządzeń oraz zmian w profilu działalności.

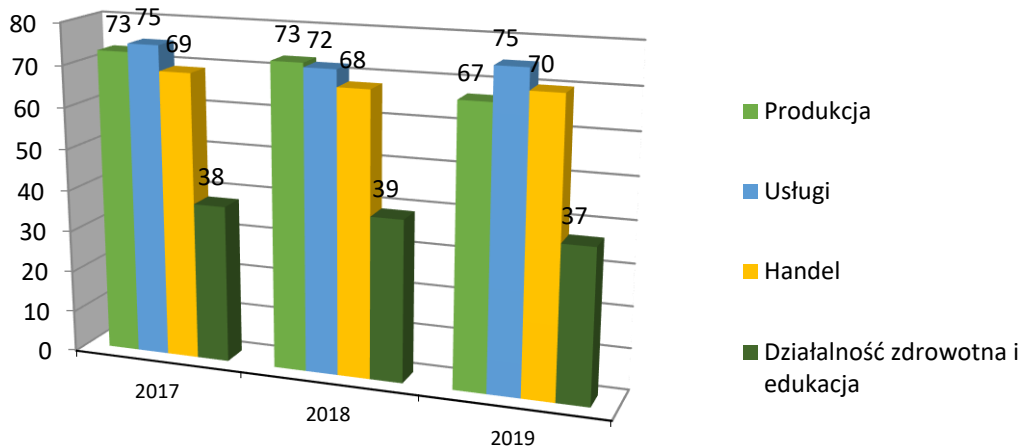
Wykres 18. Struktura zakładów pracy w 2019 r. znajdujących się w ewidencji sekcji pod kątem ilości zatrudnionych osób

Z przedstawionego wykresu struktury zakładów pracy pod kątem ilości zatrudnionych osób wynika, że na terenie powiatu opatowskiego funkcjonuje najwięcej zakładów małych, i tak zatrudnienie przedstawia się następująco:

- do 9 osób jest to 69,50% wszystkich zakładów,
- 25,70% zakładów to te, które zatrudniają od 10 do 49 pracowników,
- zakłady zatrudniające od 50 do 249 osób to 4,40%,
- zakłady zatrudniające od 250 i więcej osób stanowią tylko 0,4% wszystkich zakładów.

Jak pokazuje struktura zakładów pracy, które znajdują się w ewidencji, na terenie działania PSSE w Opatowie funkcjonują przeważnie zakłady małe i jest to 173 zakłady. W porównaniu do roku ubiegłego zatrudnienie w zakładach do 9 osób uległo zmniejszeniu o 6 zakładów w stosunku do 2018 roku i do zakładów w 2017 roku, w zakładach zatrudniających od 10 do 49 osób jest 64 zakłady, czyli po trzy 3 więcej niż w 2017r i 2018r, w zakładach zatrudniających od 50 do 249 i powyżej 249 od dwóch lat nie zmienia się ewidencja i ilość zakładów utrzymuje się na stałym poziomie. Dane powyższe świadczą o tym, że liczba zatrudnionych jest ruchoma w zakładach znajdujących się w ewidencji. Jednak można zauważyć, że w ewidencji ulega zmniejszeniu ilość zakładów zatrudniających do 9 osób, a następuje jednocześnie wzrost zakładów które zatrudniają od 10 do 49 pracowników.

Analizując ewidencję obiektów stwierdzono, że najwięcej zakładów znajduje się w PKD 46 - 36 zakłady i PKD 47 – 34 zakłady są to obiekty prowadzące handel hurtowy i detaliczny. W PKD 10 – 22 zakłady, PKD 45 jest 21 zakładów i PKD 86 znajduje się po 23, są to zakłady produkujące żywność, zakłady prowadzące naprawę pojazdów samochodowych i zakłady ochrony zdrowia.

Wykres 19. Struktura zakładów pracy z podziałem na produkcję, usługi, handel oraz obiekty zdrowotne i edukacja.

Przeanalizowano również strukturę zakładów z podziałem na produkcję, usługi, handel oraz edukację i opiekę zdrowotną. Pokazuje ona, że udział zakładów na terenie powiatu opatowskiego znajduje się na przestrzeni ostatnich lat na mniej więcej stałym poziomie.

I tak kolejno można to zaobserwować na podstawie PKD:

- zakłady, które prowadzą **produkcję** w zakresie produkcji rolnej PKD 01; wydobywania, przerobu kamienia PKD 08; zakładów, które prowadzą produkcję żywności PKD 10; produkcji odzieży PKD 14; obróbki drewna PKD 16; produkcję wyrobów niemetalicznych PKD 23; produkcję wyrobów z metalu PKD 25; produkcję wyrobów oświetleniowych PKD 27; produkcji maszyn PKD 28 i PKD 29; budowy i remontów dróg oraz remontów w zakresie budownictwa PKD 42 **łącznie w grupie prowadzącej produkcję znajduje się 67**. Procentowo ilość zakładów do zakładów znajdujących się w ewidencji wynosi 27,0%.
- w zakresie prowadzenia **usług** w leśnictwie i pozyskiwaniu drewna PKD 02; naprawy maszyn PKD 32 i 33; w zakresie zaopatrzenia w energię i parę wodną oraz dostawę wody, gospodarowania ściekami i odpadami PKD od 35 – 38; w zakresie budownictwa PKD 41; w PKD – 45 zakłady prowadzące naprawę pojazdów samochodowych; w zakresie transportu PKD 49 oraz PKD 52, PKD 61, PKD 71 i PKD 84 ; **łącznie znajduje się 75 zakładów**, stanowi to 30,0% wszystkich zakładów znajdujących się w ewidencji.
- w zakresie prowadzenia **handlu detalicznego i hurtowego** w PKD – 46 i PKD – 47, **łącznie jest to 70 obiektów**, liczba ta zmalała o 1 w stosunku do roku ubiegłego. Procentowy udział w tym dziale w stosunku do wszystkich zakładów znajdujących się w ewidencji wynosi 28,0%
- pozostałe obiekty przyporządkowano do ostatniej grupy związanej z **edukacją, opieką zdrowotną i działalnością kulturalno – oświatową** łącznie zakwalifikowano **37 obiektów w tej grupie**, co stanowi 15,0% zakładów znajdujących się w ewidencji wszystkich zakładów i liczba tych zakładów znajduje się na stałym poziomie.

Z analizy ewidencji prowadzonej przez Sekcję Nadzoru Środowiska Pracy wynika, że zatrudnienie pracowników zwiększyło się w PKD 08 bo o 46 osób, w PKD 49 o 33 osoby, czyli dziale produkcji i w transporcie, jednak uległo też zmniejszeniu w dziale produkcji w PKD 23 bo o 92

osoby. Z powyższego wykresu odnotowano więc ogólnie spadek w dziale produkcji, natomiast w dziale usług odnotowano wzrost zatrudnienia.

W zakresie handlu, edukacji, opieki zdrowotnej i działalność kulturalno – oświatowej zatrudnienie znajduje się na tym samym poziomie.

6.1 Prowadzenie nadzoru

Zgodnie z zamierzeniami na rok 2019 dokonano identyfikacji zagrożeń zawodowych występujących w zakładach pracy, przeprowadzając łącznie 204 kontrole.

Bieżący nadzór sanitarny sprawowano uwzględniając zagrożenia występujące w zakładach pracy, jak również wytyczne przyjęte w planach pracy na rok 2019. Plany pracy opracowano w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, jak również występujące w zakładach zagrożenia:

- występowanie czynników szkodliwych w środowisku pracy,
- przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) w/w czynników,
- stosowanie substancji i preparatów chemicznych,
- wprowadzanie do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin,
- stosowanie prekursorów narkotyków kat 2 i 3,
- udostępnianie i stosowanie produktów biobójczych,
- występowanie w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych,

Tabela 16. Kontrole sanitarne (podział ze względu na tematykę):

Zakres kontroli	Liczba kontroli	% wszystkich przeprowadzonych kontroli
Nadzór nad warunkami pracy	174	85,3 %
Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz detergentami w tym nad prekursorami kat. 2 i 3	14	6,9 %
Nadzór nad czynnikami biobójczymi	9	4,4 %
Nadzór nad czynnikami biologicznymi w miejscu pracy	7	3,4 %
Ogółem	204	100 %

6.2 Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami i prekursorami

Nadzór nad chemikaliami sprawowany był w odniesieniu do wszystkich uczestników łańcucha dostaw czyli odpowiednio od producenta poprzez importera, dystrybutora do dalszego użytkownika. W ewidencji obiektów znajduje się łącznie 79 zakładów w tym: 2 producentów substancji, 1 importer biżuterii, 46 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin oraz 30 zakładów, które w swej działalności stosują substancje chemiczne i ich mieszaniny. Kontrole przeprowadzane w 2019 r dotyczyły realizacji ustaleń zawartych w rozporządzeniu REACH w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów oraz rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP) przez podmioty gospodarcze. W roku 2019 realizowano również projekt REF-7 w 2 zakładach pracy. W zakresie nadzoru nad

substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono ogółem 14 kontroli w tym: 2 kontrole u producenta, 5 kontroli u dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin oraz 7 kontroli u podmiotów stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny. Podczas kontroli sprawdzano magazynowanie, zabezpieczenie pracowników, karty charakterystyk oraz oznakowanie opakowań. Decyzji w tym zakresie w 2019r nie wydawano. Ponadto kontrolowano w zakładach legalny obrót stosowanych prekursorów narkotykowych kat 2 i 3, przeprowadzono w tym zakresie 7 kontroli, uchybień w tym zakresie nie stwierdzono. Na podstawie przeprowadzonych kontroli opracowano informacje na formularzach INCB dotyczące legalnego użycia i zapotrzebowania prekursorów narkotykowych. W nadzorowanych zakładach stosowane są prekursory narkotykowe kategorii 2 tzn.: bezwodnik kwasu octowego i nadmanganian potasu oraz kategorii 3: kwas solny, kwas siarkowy i aceton. Podczas kontroli nie stwierdzono również nietypowych transakcji, zamawiane ilości odpowiadają zwykłemu zużyciu w stosowanych procesach pracy.

6.3 Nadzór nad czynnikami biobójczymi

W 2019 r. przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych tematycznych w zakresie produktów biobójczych. W związku z pismem GIS dotyczącym stosowania produktów biobójczych przeprowadzono w 3 fermach kurzych 3 kontrole w których stosowane są produkty biobójcze do mycia i czyszczenia kurników oraz 6 kontroli w obiektach mających w swej ofercie produkty biobójcze i środki ochrony roślin. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na występowanie w obrocie produktów, które były wycofane z obrotu decyzjami właściwych PPIS oraz na to czy obiekty posiadały ważne pozwolenia na obrót i prawidłowe oznakowanie. W tym zakresie decyzji nie wydawano.

6.4 Nadzór nad czynnikami biologicznymi w miejscu pracy

W ewidencji stacji znajduje się 96 zakładów w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W ramach prowadzonego nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono łącznie 9 kontroli w 9 zakładach, w których narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne grupy 2 i 3 zagrożenia było 49 osób. W ewidencji sekcji znajdują się zakłady służb leśnych, zakłady prowadzące prace w zakresie rolnictwa, zakłady produkujące artykuły spożywcze, zakłady prowadzące obróbkę drewna, laboratoria diagnostyczne, zakłady opieki zdrowotnej, zakłady gospodarki odpadami, zakłady wodociągów i kanalizacji, oczyszczalnie ścieków, pływalnie oraz biblioteki. W 2019 roku w zakresie czynników biologicznych nie wydawano żadnych zaleceń.

6.5 Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W ewidencji stacji w 2019 r. było 8 zakładów pracy, w których występują czynniki rakotwórcze. W ubiegłym roku nie przeprowadzono kontroli w tym zakresie. Każdego roku zakłady w których pracują pracownicy narażeni na czynniki rakotwórcze przesyłają do tut. Inspektora ankiety, które są weryfikowane przez pracowników sekcji i na ich podstawie opracowywane są sprawozdania, które przesyłane są do Centralnego Rejestru Czynniki Rakotwórczych w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi.

6.6 Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W wyniku prowadzenia postępowań wydano ogółem 15 decyzji administracyjnych na stwierdzone podczas kontroli usterki oraz 1 decyzje z art. 162Kpa. Podczas przeprowadzonych kontroli nie wydawano mandatów karnych i upomnień. Nie wydawano decyzji unieruchamiających zakłady, wydziały bądź stanowiska pracy. Nie wydawano również postanowień o nałożeniu grzywny i tytułów wykonawczych, a tym samym nie prowadzono postępowania egzekucyjnego. Wszystkie pozostałe zalecenia decyzji, zakłady pracy realizowały na bieżąco zgodnie z wyznaczonymi przez Inspektora Sanitarnego terminami.

Wydane decyzje najczęściej zawierały następujące nakazy:

- przeprowadzenia pomiarów w środowisku pracy,
- poprawy warunków pracy i warunków sanitarnohigienicznych,
- założenia rejestrów badań i pomiarów czynników szkodliwych,
- założenia rejestru w sprawie chorób zawodowych i podejrzeń o choroby zawodowe.

Zalecenia wydawane decyzjami realizowane są przez pracodawców na drodze administracyjnej w związku z czym tutaj. Sekcja w 2019r nie prowadziła w stosunku do zakładów pracy postępowania na drodze egzekucji.

6.7 Przekroczenia NDS i N

W 2019 r. w przekroczeniach NDS i N pracowało ogółem 39 osób w 4 zakładach pracy, w tym najwięcej pracowników narażonych było na działanie ponadnormatywnego hałasu (powyżej 85 dB A) - 34 osób w 4 zakładach i 5 osób na zapylenie w 1 zakładzie pracy, w powyższym zakresie decyzji na obniżenie przekroczeń nie wydawano. Wszystkich zatrudnionych w zakładach pracy w 2019 było 3 415 osób, 39 osób pracujących w przekroczeniach i stanowi to 1,14% osób narażonych na ponadnormatywne wartości NDS i N.

W przypadkach, gdzie występują przekroczenia, a nie jest możliwe osiągnięcie odpowiednich NDS i N, zakłady wprowadzają rozwiązania organizacyjne czyli rotację pracowników, która ma na celu zmniejszenie narażenia, zakłady w celu ochrony przed hałasem sporządziły plany zmian organizacyjno–technicznych. W ramach rozwiązań technicznych remontują maszyny, urządzenia i ciągi technologiczne. Ponadto przeprowadzają systematycznie pomiary, by monitorować przekroczone wartości czynników oraz zabezpieczają pracowników w odpowiednie ochrony dobierane na podstawie przeprowadzonych badań.

W poprzednim 2018 roku w przekroczeniach pracowało 40 osób w 5 zakładach. Warunki pracy na hałas poprawiono 1 osobie w 1 zakładzie pracy poprzez zakup nowej maszyny.

Działania prowadzone przez sekcję mają na celu ochronę zdrowia pracowników nie tylko w przypadku występowania hałasu czy zapylenia, ale też innych czynników szkodliwych fizycznych, chemicznych jak i biologicznych, występujących w zakładach, działania te mają na celu wyeliminowanie chorób zawodowych i innych chorób związanych z wykonywaną pracą.

Tabela 17. Wykaz zakładów pracy i osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN w 2019 r.

Dział PKD	Rodzaj działalności PKD	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS / NDN	% osób pracujących w przekroczeniach NDS / NDN do osób skontrolowanych wg PKD	Liczba osób którym poprawiono warunki pracy w zakresie przekroczeń NDS/NDN (w poprzednim roku)
10	Produkcja artykułów spożywczych	1	22	5,9%	
16	Produkcja wyrobów z drewna	1	3	15,0%	
23	Produkcja masy betonowej prefabrykowanej			0,1%	1
29	Produkcja maszyn	1	6	30,0%	
38	Przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów	1	8	6,0%	

6.8 Choroby zawodowe

W 2019 r. wpłynęły do tut. Stacji 3 zgłoszenia w sprawie podejrzenia o chorobę zawodową oraz 3 prośby od innych stacji powiatowych o sporządzenie Karty oceny narażenia zawodowego.

Tut. sekcja zaobserwowała spadek zgłaszanych chorób zawodowych oraz brak chorób stwierdzonych, widoczne jest to również w poniżej tabeli, gdzie od 2015 roku nie odnotowano żadnej choroby stwierdzonej, która zgodna byłaby z wykazem chorób zawartych w rozporządzeniu w sprawie chorób zawodowych. W latach poprzednich przed 2015 rokiem odnotowane były choroby narządu głosu, choroby skóry oraz choroby zakaźne i pasożytnicze. Ostatnio stwierdzona choroba była w 2012 roku w poz. 26 wykazu chorób zawodowych i dotyczyła pracownika z grupy zawodowej w branży Opieka zdrowotna.

Tabela 18. Liczba chorób zawodowych stwierdzonych od 2015 - 2019 – brak przypadków chorób stwierdzonych

Lp.	Nazwa jednostki	poz.z wykazu	2015	2016	2017	2018	2019
1	Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat	15					
2	Choroby skóry	18					
3	Choroby zakaźne lub pasożytnicze	26					
RAZEM (w latach)			0	0	0	0	0

6.9 Promocja zdrowia w środowisku pracy

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy oprócz zamierzeń zawartych w planach pracy, realizowała również zadania o charakterze informacyjnym i oświatowym z zakresu higieny i medycyny pracy oraz promocji zdrowia w środowisku pracy. W 2019 r. podczas kontroli sanitarnych w zakładach pracy realizowano:

1. W 2019r jak co rocznie od wielu lat pracownicy Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy PSSE Opatów w ramach współpracy z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w ramach realizowanego programu ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu w związku ze światowym dniem palenia tytoniu podczas kontroli zbiera informacje dotyczące stosowania się do zakazu palenia tytoniu.
2. W ramach współpracy z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej, pracownicy Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy PSSE Opatów w zakresie profilaktyki odrzy wytypowali 5 zakładów pracy w których rozdano łącznie 4 plakaty i 500 ulotek dotyczących szczepień przeciwko odrze. Kampania ta skierowana była do pracodawców i przedsiębiorców zatrudniających osoby, które mogą mieć styczność z osobami przyjeżdżającymi z Ukrainy.
3. W ramach współpracy z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej, pracownicy Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy PSSE Opatów w zakresie profilaktyki Światowego Dnia Rzucania Palenia w 2019 r wytypowali 8 zakładów pracy w których rozdano łącznie 240 ulotek dotyczących „Miejsce pracy bez papierosa” oraz 80 ulotek „Co grozi palaczowi”.

6.10 Inne działania

1. W 2019 podjęto tak jak w latach poprzednich współpracę w zakresie osób narażonych na działanie czynników rakotwórczych z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi.
2. W 2019 podjęto także z współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach w zakresie chorób zawodowych oraz zatrudnienia pracowników pracujących w przekroczeniach NDS pyłów zwłókniających.
3. W roku 2019 podjęto również współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w sprawie sporządzenia wykazu ferm kurzych występujących na terenie powiatu opatowskiego w celu podjęcia działań kontrolnych.
4. W ramach współpracy z Państwową Inspekcją Pracy zamieszczono informację na stronie internetowej dotyczącej edycji Nagrody Głównego Inspektora Pracy im Haliny Krahelskiej. Podejmowano również współpracę w zakresie wymiany informacji dotyczącej nadzorowanych zakładów pracy.

6.11 Podsumowanie

W 2019 r. bieżącym nadzorem objęto 175 zakładów pracy, które zatrudniały ogółem 2 859 osób. W ramach podejmowanych działań kontynuowano nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami, prekursorami narkotyków kat 2 i 3 oraz czynnikami biologicznymi. Systematyczny nadzór nad zakładami pracy powoduje, że warunki pracy ulegają poprawie, z uwagi na to że pracodawcy sukcesywnie stosują nowe maszyny i urządzenia oraz inne rozwiązania techniczne. Liczba osób pracujących w narażeniu na ponadnormatywny hałas znajduje się praktycznie na tym samym poziomie. Pracodawcy

w zakładach pracy gdzie występuje ponadnormatywny hałas starają się ograniczyć narażenie poprzez stosowanie planów poprawy oraz wprowadzanie zmian organizacyjno – technicznych. Ponadto przeprowadzają systematycznie badania i pomiary, po to by monitorować występujące narażenie, jak również właściwie zabezpieczyć pracowników w odpowiednie ochrony osobiste dobierane na ich podstawie.

Podejmowane działania przez sekcję mają na celu ochronę zdrowia pracowników nie tylko w przypadku występowania hałasu czy zapylenia, ale także innych czynników szkodliwych fizycznych, chemicznych jak i biologicznych, występujących w zakładach, działania te mają na celu wyeliminowanie chorób zawodowych oraz innych chorób związanych z wykonywaną pracą.

Poniżej przedstawiono zdjęcia nowoczesnych i zmodernizowanych zakładów pracy.

Zdjęcie 16. Zakład Grupy PBI w Wymysłowie

7 NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Do zadań Stanowiska Pracy Higieny Dzieci i Młodzieży należy nadzór nad higieną środowiska, należytym stanem higieniczno-sanitarnym nieruchomości i higieną pomieszczeń w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach ponadpodstawowe oraz ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży. Zadania te realizowane są poprzez nadzór nad przestrzeganiem przepisów i obowiązujących norm.

Zdjęcie 17. Zespół Szkół Ogólnokształcących im. E. Szyłki w Ożarowie

7.1 Nadzorowane placówki i działalność kontrolno-represyjna

W 2019 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie znajdowało się 48 placówek stałych oraz zorganizowano 6 turnusów wypoczynku letniego, jeden turnus wypoczynku zimowego.

Przedmiotem prowadzonych czynności kontrolnych była ocena stanu techniczno-sanitarnego placówek pod względem posiadanej infrastruktury, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów oraz ocena warunków pobytu dzieci i młodzieży (ergonomia stanowiska pracy ucznia, higiena pracy umysłowej, oświetlenie stanowiska pracy). Podczas kontroli oceniano również warunki prowadzonej w szkołach profilaktycznej opieki zdrowotnej.

W 2019 roku skontrolowano 48 placówek nauczania i wychowania oraz 7 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży. Łącznie przeprowadzono 104 kontrole, w tym 48 kontroli sanitarnych kompleksowych, 28 kontrole tematyczne związane z przeglądem placówek do rozpoczęcia roku szkolnego 2019/2020, 9 kontroli tematycznych dotyczących oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.

W 2019 roku do elektronicznej bazy wypoczynku dzieci i młodzieży powiatu opatowskiego zgłoszono 6 obiektów wypoczynku letniego oraz 1 wypoczynek zimowy. Przeprowadzono 11 kontroli sprawdzających wykonanie nakazów decyzji administracyjnych. Wydano 10 decyzji merytorycznych, 9 decyzji płatniczych, 1 opinię sanitarną.

7.2 Ocena stanu sanitarno-technicznego w placówkach

W 2019 objętych ewidencją szkół skontrolowano 48. Ogółem przeprowadzono 104 kontrole. Przeprowadzane kontrole wykazują na poprawę w zakresie stanu technicznego tych obiektów. Organy prowadzące, mimo słabej kondycji finansowej, wspierają swoje placówki w remontach i modernizacjach na różnych poziomach ich potrzeb. Znaczną poprawę stanu placówek oświatowych uzyskano przy pomocy środków z UE, przeznaczanych na przeprowadzanie prac związanych z termomodernizacją budynków: ocieplanie budynków, remont elewacji, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, wymianę grzejników c. o. W okresie przerwy wakacyjnej, w placówkach szkolnych na terenie całego powiatu opatowskiego przeprowadzono remonty bieżące i prace konserwatorskie. Należy zaznaczyć, że szczególnym utrudnieniem jest prowadzenie prac remontowych w czasie funkcjonowania placówek. Państwowa Inspekcja Sanitarna stara się każdą informację o toczącym się remoncie w szkole rozpatrywać indywidualnie pod względem zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu dzieci w placówce.

Niewłaściwe warunki higieniczno-sanitarne stwierdzono w 8 szkołach oraz w 2 przedszkolach. Dotyczyły one najczęściej:

- zapewnienia prawidłowej wentylacji w pomieszczeniach placówek,
- montaż na grzejnikach centralnego ogrzewania osłon chroniących przed bezpośrednim kontaktem z elementami grzejnym,
- zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń (sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży) oraz stanu technicznego wyposażenia (drzwi / podłóg, parkietów, mebli edukacyjnych pozostających na wyposażeniu sal dydaktycznych)
- zapewnienie ciągu komunikacyjnego w budynkach /szatni
- dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii oraz prawidłowego zestawienia mebli.

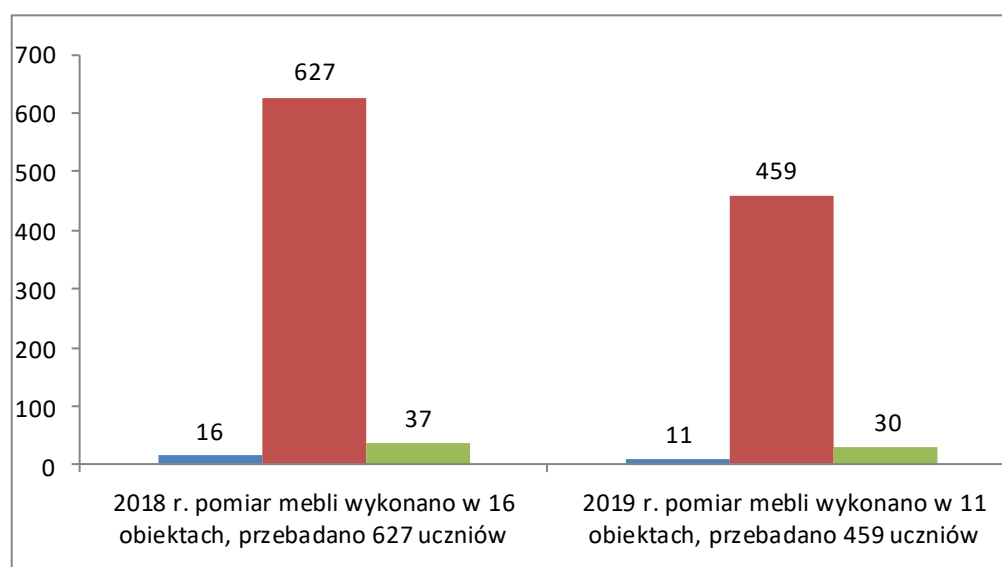
Wszystkie skontrolowane w 2019 r. placówki posiadają podłączenie do sieci wodociągowej, zaopatrzone są w bieżącą zimną wodę o monitorowanej jakości oraz posiadają odprowadzenie ścieków do kanalizacji, szczelnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości bądź własnych oczyszczalni ścieków.

W skontrolowanych szkołach sprawdzano również warunki do utrzymania higieny osobistej oceniając dostępność do mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowych i papieru toaletowego. W tym zakresie wydawano zalecenia doraźne, pokontrolne o natychmiastowym usunięciu nieprawidłowości. Właściwą infrastrukturę i wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania przez oddział zerowy posiadało 18 placówek. Odpowiedniej infrastruktury nie posiadało 3 placówki najczęściej ze względu na brak możliwości wydzielenia ciągów komunikacyjnych tak, by nie krzyżowały się z drogami komunikacyjnymi starszych uczniów, brak wydzielonego placu rekreacyjnego dla młodszych dzieci, zbyt małą powierzchnię sal – min. 2,5 m² na dziecko. - Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzano łamania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Po zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych podczas kontroli informowano o zmianach i konieczności umieszczania oznaczeń słownych i graficznych informujących o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych. Oceniono dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

z uwzględnieniem dożywiania dofinansowanego. W znacznej części szkół żywienie prowadzone jest w formie cateringu oraz posiłków przygotowywano na miejscu. Szkoły nadal realizują program „Szlanka mleka dla wszystkich uczniów” oraz „Owoce i warzywa w szkole”.

Dostosowanie mebli do wymagań ergonomii – stanowisko pracy ucznia

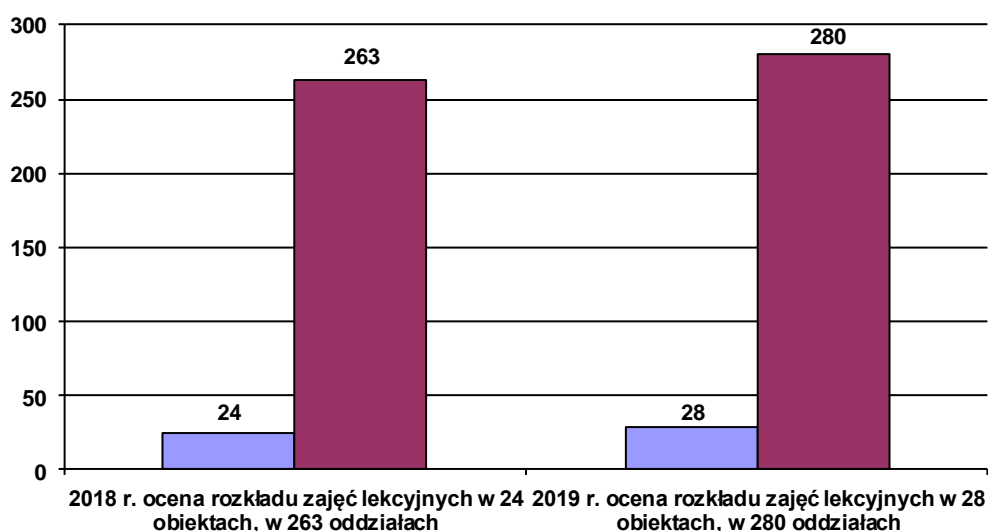
W 2019 r. oceniono dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu uczniów w 21 placówkach. Pomiarom poddano 459 stanowisk pracy ucznia w 11 oddziałach. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 placówkach a dotyczyły one 30 stanowisk. Uchybienia stwierdzono w 1 publicznym przedszkolu, 1 szkole podstawowych. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na niedostosowaniu stanowisk pracy uczniów do wymagań antropometrycznych tzn. dzieci siedziały przy stolikach i/ lub na krzesłkach o jeden rozmiar za wysokich bądź za niskich w stosunku do ich wysokości ciała – oraz na zestawieniu mebli edukacyjnych niezgodnie z wymaganiami normy PN-EN 1729-1.

Wykres 20. Zestawienie pomiarów dot. stanowisk pracy uczniów w latach 2018 – 2019.

Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych - higiena procesu nauczania i wychowania

W ramach nadzoru bieżącego oceniany był tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych pod kątem zachowania zasad higieny. Łącznie w 2019 r. na terenie powiatu opatowskiego zbadano rozkłady zajęć lekcyjnych w 28 szkołach – w 280 oddziałach, nieprawidłowości nie stwierdzono. Dokonując oceny tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych sprawdzono równomierność obciążenia zajęciami uczniów w poszczególnych dniach tygodnia, rozpoczynanie zajęć o stałej porze. Stwierdzone nieprawidłowości w pojedynczych oddziałach klasowych były omawiane na bieżąco z dyrektorami szkół. W celu zapewnienia uczniom higienicznych warunków odpoczynku między lekcjami, dyrektorzy placówek, m.in., eliminują w szkołach przerwy 5 minutowe, zwiększając ilość przerw dziesięciominutowych.

Wykres 21. Zestawienie oceny rozkładu zajęć lekcyjnych w latach 2018 – 2019.

Przygotowanie szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2019/2020

Należy podkreślić, że niemal we wszystkich szkołach w czasie wakacji prowadzone były prace remontowe lub konserwatorsko – porządkowe mające na celu poprawę stanu technicznego funkcjonujących placówek. Zakres prowadzonych prac w poszczególnych placówkach był zróżnicowany i obejmował: szpachlowanie, malowanie lamperii i ścian, renowację, wymianę posadzki, naprawę parapetów, wymianę lub malowanie stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji c. o. – rur i grzejników, wymianę oświetlenia, montaż wentylatorów, naprawę armatury sanitarnej.

Ponadto w placówkach prowadzono prace związane m. in. z: miejscową naprawą elewacji zewnętrznej budynku, malowaniem części bądź całej elewacji, remontem pokrycia dachowego – uszczelnieniem, wymianą elementów blachy, rynien spustowych, doposażeniem pomieszczeń, wymianą mebli, odnowieniem urządzeń stanowiących wyposażenie placów zabaw, naprawą ubytków bądź wykonaniem nowej nawierzchni na boisku szkolnym, malowaniem ogrodzeń, zakupem ławek na plac szkolny.

Nie stwierdzono placówek w złym stanie czystości i porządku.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

Zaplecze sportowe w nadzorowanych szkołach poprawia się, jednak pomimo oddawania do użytku kolejnych boisk sportowych oraz modernizacji sali gimnastycznych i istniejących boisk, nie pokrywa to pełnego zapotrzebowania na bazę sportową. W 2019 roku stan techniczno-sanitarny infrastruktury do prowadzenia zajęć fizycznych zakwestionowano w 1 placówce (wydano decyzję administracyjną). Podobnie jak i w latach ubiegłych, w 2019 roku dokonano oceny posiadanego przez szkoły sprzętu sportowego pod kątem posiadania certyfikatów. Analiza uzyskanych danych wykazała, iż systematycznie zmniejsza się liczba szkół nie posiadających certyfikatów na sprzęt i urządzenia sportowe. Sale gimnastyczne posiadało: 12 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 1 liceum ogólnokształcące, 1 szkoła policealna oraz 3 zespoły szkół.

Zdjęcie 18. Pływalnia „Neptun” w Ożarowie

Salie rekreacyjno-zastępcze posiadało: 11 szkół podstawowych i 1 zespołów szkół.

Brak sal gimnastycznych oraz rekreacyjno-zastępczych (uczniowie ćwiczą na korytarzu i na holu) wystąpił w 2 szkołach podstawowych. Uczniowie 12 szkół korzystają z lekcji pływania na basenie.

Problemem pozostaje w szkołach utrzymanie higieny po zajęciach z wychowania fizycznego. Pomimo zapewnienia przez placówki coraz lepszych warunków, dzieci i młodzież szkolna nie korzysta z urządzeń natryskowych regularnie po tych zajęciach. Powodem tego stanu są m.in. zbyt krótkie przerwy po zajęciach z wychowania fizycznego. Najczęściej natryski przy blokach sportowych wykorzystywane są po dodatkowych zajęciach sportowych.

Zdjęcie 19. Boisko szkolne przy Zespole Szkół w Ożarowie im. Marii Skłodowskiej-Curie

Pracownie komputerowe

Ocenie poddawano warunki zdrowotne w pracowniach komputerowych w zakresie ogólnego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, wyposażenia sali i stanowisk komputerowych oraz ustawienia monitorów. Ogólny stan techniczno-sanitarny skontrolowanych pracowni oceniono jako dobry. Pracownie są w miarę możliwości modernizowane i zaopatrywane w nowoczesny sprzęt i wyposażenie.

Dożywianie uczniów

Posiłek w szkole stanowi niezbędny element racjonalnego żywienia, warunkuje sprawne funkcjonowanie organizmu dziecka, jego prawidłowy rozwój i dobre samopoczucie, usprawnia koncentrację i zdolności przyswajania wiedzy. Dlatego tak ważne jest zapewnienie uczniom, którzy spędzają większość czasu w szkole przynajmniej jednego posiłku.

Oceniono dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach z uwzględnieniem dożywiania dofinansowanego. W znacznej części szkół żywienie prowadzone jest w formie cateringu. W 2019 r. na 28 skontrolowanych szkół wykazano 8 szkół, w których posiłki przygotowywano na miejscu i 17 szkół, do których posiłki były dowożone. Szkoły nadal realizują program „Szlanka mleka dla wszystkich uczniów” oraz „Owoce i warzywa w szkole”. Każda szkoła powinna zapewnić

uczniom stały dostęp do wody pitnej poprzez montowanie fontann, ustawianie na korytarzach dystrybutorów na wodę.

Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty, a obecnie ustawą Prawo oświatowe szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Na 24 skontrolowanych szkołach funkcjonujących samodzielnie stwierdzono, że w 5 z nich realizowana jest profilaktyka opieki zdrowotnej. W 19 szkołach od kilku lat brak jest pielęgniarki, w związku z czym opieka medyczna świadczona jest w Ośrodkach Zdrowia przez lekarzy rodzinnych. We wszystkich skontrolowanych gabinetach stwierdzono właściwe warunki sanitarno - higieniczne i techniczne (pomieszczenia wykorzystane do celów praktyki pielęgniarskiej, ściany i podłogi wykonywane z materiałów trwałych, zmywalnych, odpornych na działanie środków dezynfekcyjnych).

Warunki do utrzymania higieny

Na odpowiednie warunki higieniczne w placówce składa się między innymi dostęp do bieżącej ciepłej wody i środków higienicznych (mydło, ręczniki papierowe, papier toaletowy), ogólny stan czystości i porządku pomieszczeń sanitarnych oraz właściwy stan techniczny zarówno pomieszczeń, jak i armatury sanitarnej.

Przeprowadzone w tym zakresie kontrole sanitarne wykazały, że na terenie powiatu

opatowskiego w 5 placówkach nie zapewniono właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej z uwagi na brak dostępu do ciepłej wody przy części umywalek do mycia rąk (2 placówki) oraz duże zużycie pomieszczeń sanitarnych (4 placówki). W pozostałych skontrolowanych pomieszczeniach sanitarno-higienicznych zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej tj. mydła w płynie, suszarek do rąk lub ręczników 1-razowego użytku, papieru toaletowego, a w okresie grypowym środków do dezynfekcji rąk.

Warunki pracy ucznia

Szkoła/Przedszkole jest środowiskiem, w którym uczeń/przedszkolak pracuje- uczy ważne jest stworzenie odpowiednich warunków nauki/pobytu dzieci i młodzieży w szkole/przedszkolu. Do czynników składających się na właściwe warunki pracy należą m.in. właściwy stan techniczno-sanitarny placówki, właściwie skonstruowany rozkład zajęć lekcyjnych, odpowiednio dobrane stanowisko pracy, właściwe oświetlenie, mikroklimat.

W 2019 roku kontrolowano także możliwość pozostawiania w pomieszczeniach szkoły części podręczników i przyborów szkolnych. Oceny dokonano w szkołach na wszystkich poziomach kształcenia. Stwierdzono, iż obowiązek ten realizują wszystkie skontrolowane placówki udostępniając uczniom szafki szkolne lub wydzielając miejsca w salach dydaktycznych.

Temperatura i wentylacja

Zgodnie §9.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach „w pomieszczeniach szkoły i placówki zapewnia się właściwe oświetlenie, wentylację i ogrzewanie”.

W tym celu dokonano pomiarów temperatury w 25 placówkach sali lekcyjnych/sali przedszkolnych – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zapewnienie właściwej wentylacji w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży podlega ocenie podczas bieżących kontroli. W powyższym zakresie w 2018 roku nieprawidłowości nie stwierdzono.

Oświetlenie

Oświetlenie elektryczne w placówkach oświatowych powinno zapewnić właściwe ze względów higienicznych warunki pracy wzrokowej podczas nauki i zajęć praktycznych. Prawidłowe oświetlenie stwarza atmosferę ułatwiającą koncentracji, motywuje i pobudza do aktywności, oraz sprzyja odprężeniu.

Warunki wypoczynku i rekreacji

Niezależnie od pogody i miejsca wypoczynku ważne jest, aby zapewnić wypoczywającym dzieciom i młodzieży zdrowe i bezpieczne warunki wypoczynku. Obiekt albo teren, w którym jest organizowany wypoczynek, musi spełniać wymogi dotyczące bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej, warunków higieniczno-sanitarnych oraz ochrony środowiska określonych przepisami o ochronie przeciwpożarowej, Państwowej Inspekcji Sanitarnej i ochronie środowiska, a w przypadku organizacji wypoczynku z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - obiekt musi być ponadto dostosowany do potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności uczestników wypoczynku. W celu przeprowadzenia kompleksowej oceny placówki wypoczynku, oceniano teren obiektów, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich wyposażenie, gospodarkę odpadami, opiekę medyczną i wychowawczą dla uczestników, dokumentację kadry i uczestników, warunki do prowadzenia żywienia i dożywiania, warunki do prowadzenia zajęć sportowych i rekreacyjnych.

W sezonie letnim 2019 r. na terenie powiatu opatowskiego w elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowano 6 turnusów wypoczynku letniego .W ramach nadzoru skontrolowano 2 turnusów półkolonii w miejscu zamieszkania, oraz 4 kolonie .Wypoczynku pod namiotami nie zarejestrowano.

Podczas sezonu letniego 2019 r. nie wpłynął do PSSE żaden wniosek z prośbą o interwencję w miejscach wypoczynku, nie zanotowano zatruć pokarmowych czy też poważniejszych wypadków.

Wypoczynku zimowego zarejestrowano jeden wypoczynek w miejscu zamieszkania.

7.3 Żłobki, przedszkola

Na terenie powiatu opatowskiego w roku 2019 zarejestrowano funkcjonujące 2 żłobki oraz 10 przedszkoli. Stan techniczno-sanitarny nie budzi zastrzeżeń . Sprzęt i wyposażenie prawidłowe, z certyfikatami, dostosowane do rodzaju prowadzonych zajęć, meble dostosowane do zasad ergonomii.

Zdjęcie 20. Żłobek w Ożarowie

Przedmiotem oceny w przedszkolach były również place zabaw i tereny rekreacyjne. Sprawdzano stan sanitarno-techniczny urządzeń zabawowych, zabezpieczenia placów zabaw. Sprawdzano czy urządzenia rekreacyjne posiadają obowiązujące certyfikaty, czy konstrukcje zabawowe są mocne, stabilne, osłonięte siatką zabezpieczającą, zjeżdżalnie gładkie, zabawki oznaczenia CE, czy konstrukcje przechodzą okresowe przeglądy techniczne. W okresie wiosennym przeprowadzono kontrole placów zabaw pod kątem zabezpieczenia piaskownic przed dostępem zwierząt (w których piaskownice nie posiadały wystarczającego zabezpieczenia przed zwierzętami) czystości piasku (wymagano udokumentowania wymiany piasku). Ponadto w przedszkolach oceniano wyposażenie pomieszczeń przedszkolnych m.in. czy zabawki spełniają wymagania bezpieczeństwa, czy nabywane do pomieszczeń meble i sprzęt posiadają certyfikaty i atesty. Niestety zdarza się, że dyrektorzy placówek nie zawsze pozyskują certyfikaty lub atesty nabytych wyrobów. Dopiero w wyniku działań kontrolnych PIS, zarządzający placówką pozyskują brakujące certyfikaty, atesty, tabliczki znamionowe, etykiety.

7.4 Podsumowanie

Stan techniczny placówek z roku na rok ulega poprawie. Samorządy lokalne pozyskują środki finansowe na rozpoczęcie długo oczekiwanych remontów. Dlatego w ostatnim okresie obserwujemy dużo inicjatyw remontowych w szkołach, jak również poprawę infrastruktury. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami jest sprawowana w większości placówek nauczania i wychowania w pomieszczeniach pełniących inne funkcje, a udostępnianych pielęgniarkom i uczniom na określony czas z uwagi na brak gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej. Zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo – wychowawczych zapewniła w 2019 r. bezpieczne i higieniczne warunki nauczania, wychowania i opieki dzieci i młodzieży. Placówki oświatowo – wychowawcze są sukcesywnie doposażane w nowe meble i wyposażenie. Stan sanitarno – higieniczny placówek oświatowo – wychowawczych w porównaniu z rokiem 2018 uległ poprawie, co skutkowało zmniejszeniem ilości wydanych decyzji administracyjnych.

8 STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Na terenie powiatu opatowskiego w 2019r. w rejestrze zakładów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną prowadzonym przez Sekcję Higieny Żywności, Żywienia i PK wpisanych było 1112 obiektów żywności, żywienia, obrotu kosmetykami oraz materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością (2018r.-1083 obiektów).

Przeprowadzono kontrole w 258 obiektach. Obiekty, które nie zostały skontrolowane to w dużym procencie środki transportu żywności (8 środków transportu na 92 zarejestrowanych), ponieważ są to obiekty ruchome, często przebywające poza terenem powiatu. Drugą grupę obiektów nieskontrolowanych stanowią producenci pierwotni. W 2019r. skontrolowano 32 nadzorowanych producentów z 656 zarejestrowanych.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono 399 kontroli sanitarnych (w 2018r. - 461 kontroli). Po przeprowadzonych kontrolach wydano 85 decyzji merytorycznych i 25 płatniczych, w tym o naruszeniu przepisów prawa 12.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne na osoby winne zaniedbań nałożono 2 mandaty karne na kwotę 300 zł (w 2018 r. – 14/2500 zł).

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych (obowiązują arkusze ocen stanu sanitarnego jednolite w całym kraju). Spośród 399 obiektów skontrolowanych w 2019r. sklasyfikowano 220 obiektów.

W wyniku przeprowadzonych ocen stanu sanitarnego, wszystkie sklasyfikowane w 2019r. zakłady ocenione zostały pozytywnie, nie stwierdzono obiektów niezgodnych. W wyniku podjętych działań przez pracowników tutejszej Inspekcji zakłady usunęły stwierdzone usterki.

8.1 Ocena stanu sanitarno-higienicznego wybranych grup nadzorowanych obiektów

Sklepy spożywcze

W 2019 r. skontrolowano 134 sklepy spożywcze (zarejestrowanych było 160), w których przeprowadzono 235 kontroli.

Stan sanitarny sklepów w porównaniu do lat ubiegłych utrzymuje się na porównywalnym poziomie, dzięki realizacji wydanych zaleceń i sprawowaniu nadzoru. Spotykane podczas kontroli usterki sanitarno-techniczne wynikają z zaniedbań właścicieli, minimalnego ich zaangażowania oraz braku znajomości obowiązujących przepisów prawa zwłaszcza dotyczących obowiązku wdrażania kontroli wewnętrznej opartej na systemie HACCP.

Na stwierdzone podczas kontroli usterki techniczne wydano 7 decyzji administracyjnych (w 2018 r. - 6). Najczęściej spotykane usterki dotyczyły:

- złego stanu technicznego pomieszczeń (ściany, sufity, drzwi),
- niewłaściwego urządzenia stoisk,
- zniszczonych urządzeń, sprzętu, wyposażenia stykającego się z żywnością,

Obowiązki wynikające z wydanych decyzji administracyjnych zostały wykonane w każdym obiekcie.

Najczęściej stwierdzane podczas kontroli usterki sanitarne to: brudno utrzymane pomieszczenia zakładu oraz sprzętu tj.: ściany, sufity, posadzki, urządzenia chłodnicze, lada sprzedaży, wagi, regały; brak realizacji procedur GHP, GMP, HACCP, brak czystości i porządku w obiekcie.

Za stwierdzone podczas kontroli usterki sanitarne nałożono 1 mandat karny na sumę 200zł (2018 r. – 11/1800 zł.)

Hurtownie środków spożywczych

W 2019r. na naszym terenie prowadziło działalność 2 hurtownie środków spożywczych. Stan sanitarny i techniczny nadzorowanych obiektów dobry. W hurtowniach przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną (2018 r. – 2).

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

W 2019r. na terenie powiatu prowadziło działalność 52 zakłady żywienia zbiorowego otwartego (2018r. – 26). Skontrolowano 35 obiektów. Stan sanitarno-techniczny zakładów dobry.

W zakładach tych przeprowadzono 38 kontroli (2018r. – 24). Na usterki techniczne nie wydano decyzji administracyjnej (w 2018r. - 1).

Za stwierdzone podczas kontroli usterki sanitarne nałożono 1 mandat karny na sumę 100zł (2018 r. – 0).

Stwierdzone podczas kontroli usterki sanitarne to: posadzki we wszystkich pomieszczeniach zakładu brudno utrzymane, stół produkcyjny brudno utrzymany z resztkami żywności, brak segregacji asortymentowej, w pomieszczeniu porządkowym przechowywana duża ilość opakowań zwrotnych po pieczarkach i warzywach, w pomieszczeniu magazynowym przeznaczonym na opakowania do pizzy przechowywana makulatura i inne zbędne przedmioty, w pomieszczeniu produkcyjnym pod piecem do wypieku pizzy przechowywane drzewo na podeście – pod podestem zakurzone, od strony magazynowej zakładu rozsypany popiół, brak porządku.

Zakłady małej gastronomii

W 2019r. zarejestrowano 27 zakładów małej gastronomii (2018r. – 24). Skontrolowano 15 zakładów.

Stan sanitarno-techniczny zakładów dobry. W zakładach tych przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych (2018r. – 15). Nie wydano zaleceń podczas przeprowadzanych kontroli.

Ciastkarnie

W 2019r. zarejestrowano 4 ciastkarnie (2018r. – 4). Wszystkie ciastkarnie otrzymały ocenę pozytywną wg arkuszy ocen stanu sanitarnego. W zakładach tych przeprowadzono 3 kontrole sanitarne (2018r.- 5).

Nie stwierdzono usterek.

We wszystkich zakładach w ramach dbałości o bezpieczeństwo produkowanych wyrobów wprowadzono zakładowe programy GHP/GMP oparte na zasadach systemu HACCP.

Piekarnie

W 2019r. prowadziło działalność 8 piekarni (2018 r. - 9). Wszystkie piekarnie zostały skontrolowane i otrzymały ocenę zgodną wg arkuszy ocen stanu sanitarnego. W zakładach tych przeprowadzono 11 kontroli (2018r.- 16). Po przeprowadzonych kontrolach wydano 2 decyzje administracyjne na usunięcie usterek technicznych. W jednym obiekcie obowiązek

wynikający z wydanej decyzji został wykonany w terminie, natomiast w drugim obiekcie zaleceń decyzji nie wykonano w terminie – postępowanie egzekucyjne w toku.

Stan techniczny nadzorowanych obiektów w porównaniu do lat ubiegłych uległ poprawie. Właściciele wdrażają w swoich zakładach system jakości oparty na zasadach HACCP, który wpływa na bezpieczeństwo produkowanych w piekarniach środków spożywczych, a także podwyższają standardy techniczne.

8.2 Analiza porównawcza stanu sanitarno-higienicznego obiektów

W 2019r. za stwierdzone podczas kontroli usterki sanitarne w:

- sklepach spożywczych nałożono 1 mandat karny na sumę 200 zł (2018r. - 11/1800 zł),
- zakładach żywienia zbiorowego otwartego nałożono 1 mandat karny (2018r. - 0),
- zakładach produkcji żywności nie nałożono mandatów karnych (2018r.- 0).

Najczęściej stwierdzane podczas kontroli usterki: brak czystości i porządku w pomieszczeniach sklepu oraz w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego, brak segregacji asortymentowej, brak porządku wokół zakładu.

Zdecydowaną większość nadzorowanych sklepów spożywczych stanowią sklepy małe, zlokalizowane na terenach wiejskich. W nich też stwierdza się najwięcej uchybień. Stwierdzone usterki sanitarno-techniczne wynikają z zaniedbań właścicieli, minimalnego ich zaangażowania oraz braku znajomości obowiązujących przepisów prawa zwłaszcza dotyczących obowiązku wdrażania kontroli wewnętrznej opartej na systemie HACCP.

8.3 Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w 2019 r.

Jakość zdrowotna środków spożywczych produkowanych i wprowadzanych do obrotu w nadzorowanych obiektach kontrolowana jest poprzez działania podejmowane w zintegrowanym systemie badań żywności.

Tabela 19. Tabela. Kierunki badań/ liczba pobranych próbek

Kierunek badania	Liczba próbek pobranych	Próbki kwestionowane
Mikrobiologia	63	2
Metale	11	-----
Substancje dodatkowe	7	-----
Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	3	-----
Wwa	2	-----
Zawartość glutenu	2	-----
Parametry jęlczenia	1	-----
Pestycydy	30	-----
Azotany	1	-----
Gmo	3	-----
Napromienianie żywności	1	-----

Analiza jodu w soli	0	-----
Żywność wzbogacona	2	-----
Znakowanie	11	-----
Mykotoksyny	6	-----
Furan	0	-----
3mcpd	1	-----
Skażenie promieniotwórcze	0	-----
RAZEM	144	-----

W nadzorowanych obiektach w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania laboratoryjnego 144 próbki środków spożywczych i materiałów do kontaktu z żywnością. Jakość zdrowotna środków spożywczych wprowadzanych do obrotu jest dobra. Ponadto pobrano 1 próbkę żywności spoza planu. Pobór wynikał z polecenia ŚPWIS w Kielcach. Z otrzymanych sprawozdań z badań wynika, iż 2 próbki uległy zakwestionowaniu z powodu stwierdzenia wyniku dodatniego hodowli Campylobakter 1 oraz ochrotoksyny 1.

8.4 Nadzór nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi

Obiekty zlokalizowane w miejscowościach turystycznych i wypoczynkowych, głównych szlakach komunikacyjnych, parkingach, dworcach PKS, stacjach paliw oraz ocena zgodności z wymaganiami zdrowotnymi żywności i żywienia w tych obiektach w letnim sezonie turystycznym.

Na terenie powiatu opatowskiego nie ma miejscowości wypoczynkowych. Istnieją tylko miejscowości turystyczne, które w okresie letnim odwiedzane są przez turystów. Nadzorem zostały objęte wszystkie obiekty zlokalizowane na szlakach przemieszczania się turystów.

Do obsługi ruchu turystycznego na terenie tych miejscowości, na dworcach PKS, przy głównych drogach krajowych, parkingach, stacjach paliw nadzorem zostały objęte:

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

Na terenie naszego powiatu zarejestrowanych było 21 zakładów żywienia zbiorowego otwartego. Skontrolowane zostały wszystkie zakłady. W zakładach tych przeprowadzono w okresie trwania sezonu turystycznego 27 kontroli.

Podczas kontroli zwrócono szczególną uwagę na: zaopatrzenie w wodę, bezpieczne usuwanie odpadów, zagospodarowanie zużytych tłuszczów i smażalniczy, zachowanie łańcucha chłodniczego, przestrzeganie parametrów obróbki termicznej, przestrzeganie czystości i porządku w obiekcie i jego otoczeniu, higienę pracowników, stan zaplecza sanitarnego dla personelu i konsumentów, prowadzenie dokumentacji HACCP.

Stan techniczny i sanitarny zakładów dobry. Wszystkie zakłady są zgodne z wymaganiami. W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego pomieszczeń.

Wydano 1 decyzję administracyjną na usterki techniczne. Po przeprowadzonej kontroli sprawdzającej stwierdzono usunięcie nieprawidłowości.

Punkty Małej Gastronomii

Na naszym terenie zarejestrowanych było w 2019r. 27 obiektów „małej gastronomii” (2018r. – 17). Skontrolowanych zostało 15 obiektów (2018r. – 17).

Stan sanitarny i techniczny zakładów dobry. Wszystkie zakłady są zgodne z wymaganiami wg arkusza oceny stanu sanitarnego i mają wdrożone zasady GHP i GMP.

Podczas kontroli zwrócono szczególną uwagę na: zaopatrzenie w wodę, bezpieczne usuwanie odpadów, zagospodarowanie zużytych tłuszczów smażalniczych, zachowanie łańcucha chłodniczego, przestrzeganie parametrów obróbki termicznej, przestrzeganie czystości i porządku w obiekcie i jego otoczeniu, higienę pracowników, stan zaplecza sanitarnego dla personelu i konsumentów. Wszystkie zakłady są zgodne z wymaganiami. Kontrola wewnętrzna pełniona jest zgodnie z opracowanymi instrukcjami GHP i GMP.

Automaty do lodów

Na terenie powiatu w miejscowościach turystycznych zlokalizowanych było w 2019r. 4 automaty do lodów. Wszystkie obiekty zostały skontrolowane. W zakładach tych przeprowadzono 6 kontroli.

Stan techniczny i sanitarny obiektów dobry. Wszystkie zakłady są zgodne z wymaganiami. Kontrola wewnętrzna pełniona jest zgodnie z opracowanymi instrukcjami GHP i GMP. Są to obiekty stosunkowo nowe i należące do prywatnych właścicieli.

Ciastkarnie

Na terenie powiatu w miejscowościach turystycznych zlokalizowane były w 2019r. 4 ciastkarnie. Skontrolowano 3 obiekty.

Stan techniczny i sanitarny obiektów dobry. Wszystkie zakłady są zgodne z wymaganiami wg arkuszy oceny stanu sanitarnego. Kontrola wewnętrzna pełniona jest zgodnie z opracowanymi instrukcjami GHP i GMP.

Piekarnie

Na terenie powiatu zarejestrowanych było w 2019r. 8 piekarni. Skontrolowane zostały wszystkie obiekty. W zakładach tych przeprowadzono 11 kontroli. Wszystkie zakłady są zgodne z wymaganiami wg arkusza oceny stanu sanitarnego i mają wdrożone zasady GHP i GMP.

Po przeprowadzonych kontrolach za stwierdzone usterki techniczne (odnowienie pomieszczeń, urządzeń, sprzętu, uzupełnienie braków w dokumentacji HACCP) w skontrolowanych obiektach wydano 2 decyzje administracyjne. Jedna decyzja pozostaje w trakcie realizacji, druga została wykonana.

Podczas kontroli zwrócono szczególną uwagę na: zaopatrzenie w wodę, bezpieczne usuwanie odpadów, zagospodarowanie zużytych tłuszczów smażalniczych, zachowanie łańcucha chłodniczego, przestrzeganie parametrów obróbki termicznej, przestrzeganie czystości i porządku w obiekcie i jego otoczeniu, higienę pracowników, stan zaplecza sanitarnego dla personelu, a także znakowanie gotowego wyrobu.

Sklepy spożywcze

W okolicach obiektów turystycznych i przy głównych drogach krajowych, stacjach paliw zlokalizowanych było 59 sklepów spożywczych. Wszystkie obiekty zostały skontrolowane.

W obiektach tych przeprowadzono 61 kontroli.

Podczas kontroli zwrócono szczególną uwagę na: zaopatrzenie w wodę, bezpieczne usuwanie odpadów, zachowanie łańcucha chłodniczego, przestrzeganie czystości i porządku w obiekcie i jego otoczeniu, higienę pracowników, stan zaplecza sanitarnego dla personelu.

Stan techniczny większości skontrolowanych obiektów dobry. Wszystkie sklepy są zgodne z wymaganiami wg arkuszy oceny stanu sanitarnego. Kontrola wewnętrzna pełniona jest zgodnie z opracowanymi instrukcjami GHP.

Po przeprowadzonych kontrolach na stwierdzone usterki techniczne (odnowienie pomieszczeń, urządzeń, sprzętu, właściwe wyposażenie stoisk sprzedaży, braki w dokumentacji GHP) w skontrolowanych obiektach wydano 6 decyzji administracyjnych. Wszystkie zostały wykonane w terminie.

Za stwierdzone usterki sanitarne nałożono 1 mandat karny na sumę 200 zł.

Mandat karny nałożono za: wprowadzanie do sprzedaży artykułów spożywczych po upływie terminu ważności, zły stan sanitarny pomieszczeń, brak środków myjąco-dezynfekcyjnych. Podczas kontroli sprawdzających stwierdzono usunięcie nieprawidłowości i doprowadzenie zakładów do odpowiedniego stanu.

8.5 Nadzór nad obiektami żywieniowymi w miejscach wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży oraz ocena ich funkcjonowania

W sezonie zimowym w 2019r. odbył się jeden wypoczynek zlokalizowany w obiekcie na terenie powiatu opatowskiego:

Półkolonia zlokalizowana w Szkole Podstawowej nr 1 im. Gen. Bryg. Stanisława Gano, ul. Ćmielowska 2, 27-500 Opatów. Wypoczynek zorganizowano przez Dyrektora ww. placówki dla 58 uczestników (34 dziewczynek i 24 chłopców) w wieku 6-15 lat w terminie 21.01.2019r.-24.01.2019r. Uczestnicy korzystali z jednego posiłku: jednodaniowego obiadu, podawanego w naczyniach wielorazowego użytku (będących na wyposażeniu stołówki). Posiłki przygotowywane były przez personel kuchni i spożywane przez uczestników w stołówce Szkoły Podstawowej nr 1 im. Gen. Bryg. Stanisława Gano, będącej pod nadzorem PIS. Posiłki urozmaicone, nie powtarzały się przez okres trwania turnusu i zawierały wystarczającą ilość białka zwierzęcego, owoców, warzyw, nabiału.

Była to kontrola tematyczna dotycząca oceny organizacji żywienia i warunków higieniczno-sanitarnych. Podczas kontroli stwierdzono, że czynności związane z organizacją żywienia zostały dostosowane do ww. warunków. W dniu kontroli czystość bieżąca części żywieniowej bez zastrzeżeń.

Jadłospis został wywieszony na tablicy ogłoszeń w korytarzu komunikacyjnym i stołówce. Kontrola przeprowadzona z pracownikiem Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży – bez zastrzeżeń.

W miesiącu lipcu oraz sierpniu 2019r. na terenie powiatu opatowskiego zorganizowano 5 wypoczynków letnich dla dzieci i młodzieży:

1. Obóz zlokalizowany w Domu Weselnym „AN-ULKA”, Baćkowice 103, 27-552 Baćkowice. Wypoczynek zorganizowany przez: Stowarzyszenie Ostrowiecka Akademia Piłkarska

KADET, Os. Patronackie 25/17, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski. Obóz został zorganizowany w czterech terminach tj.:

- I. 24-27.06.2019r.; liczba uczestników wynosiła łącznie 20 osób (powyżej 10 roku życia);
- II. 01-04.07.2019r.; liczba uczestników wynosiła łącznie 15 osób (poniżej 10 roku życia);
- III. 08-11.07.2019r.; liczba uczestników wynosiła łącznie 15 osób (poniżej 10 roku życia);
- IV. 15 -18.07.019 r. – liczba uczestników wynosiła łącznie 14 osób (poniżej 10 roku życia).

Uczestnicy podczas pobytu korzystali z wyżywienia całodobowego tj. śniadanie, obiad, kolacja, podawanych w naczyniach wielokrotnego użytku (będących na wyposażeniu lokalu). Posiłki zostały przygotowane przez zatrudniony personel kuchni i spożywane przez uczestników w sali konsumpcyjnej Domu Weselnego „AN-ULKA”, będącej pod nadzorem PIS.

Serwowane posiłki były urozmaicone, nie powtarzały się przez okresy trwania obozów, zawierały odpowiednią ilość białka zwierzęcego, owoców, warzyw, nabiału.

2. Półkolonia zlokalizowana w Publicznej Szkole Podstawowej w Bidzinach, Bidziny 121, 27-532 Wojciechowice. Wypoczynek zorganizowany przez Dyrektora ww. placówki w terminie 29.07.2019 r. – 09.08.2019 r. dla 34 uczestników (6 osób poniżej 10 roku życia, 28 osób powyżej 10 roku życia). Uczestnicy korzystali z wyżywienia: śniadania, obiady, podawanego w naczyniach wielokrotnego użytku, będących na wyposażeniu szkoły. Posiłki przygotowywane w formie cateringowej dostarczanej przez Zakład Gastronomiczny Stodoły PHU „Elmar” zakład będący pod nadzorem PIS.

Przeprowadzonych zostało 5 kontroli tematycznych dotyczących oceny organizacji żywienia i warunków higieniczno- sanitarnych.

Podczas przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż czynności związane z organizacją żywienia zostały dostosowane do ww. warunków. Czystość bieżąca części żywieniowej podczas przeprowadzanych kontroli bez zastrzeżeń.

Jadłospisy zostały wywieszane w widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń obok Sali konsumpcyjnej. Kontrola została przeprowadzona z pracownikiem Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży.

8.6 Nadzór nad prawidłowością znakowania wołowiny i przetworów z mięsa wołowego w obrocie

W zakresie pochodzenia oraz znakowania wołowiny w miejscach obrotu mięsem przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych w tym:

- - 5 w sklepach mięsno-wędliniarskich
- - 7 w sklepach spożywczych ze stoiskiem mięsnym

W 4 skontrolowanych sklepach mięso wołowe pochodziło od producentów z terenu powiatu opatowskiego (nadzorowane przez IW ubojnie).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie śledzenia oraz znakowania wołowiny.

Mięso do sklepów dostarczane jest przez producentów lub hurtowników ich środkami transportu. Mięso jest już rozbierane przez producentów w zakładzie i jest dostarczane do sklepu już w elementach.

W skontrolowanych sklepach na dostarczone elementy mięsa wołowego przedstawiono faktury, które zawierały wszystkie wymagane informacje, oraz posiadały adnotację, że faktura stanowi równocześnie handlowy dokument identyfikacyjny.

8.7 Nadzór nad nową żywnością oraz żywnością genetycznie modyfikowaną (GMO)

W czasie przeprowadzanych kontroli sanitarnych w obiektach obrotu żywnością sprawdzano prawidłowość znakowania produktów GMO i potencjalnie GMO.

W 2019r. skontrolowano 134 obiekty obrotu żywnością (sklepy spożywcze), zaś 124 oceniano na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego i nie spotkano żywności zawierającej produkty GMO. Ponadto w zakładach żywienia otwartego (35 obiektów) i zamkniętego (27 obiektów) podczas przeprowadzania kontroli sprawdza się surowce pod kątem GMO.

Stwierdzane były tylko środki spożywcze potencjalnie GMO. Na spotykanych w obiektach obrotu wyrobach z soi producenci deklarowali napis, że produkty te są wyprodukowane z soi niemodyfikowanej genetycznie. Natomiast na wyrobach z kukurydzy brak takich napisów.

W zakładach produkujących żywność sprawdzany jest sposób dodawania substancji dodatkowych, które mogą być potencjalnie GMO.

Dodawanie substancji dodatkowych potencjalnie genetycznie modyfikowanych stwierdzono w Zakładzie cukierniczym w Prusach. W zakładzie tym dodawana jest lecytyna sojowa do produkowanych mas do wafelków. Na etykietach tych wyrobów w składzie surowcowym podana jest informacja o dodawaniu lecytyny sojowej. Zakład posiada świadectwo jakości od producenta, iż soja nie jest genetycznie modyfikowana.

Ponadto w 2019r. pobrano 1 próbkę „Płatki kukurydziane” w kierunku GMO w ramach urzędowej kontroli i monitoringu- próbka nie kwestionowana.

8.8 Działania podejmowane w związku z powiadomieniami w systemie RASFF¹

W 2019r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opatowie wpłynęło 63 powiadomień alarmowych i 23 powiadomienia informacyjne dotyczące produktów znajdujących się w obrocie w obiektach nadzorowanych przez tutejszą Inspekcję.

W związku z otrzymanymi powiadomieniami przeprowadzono 18 kontroli interwencyjnych. Kontrole przeprowadzono w: sklepach spożywczych- 18. Podczas przeprowadzonych kontroli w 2 stwierdzono w obrocie umieszczonych w systemie RASFF środków spożywczych. Środki te zostały wycofane z obrotu do hurtowni.

8.9 Nadzór nad suplementami diety i innymi środkami spożywczymi

W 2019r. w ramach nadzoru nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi podjęto działania.

Ilość przeprowadzonych kontroli – 12

Ilość i rodzaj skontrolowanych obiektów – 9

– punkt apteczny – 1

¹ system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i materiałach do kontaktu z żywnością

- apteki – 8
- sklep zielarsko-medyczny – 0
- sklep spożywczy – 0

Ilość ocenionych produktów – 12

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych w skontrolowanych zakładach obrotu żywnością nie stwierdzono nieprawidłowości we wprowadzaniu w/w produktów do obrotu.

Stosowane przez producentów oświadczenia żywieniowe i zdrowotne były prawidłowe.

Do badania pobrano 10 próbek suplementów diety.

Próbki zbadano w kierunku:

- w kierunku mikrobiologii – 5 próbek suplementu diety – nie kwestionowano,
- w kierunku zawartości witamin i składników mineralnych, znakowania – 3 próbki suplementów diety – nie kwestionowano
- w kierunku znakowania – 1 próbkę dietetycznego środka spożywczego specjalnego przeznaczenia medycznego – nie kwestionowano
- w kierunku zawartości kwasów tłuszczowych Omega 3 – 1 próbkę suplementu diety – nie kwestionowano

8.10 Podejmowanie interwencji na wniosek konsumentów lub innych instytucji

W 2019 roku otrzymano i rozpatrzono 3 anonimowe interwencje.

Przeprowadzono 3 kontrole interwencyjne we wskazanych obiektach oraz stwierdzono, że zarzuty nie potwierdziły się.

8.11 Postępowanie z środkami spożywczymi o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

W 2019 roku nie było żadnych zakwestionowanych i wycofanych środków spożywczych podczas kontroli sanitarnych.

8.12 Nadzór nad bezpiecznym używaniem kosmetyków zgłoszonymi w systemie RAPEX²

W 2019r. pod nadzorem Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Opatowie znajdowało się 7 obiektów obrotu kosmetykami. W obiektach tych przeprowadzono 4 kontrole, oceniając łącznie 4 produktów kosmetycznych, znajdujących się w obrocie pod względem zgodności znakowania. Kontrole dotyczyły wyrobów: płynu nawilżającego Micelarnego, płynu do kąpieli dla dzieci, pasty do zębów, odświeżacza na bazie olejków eterycznych produkcji krajowej oraz z krajów Unii Europejskiej. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono niezgodności oświadczeń stosowanych w odniesieniu do ocenianych produktów kosmetycznych. Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę w ramach funkcjonowania systemu RAPEX.

Do badania w ramach urzędowej kontroli w 2019r. pobrano próbki kosmetyków:

- 1 próbka „Ziajka- maść poślądkowa przeciw odparzeniom” w kierunku badania na zawartość formaldehydu.

Próbka odpowiadała wymaganiom w zakresie badanego parametru.

² System powiadamiania o niebezpiecznych kosmetykach

- 1 próbka „Szampon dla dzieci BAMBI” w kierunku badania na zawartość formaldehydu. Próbka odpowiadała wymaganiom w zakresie badanego parametru.

8.13 Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością sprawuje się nadzór w zakresie wdrażania i przestrzegania przez przedsiębiorców wymagań określonych w przepisach rozporządzeń Komisji (WE) 1935/2004, z uwzględnieniem art. 15 i 16 (znakowanie i deklaracja zgodności) oraz nr 2023/2006

Na terenie powiatu opatowskiego nie ma zarejestrowanych zakładów produkujących i importujących materiały i wyroby do kontaktu z żywnością.

W trakcie przeprowadzania kontroli sanitarnych w zakładach produkcyjnych i żywieniowych oraz obiektach obrotu środkami spożywczymi sprawdzany jest sposób znakowania i jakość zdrowotna używanych materiałów i wyrobów kontaktujących się z żywnością.

W trakcie kontroli nie stwierdzono stosowania nieprawidłowych materiałów i wyrobów. Wszystkie używane w zakładach materiały i wyroby były prawidłowo znakowane i były dopuszczone do kontaktu z żywnością.

W 2019r. pobrano 3 próbki materiałów do kontaktu z żywnością (3 planowe)

- 1 próbka (Talerze porcelanowe) - w ramach urzędowej kontroli w kierunku migracji ołowiu i kadmu,
- 1 próbka (Kieliszki szklane COLORS)- w ramach urzędowej kontroli w kierunku migracji ołowiu i kadmu,
- 1 próbka (Kubki do napojów, białe)- w ramach urzędowej kontroli w kierunku substancji migrujących.

Próbki nie były kwestionowane.

8.14 Podsumowanie

Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywieniowo–żywnościowych w porównaniu do lat ubiegłych uległ polepszeniu. Jest to wynikiem nadzoru i wykonania przez przedsiębiorców zaleceń wydanych przez PPIS w Opatowie. Właściciele obiektów dostosowują swoje zakłady do obowiązujących nowych przepisów, które są spójne z przepisami Unii Europejskiej. Dzięki sukcesywnie wprowadzanej przez przedsiębiorców samokontroli (kontroli wewnętrznej opartej na zasadach GHP/GMP oraz zasad systemu HACCP), jak również systemów kontroli jakości, jakość zdrowotna produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych poprawia się z każdym rokiem.

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w dalszym ciągu będzie kontynuowany nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:

- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia – zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz zasad systemu HACCP wraz z niezbędną dokumentacją,
- poprawy funkcjonalności zakładów,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,

- prawidłowego znakowania wyrobów,
- właściwego stosowania substancji dodatkowych,
- zachowania higieny osobistej i higieny miejsca pracy,
- identyfikowalności surowców i produktu gotowego,
- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego wyrobu – zwłaszcza środków spożywczych łatwo psujących się,
- obrotu środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementów diety szczególnie w aspekcie ich prawidłowego znakowania,
- oceny jakości stosowanych przedmiotów użytku,
- prowadzenia kontroli akcyjnych nad produktami stwarzającymi ryzyko w ich spożyciu.

9 PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej realizowana przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Opatowie w roku 2019 była zgodna z celami Narodowego Programu Zdrowia. Realizowano ogólnopolskie oraz wojewódzkie programy edukacyjne, interwencje nieprogramowe oraz prowadzono kampanie informacyjne. W realizacji powyższych zadań współpracowano z organizacjami, instytucjami oraz placówkami szkolnymi. W 2019 roku realizowano następujące programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe.

9.1 Program edukacyjny: „Trzymaj Formę!”

Głównym celem ogólnopolskiego programu „Trzymaj Formę!” jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Odbiorcami programu byli uczniowie oddziałów gimnazjalnych oraz starszych klas szkół podstawowych (klasy: V-VII) i ich rodziców. W XIII edycji programu uczestniczyło 16 placówek szkolnych. Edukacją objęto 1314 uczniów, 728 rodziców.

W ramach realizacji programu w szkołach odbywały się prelekcje, pogadanki. Na zajęciach edukacyjnych dzieci zapoznawały się zasadami zdrowego stylu życia, z edukacją konsumencką, obliczano wskaźnik BMI, omawiano piramidę zdrowia. Realizacji programu towarzyszyły szkolne turnieje oraz zawody sportowe. W celu wzmocnienia realizacji programu w Szkole Podstawowej Nr 2 w Opatowie zorganizowano konkurs pod hasłem „W zdrowym ciele zdrowy duch”. Zadaniem uczestników było wykonanie plakatu ilustrującego przekaz skierowany do rówieśników, młodzieży i dorosłych pod hasłem „W zdrowym ciele zdrowy duch”

Zdjęcie 21. Prace konkursowe uczniów w Szkole Podstawowej Nr 2 w Opatowie

9.2 Zapobieganie oraz ograniczanie palenia tytoniu:

W ramach edukacji antytytoniowej na terenie powiatu opatowskiego realizowano szereg programów, które mają na celu upowszechnianie informacji o szkodliwości palenia tytoniu wśród społeczności, zmniejszenie zachorowań wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy oraz promowanie i upowszechnianie mody na niepalenie, głównie wśród uczniów i młodzieży. W roku szkolnym 2018/2019 na terenie powiatu realizowano następujące programy:

- „Czyste Powietrze Wokół Nas”
- „Nie pal przy mnie, proszę”

- „Znajdź właściwe rozwiązanie”
- „Bieg po zdrowie”

W ramach interwencji nieprogramowych realizowano także dwie kampanie antytytoniowe skierowane do ogółu społeczeństwa:

- „Światowy Dzień Bez Tytoniu” oraz
- „Światowy Dzień Rzucania Palenia”

9.2.1 „Czyste powietrze wokół nas”

Pierwszym ogniwem edukacji antytytoniowej jest program „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Adresatami programu są dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczające do przedszkoli oraz ich rodzice i opiekunowie. Do realizacji XI edycji programu przystąpiło 20 placówek, łącznie brało w niej udział 679 dzieci oraz 402 rodziców.

W wielu placówkach realizację programu rozszerzono o dodatkowe działania takie jak: przedstawienia teatralne, wycieczki i kolorowe przemarsze. Program cieszył się dużym zainteresowaniem dzieci. Dzieci aktywnie uczestniczyły w zajęciach, chętnie wykonywały prace plastyczne związane z profilaktyką antynikotynową.

W ramach monitoringu realizacji programu edukacyjnego przeprowadzono 5 wizytacji.

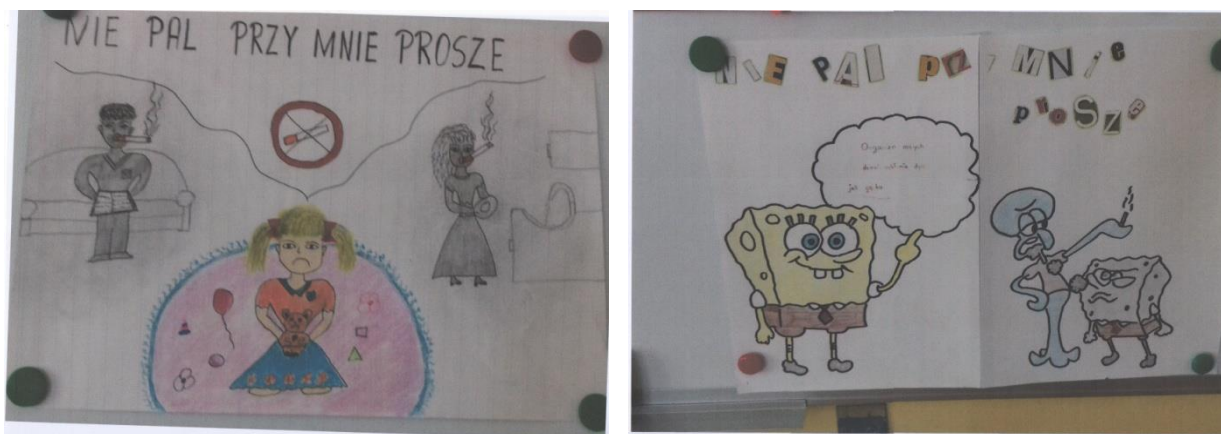

Zdjęcie 22. Prace dzieci z Przedszkola Publicznego w Opatowie

9.2.2 „Nie pal przy mnie, proszę”

Program „Nie pal przy mnie, proszę” przeznaczony jest dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej i stanowi drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej adresowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. Jego głównym celem jest zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu. Program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci, takimi jak m.in. burza mózgów, diagnoza wiedzy, ćwiczenia oddechowe, wierszyk, krzyżówka, układanka o wiewiórce, drama, mini wykład. Realizacja programu odbywa się w formie zajęć warsztatowych.

W roku szkolnym 2018/2019 realizowano IX edycję programu, do której przystąpiło 18 placówek szkolnych, a działaniami edukacyjnymi objęto 743 uczniów oraz 284 rodziców. W ramach monitoringu realizacji programu edukacyjnego przeprowadzono 5 wizytacji.

Zdjęcie 23. Prace uczniów z Publicznego Zespołu Szkoły i Przedszkola w Lasocinie

9.2.3 „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie” adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej (IV-VII) oraz oddziałów gimnazjalnych. W tym okresie nauki gwałtownie wzrasta liczba dzieci i młodzieży próbujących pierwszy raz zapalić papierosa. Niektórzy młodzi ludzie najpierw palą okazjonalnie, potem czynią to w regularnych odstępach czasu, wkraczając na drogę pełnego uzależnienia od nikotyny. Dlatego też głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem biernego i czynnego palenia tytoniu. Do realizacji programu w roku szkolnym 2018/2019 przystąpiło 18 szkół podstawowych z terenu powiatu opatowskiego. W wyniku podjętych działań programowych edukacją objęto 968 uczniów. Ponadto w program zaangażowano 633 rodziców, którzy aktywnie uczestniczyli w wybranych zadaniach programowych. Dodatkowo pracownik stanowiska ds. Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej na zaproszenie przedstawicieli placówek szkolnych przeprowadził prelekcje dot. zagrożeń związanych z paleniem tytoniu dla uczniów szkoły podstawowej.

W ramach monitoringu realizacji programu edukacyjnego przeprowadzono 4 wizytacje.

9.2.4 „Bieg po zdrowie”

„Bieg po zdrowie” to nowy program antytytoniowej edukacji zdrowotnej, którego adresatem są uczniowie klas IV szkół podstawowych. Program opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami. Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. W realizacji III edycji programu uczestniczyło 10 szkół podstawowych. Programem objęto 376 uczniów oraz 352 rodziców.

W celu wzmocnienia działań z uczestnictwem pracownika ds. Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej zorganizowano i przeprowadzono 8 spotkań edukacyjnych dot. profilaktyki antytytoniowej. W spotkaniach uczestniczyło 137 osób. Uczniowie realizując program wykonywali gazetki szkolne. Rodzice włączając się w realizację założeń programowych aktywnie uczestniczyli w wykonywaniu plakatów z zakresu profilaktyki antytytoniowej. Ponadto Szkoła Podstawowa Nr 2 w Opatowie we współpracy z PSSE Opatów zorganizowała imprezę prozdrowotną w postaci happening pod hasłem „Bieg po zdrowie”. Bieg odbył się głównymi ulicami oraz przez rynek miasta.

Zdjęcie 24. Formy realizacji programu „Bieg po zdrowie”

Profilaktyka antytytoniowa realizowana była również podczas realizacji interwencji nieprogramowych takich jak:

9.2.5 Światowy Dzień bez Tytoniu ph. „Tytoń i zdrowie płuc”

Co roku, 31 maja, Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) oraz globalni partnerzy świętują Światowy Dzień Bez Tytoniu. Coroczna kampania jest okazją do podniesienia świadomości na temat szkodliwych i śmiertelnych skutków używania tytoniu i narażenia na dym z drugiej ręki oraz zniechęcenia do używania tytoniu w jakiegokolwiek formie.

Tematem przewodnim Światowego Dnia Bez Tytoniu 2019 był „Tytoń i zdrowie płuc”. W ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu zorganizowano dwa happeningi w wykonaniu dzieci przedszkolnych oraz szkolnych. Celem heppeningu było zwrócenie uwagi na skutki zdrowotne związane z paleniem tytoniu oraz zachęcenie społeczności lokalnej do rzucenia palenia, jak również do ochrony strefy wolnej od tytoniu oraz ochrony środowiska. W placówkach szkolnych organizowano prelekcje dla uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjalnej. Podczas prelekcji zwrócono uwagę na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Przeprowadzone prelekcje dotyczyły również negatywnych skutków zdrowotnych palenia papierosów zarówno tradycyjnych jak również e-papierosów.

Zdjęcie 25. Heppening dzieci z Publicznego Przedszkola w Tarłowie

We współpracy z Komendą Powiatową Policji w Opatowie oraz Strażą Miejską w Opatowie przeprowadzono akcję profilaktyczną pod hasłem „STOP 18”. Akcja miała charakter niecodziennego patrolu, który odwiedził opatowskie placówki handlowe. Podczas akcji „STOP 18” pracownik PZiOZ PSSE w Opatowie, funkcjonariusz Policji oraz funkcjonariusz Straży Miejskiej w Opatowie przekazali sprzedawcom w placówkach handlowych, w których sprzedawana są papierosy i inne wyroby tytoniowe ulotki informacyjne na temat szkodliwości palenia oraz ulotkę o odpowiedzialności sprzedawcy.

Zdjęcie 26. Akcja profilaktyczna „STOP 18”

Dodatkowo w Radiu Opatów nagrano komunikat pt. „Nie pal, jeśli palisz – rzuć!”. Natomiast w współpracy z Sekcją Nadzoru Środowiska Pracy w zakładach pracy podlegających kontroli w miesiącu maj 2019 r. przeprowadzona została wśród pracowników dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu profilaktyki antynikotynowej.

9.2.6 Światowy Dzień Rzucania Palenia 2019

21 listopada 2019 roku, obchodzono Światowy Dzień Rzucania Palenia gdyż, jak co roku w trzeci czwartek listopada na całym świecie obchodzony jest Światowy Dzień Rzucania Palenia. Światowa Organizacja Zdrowia ciągle przypomina, uświadamia i ostrzega przed zgubnymi skutkami palenia tytoniu, głównie chorobami układu oddechowego i krążenia oraz chorobami nowotworowymi. W związku obchodami Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Opatowie podjęła działania edukacyjne mające na celu wsparcie placówek szkolnych w realizacji profilaktyki antytytoniowej.

W ramach kampanii informacyjno-edukacyjnej w szkołach odbyły się spotkania edukacyjne z uczniami szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, których celem była edukacja antynikotynowa uczniów na temat niekorzystnego wpływu palenia papierosów, zagrożenia wynikające z czynnego i biernego palenia.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia pracownik PZiOZ PSSE w Opatowie zorganizował spotkanie edukacyjne skierowane do uczniów ZS Nr 1 w Opatowie, na które zaproszono przedstawiciela Świętokrzyskiego Centrum Onkologii – specjalistę ds. Promocji Zdrowia, który przedstawił prezentację multimedialną „Papieros tradycyjny i nowe formy palenia”. Podczas spotkania zwrócono uwagę na nowe formy palenia tytoniu oraz na zagrożenia związane z korzystaniem z produktów nowatorskich. Uczniowie poznali trujące właściwości składników zawartych w e-papierosach oraz mechanizm uzależnienia.

Zdjęcie 27. Spotkania edukacyjne w szkołach podstawowych

Dodatkowo pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas kontroli monitorują realizację zadania Nr 8 POZNPT – *Wyeliminowanie ekspozycji na dym tytoniowy w miejscach pracy i innych miejscach użyteczności publicznej*. Pracownicy Oddziału Nadzoru Sanitarnego PSSE Opatów kontrolują przestrzeganie zapisów Ustawy z dn. 9 listopada 1995 r. O ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych dot. prawidłowego oznakowania stref bezdymnych oraz zakazu palenia tytoniu w tych strefach. W placówkach nauczania i wychowania, zakładach opieki zdrowotnej, zakładach pracy oraz zakładach gastronomicznych i innych obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 570 kontroli. We wszystkich skontrolowanych obiektach stwierdzono, iż zapisy Ustawy są przestrzegane.

9.3 Krajowy Program Zwalczania HIV i Zapobiegania AIDS

W ramach profilaktyki HIV/AIDS na terenie powiatu opatowskiego w 2019 kontynuowano realizację Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS. Głównym celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez podniesienie poziomu wiedzy nt. HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiana postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie

W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS w Zespole Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Ożarowie zorganizowano prelekcję prowadzoną przez pracownika Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej. Prelekcja miała na celu zwrócenie uwagi młodzieży na ciągle aktualny problem pandemii HIV/AIDS. Uczniowie otrzymali bezpłatne materiały edukacyjne, ulotki i broszury.

Dzięki współpracy ze Szkolnym Kołem PCK podczas akcji honorowego oddawania krwi w Zespole Szkół Nr 1 w Opatowie zorganizowano stoisko edukacyjne, podczas którego dystrybuowano m.in. materiały edukacyjne związane z profilaktyką HIV/AIDS.

Zdjęcie 28. Stoisko edukacyjne w Zespole Szkół Nr 1 w Opatowie

Dodatkowo pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Opatowie w 2019 roku prowadził dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki HIV/AIDS podczas akcji letniej „Zdrowe Wakacje”.

9.4 „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Na terenie powiatu opatowskiego realizowano ogólnopolski program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, który został oficjalnie wpisany do Bazy Programów Rekomendowanych, jako program obiecujący. Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?” dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), oraz promocji zdrowego stylu życia wolnego od używek w aspekcie planowanego rodzicielstwa. Adresatami programu jest

młodzież ze szkół ponadpodstawowych. Na terenie powiatu opatowskiego VI edycję programu realizowano w 7 szkołach ponadpodstawowe. Liczba odbiorców biorących udział w programie wyniosła 276 uczniów oraz 119 rodziców.

Zdjęcie 29. Prelekcja w Opatowskim Ośrodku Kultury

9.5 „Podstępne WZW”

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Opatowie koordynuje realizację wojewódzkiego programu edukacyjnego pt. „Podstępne WZW”. Program adresowany jest do uczniów klas II szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnienie wiedzy dot. WZW typ A oraz WZW typ B i C. Jednym ze sposobów przeciwdziałania zakażeniom WZW jest podnoszenie poziomu wiedzy pozwalającej na rozpoznawanie i unikanie sytuacji narażenia na zakażenia. W roku szkolnym 2018/2019 na terenie powiatu opatowskiego 5 szkół ponadpodstawowych realizowało program. Edukacją objęto 163 uczniów.

Zdjęcie 30. Forma wizualna programu w Zespole Szkół Nr 1 w Opatowie

9.6 „Znamię! Znam Je?”

W szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu opatowskiego realizowano również wojewódzki program edukacyjny „Znamię! Znam Je?” dotyczący profilaktyki czerniaka dla. Dzięki realizacji zajęć programowych, wśród uczniów upowszechniono wiedzę na temat czerniaka i skutecznych metod zabezpieczania się przed tym nowotworem skóry. Na terenie powiatu opatowskiego do realizacji programu „Znamię! Znam je?” w roku szkolnym 2018/2019 przystąpiło 6 szkół ponadpodstawowych. Działaniami edukacyjnymi w ramach programu objęto 219 uczniów.

Zdjęcie 31. Forma wizualna programu w Zespole Szkół Nr 1 w Opatowie

9.7 „Wybierz życie – pierwszy krok”

Program realizowany na poziomie wojewódzkim dzięki współpracy WSSE w Kielcach z Fundacją MSD dla Zdrowia Kobiet. Celem realizacji programu jest podniesienie poziomu wiedzy nt. zagrożeń związanych z zakażeniem wirusem HPV i profilaktyką raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadpodstawowej oraz ich rodziców i opiekunów. Do realizacji programu wykorzystuje się wcześniej otrzymane z Fundacji pakiety z materiałami edukacyjnymi. II edycja programu na terenie powiatu opatowskiego w roku szkolnym 2018/2019 realizowana była w 3 placówkach ponadpodstawowych wśród 103 uczniów. Edukacją objęto również 103 rodziców i opiekunów.

9.8 Interwencje nieprogramowe.

Poza programami edukacyjnymi realizowano również interwencje nieprogramowe.

9.8.1 Obchody Światowego Dnia Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia jest obchodzony co roku 7 kwietnia, w rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Jest to ogólnoświatowa możliwość skupienia się na kluczowych kwestiach zdrowia publicznego. Tegoroczne obchody Światowego Dnia Zdrowia WHO koncentruje na powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Tematem przewodnim Światowego Dnia Zdrowia w 2019 r. jest powszechna opieka medyczna.

Przekonanie, że wszyscy ludzie powinni mieć możliwość osiągnięcia możliwie najwyższego poziomu zdrowia powoduje, że tegoroczne obchody mocno koncentrowały się na temacie Powszechnej Opieki Zdrowotnej.

We współpracy z Powiatową i Miejsko - Gminną Biblioteką Publiczną w Opatowie zorganizowano spotkanie edukacyjne pt. „Prawa pacjenta: świadomy pacjent”, którego odbiorcami były osoby powyżej 50 roku życia. W spotkaniu uczestniczyła pielęgniarka z SPZOZ w Opatowie, która omówiła jakie prawa ma pacjent oraz z jakich świadczeń może skorzystać w ramach ubezpieczenia w celu pomocy lepszemu zrozumieniu przez ludzi, co oznacza powszechne ubezpieczenie zdrowotne – jakie usługi i wsparcie powinny być dostępne i gdzie. Przedstawiciel PZiOZ PSSE Opatów zwrócił uwagę na rolę i znaczenie działań podejmowanych przez Inspekcję Sanitarną w ramach profilaktyki oraz struktur odpowiedzialnych za bezpieczeństwo zdrowotne i życie ludzi oraz współuczestniczenie w działaniach zapobiegających szerzeniu się chorób cywilizacyjnych. Na zakończenie spotkania każdy chętny słuchacz mógł dokonać pomiaru poziomu cukru we krwi oraz ciśnienia tętniczego.

Natomiast dla uczniów oddziałów gimnazjalnych zorganizowano spotkanie edukacyjne „Lepiej zapobiegać niż leczyć”. Słuchaczy zapoznano z hasłem przewodnim tegorocznych obchodów.

Zdjęcie 32. Akcja profilaktyczna we współpracy z Powiatową i Miejsko - Gminną Biblioteką Publiczną w Opatowie

9.8.2 Profilaktyka nowych narkotyków - dopalaczy.

W ramach profilaktyki nowych narkotyków – dopalaczy przeprowadzono szereg prelekcji, spotkań edukacyjnych oraz szkoleń. Działania profilaktyczne z zakresu profilaktyki nowych narkotyków – dopalaczy Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Opatowie podejmowała przy współpracy z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Opatowie oraz Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Opatowie. Spotkania były doskonałą okazją, aby przestrzec młodzież przed sięganiem po produkty zawierające substancje psychoaktywne jakimi są dopalacze, starano się pokazać jak łatwo traci się kontrolę nad zażywaniem ich i podkreślano, że nie warto ryzykować własnego zdrowia i życia. Zasięgiem działań edukacyjnych objęto 1718 osób.

Zdjęcie 33. Spotkania edukacyjne w Zespole Szkół Nr 2 w Opatowie

Dodatkowo w 2019 roku Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wraz z Polskim Towarzystwem Higienicznym Oddział w Kielcach ogłosił konkurs Przegład Małych Form Teatralnych pod hasłem „Dopalacze – ryzykujesz życiem”. Celem konkursu było m.in. zwrócenie uwagi młodych ludzi na skutki zdrowotne i społeczne wynikające z używania środków psychoaktywnych. Z terenu powiatu opatowskiego do konkursu zgłosiła się szkoła ponadpodstawowa – Zespół Szkół Nr 1 w Opatowie, która reprezentowała powiat opatowski podczas finału konkursu 30 października 2019 roku w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach. Szkoła otrzymała wyróżnienie. Dodatkowo jednej z uczennic wręczono nagrodę za osobowość sceniczną.

Zdjęcie 34. Grupa teatralna z Zespołu Szkół Nr 1 w Opatowie

9.9 Akcja Letnia – Zdrowe Bezpieczne Wakacje

Przed zakończeniem roku szkolnego na zaproszenie dyrekcji szkół i przedszkoli przeprowadzono prelekcje dla uczniów dot. bezpiecznych zachowań na wakacjach. Pogadanki przeprowadzono przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Opatowie podczas, których zwrócono uwagę na zagrożenia płynące z zażywania środków psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”, po które sięgają szczególnie młodzi ludzie. W 34 placówkach oświatowych na terenie powiatu przeprowadzono

dystrybucję broszury „Zdrowe i bezpieczne wakacje”. Na 6 turnusach wypoczynku letniego organizatorom oraz uczestnikom wypoczynku przekazano broszurę „Zdrowe i bezpiecznie wakacje”.

Wśród uczestników zorganizowanych półkolonii, przeprowadzono prelekcje dotyczącą bezpiecznych zachowań na wakacjach. Popularyzowano wiedzę na temat zapobiegania chorobom zakaźnym, skutkom zdrowotnym wynikającym z nadmiernego opalania, zażywania substancji psychoaktywnych. Zwrócono również uwagę na znaczenie higieny osobistej w celu zapobiegania chorobom. Dzieci zostały uwrażliwione na to w jaki sposób zabezpieczyć się przed kleszczami. Edukacją objęto 2513 osób.

Zdjęcie 35. Prelekcja w Przedszkolu Publicznym w Opatowie

9.10 Profilaktyka grypy.

W ramach profilaktyki grypy na stronie internetowej PSSE Opatów zamieszczono informację dotyczącą zapobiegania grypie. W PSSE Opatów wykonano formę wizualną z materiałami dotyczącymi tematyki grypy oraz przeprowadzono dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych. Podczas akcji „Bezpieczne ferie” rozmawiano z uczniami jak ustrzec się zachorowania na grypę.

Dodatkowo w ramach „Europejskiego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach” przeprowadzono w lokalnych zakładach opieki zdrowotnej dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących leczenia antybiotykami.

9.11 Profilaktyka chorób nowotworowych

Podejmowano również działania z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych. Z okazji Europejskiego Tygodnia Walki z Rakiem Samorząd Uczniowski Zespołu Szkół w Baćkowicach zorganizował heppening. Akcja profilaktyczna rozpoczęła się od rozdawnictwa przez uczniów wśród mieszkańców oraz w miejscowych zakładach pracy ulotek informacyjnych na temat nowotworów oraz zaproszeń ze Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach na badanie cytologiczne. Następnie pracownik PZiOZ PSSE w Opatowie wygłosił prelekcję dotyczącą profilaktyki chorób nowotworowych. Na wstępie omówiono rolę i zadania realizowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach profilaktyki. Omówiono czym jest zdrowie oraz jego składowe. Zwrócono uwagę na elementy stylu życia jako podstawa procesu profilaktyki chorób nowotworowych w życiu każdego człowieka. Podkreślono jak istotne znaczenie w profilaktyce nowotworów ma życie wolne od nałogów.

Dodatkowo w związku obchodami 15 października Europejskiego Dnia Walki z Rakiem Piersi wspólnie z Zespołem Szkół Ogólnokształcących w Ożarowie zorganizowano imprezę prozdrowotną skierowaną do społeczności szkolnej oraz lokalnej. Celem realizowanego zadania

było zwiększenie świadomości na temat raka piersi oraz o konieczności podejmowania działań profilaktycznych. Obchody „Różowej Wstążeczki” pod hasłem: „Życie jest bezcennym darem” rozpoczęto od wykładu przedstawiciela Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach. Do podejmowania działań profilaktycznych zachęcały również przybyłe panie z Ostrowieckiego Klubu Amazonka, które w swoim występie mówiły o znaczeniu profilaktyki w walce z nowotworem piersi.

Zdjęcie 36. Akcje profilaktyczne w Baćkowicach i Ożarowie

9.12 Dodatkowe działania

W 2019 roku odbył się po raz pierwszy **Festiwal Piosenki o Zdrowiu: „Zdrowe nutki”**, którego adresatem byli uczniowie klas I-IV szkół podstawowych. Celem konkursu było zainteresowanie dzieci i ich opiekunów tematyką zdrowia. Tematyka Festiwalu dotyczyła szeroko rozumianego zdrowia, a w szczególności: zdrowego stylu życia, zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej. Organizatorami konkursu było Polskie Towarzystwo Higieniczne oraz Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kielcach. Festiwal odbywał się na poziomie powiatowym oraz wojewódzkim. Etap powiatowy, do którego przystąpiły 3 szkoły podstawowe odbył się 23 października 2019 w Opatowskim Ośrodku Kultury w Opatowie. Zwycięzca finału powiatowego, którym była Szkoła Podstawowa Nr 2 w Opatowie reprezentowała powiat opatowski podczas wojewódzkiego finału Festiwalu Piosenki o Zdrowiu „Zdrowe Nutki”, który odbył się 29 października 2019 roku w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach. Szkoła otrzymała wyróżnienie.

Zdjęcie 37. Uczestnicy konkursu ze Szkoły Podstawowej Nr 2 w Opatowie

Podejmując realizację zamierzeń zaplanowanych na 2019 podjęto współpracę ze środowiskiem lokalnym oraz instytucjami:

- Komenda Powiatowa Policji w Opatowie
- Straż Miejska w Opatowie
- Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Opatowie
- Urząd Miasta i Gminy w Opatowie

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie
- Powiatowa i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Stanisława Czernika w Opatowie
- Radio Opatów
- Opatowski Ośrodek Kultury
- Powiatowy Zakład Transportu w Opatowie
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Opatowie przy ul. Słowackiego
- Szkolne Koło Polskiego Czerwonego Krzyża przy Zespole Szkół Nr 1 w Opatowie
- Dzienny Dom „Senior – WIGOR” w Opatowie
- Świętokrzyskie Centrum Onkologii
- Stowarzyszenie „Ostrowiecki Klub Amazonka”

9.13 Wnioski

1. Odbiorcami działalności stanowiska Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opatowie w 2019 roku były wszystkie placówki oświatowo – wychowawczych, zarówno publicznych, jak i niepublicznych oraz ogółu społeczeństwa powiatu opatowskiego. Odbiorcami działań były zróżnicowane grupy społeczeństwa.
2. Uczestnicy działań prozdrowotnych pogłębili wiedzę dotyczącą zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, zdrowego odżywiania oraz kształtowania nawyków prozdrowotnych. Wiele uwagi poświęcono uświadomieniu młodzieży o zagrożeniach oraz konsekwencji podejmowania ryzykownych zachowań, takich jak sięganie po substancje o działaniu psychoaktywnym. Zwracano również uwagę na przestrzeganie podstawowych zasad higieny osobistej oraz zapobieganiu chorobom zakaźnym.
3. Realizacja działań podejmowanych przez PSSE w Opatowie następuje przy współpracy różnych instytucji i organizacji. Dzięki podejmowanej współpracy zwiększa się zasięg i efektywność oddziaływań prozdrowotnych.

10 NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

W 2019 r. głównym kierunkiem działania zespołu ds. środków zastępczych było ograniczanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne poprzez sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, a także prowadzenie działań administracyjno-prawnych w trybie obowiązujących przepisów mających na celu znaczne zmniejszenie dostępności środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Opatowie w 2019r nie odnotował żadnego sklepu, który oferował by sprzedaż środków zastępczych, nie wpłynęły również do PPIS informacje dotyczące wprowadzania do obrotu w sprzedaży stacjonarnej "dopalaczy". Na przestrzeni roku 2019 prowadzono bieżący monitoring działań w realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, poprzez monitoring w różnych obiektach podczas prowadzonych działań kontrolnych.

W związku z przyjętymi zamierzeniami do realizacji na 2019r. tut. Inspektor przesyłał do WSSE w Kielcach comiesięczne raporty z prowadzonego monitoringu obiektów, jak również informacje mające na celu przedstawienie zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych oraz informacje w zakresie podjętych działań profilaktycznych.

Ponadto w ramach realizacji zamierzeń przyjętych w planach rocznych przesyłano także do ŚPWIS raporty o zatruciach dopalaczami w systemie meldunków dwutygodniowych, a następnie miesięcznych. W 2019 do tut. Stacji nie wpłynęło żadne zgłoszenie zatrucia dopalaczami.

Pracownicy tut. Stacji uczestniczyli w 2019r w 2 szkoleniach z zakresu środków zastępczych organizowanych przez ŚPWIS oraz w 1 konferencji, współorganizowanej przez różne instytucje.

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Opatowie w 2019r nie funkcjonował żaden sklep, który oferował by sprzedaż środków zastępczych, nie wpłynęły do PPIS informacje dotyczące wprowadzania do obrotu w sprzedaży stacjonarnej "dopalaczy" od innych służb. W związku z tym nie podejmowano żadnych działań kontrolnych z organami Policji i innymi służbami.

W zakresie współpracy z Policją i Prokuraturą, przekazanych w 2019r została 1 sprawa związana z podejrzeniem wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez osobę fizyczną, jednak PPIS nie wszczął postępowania w związku z tym, że postępowanie dotyczyło substancji psychotropowej. Sprawę zwrócono do KPP Opatów.

Ponadto KPP w Opatowie w związku z prowadzoną utylizacją dowodów rzeczowych występowało do PSSE w Opatowie o sprawdzenie, czy dowody te nie są objęte postępowaniem administracyjnym prowadzonym przez PPIS w Opatowie.

Ponadto w zakresie działań profilaktycznych nawiązano współpracę z Komendą Powiatową Policji w Opatowie, Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Opatowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, Placówkami Opiekuńczo-Wychowawczymi przeprowadzając szkolenia, prelekcje i spotkania edukacyjno-informacyjne w okresie roku szkolnego z uczniami, nauczycielami, opiekunami i rodzicami w szkołach oraz na

koloniach w okresie zimowym i letnim. Podczas spotkań edukacyjnych i prelekcji informowano uczestników o skutkach zażywania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz przekazywano materiały informacyjne.

Tabela 20. Działania profilaktyczne podejmowane w 2019 r.

Działanie	Odbiorcy	Liczba odbiorców
12 spotkań edukacyjnych - dotyczących zagrożeń związanych z zażywaniem dopalaczy i innych środków psychoaktywnych .	rodzice, nauczyciele, uczniowie oraz uczestnicy wycieczki letniej	805
6 prelekcji „Recepta na udane wakacje” i „Pułapki współczesnego świata dopalacze – narkotyki”	uczniowie i nauczyciele, uczestnicy wycieczek	143
6 szkoleń „Dopalacze lepiej edukować niż leczyć”, „Nowe zagrożenia wśród dzieci i młodzieży”, „Cyberprzemoc, dopalacze i narkotyki”, „Dopalacze – ryzykujesz życiem”	nauczyciele, opiekunowie, wychowawcy, pracownicy socjalni	146
9 dystrybucja materiałów w ilości 319 szt. ulotek	uczniowie, uczestnicy wycieczek	314
3 zamieszczenie informacji na stronie internetowej	internauci	300
2 działania dotyczące Przeglądu Małych Form Teatralnych	uczniowie	10 szkół
RAZEM		
Działania - 12 spotkań edukacyjnych - 6 prelekcji - 9 dystrybucja materiałów w ilości 319 szt ulotek - 6 szkoleń - 3 zamieszczenie informacji na stronie internetowej - 2 działania dotyczące Przeglądu Małych Form Teatralnych	Odbiorcy uczniowie, rodzice, nauczyciela, uczestnicy wycieczek	Łącznie 1 708 osób i 10 szkół czyli 1 718 w tym : - uczniowie – 751 - nauczyciele - 85 - rodzice – 96 - opiekunowie /wychowawcy - 198 - uczestnicy wycieczek – 278 - internauci - 300 + - szkoły 10 szt

Nałożone ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii na Inspekcje Sanitarna obowiązki, oraz aktualizowanie wykazu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozporządzeniu powoduje, iż konieczny jest stały monitoring i kontynuowanie działań z organami ścigania w obszarze egzekwowania zakazu produkcji i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, ich wycofywanie z obrotu i niszczenie oraz prowadzenie działań profilaktycznych, uświadamiających społeczeństwo o negatywnych skutkach, które wynikają z używania środków zastępczych z jednoczesnym informowaniem o możliwości karania osób wprowadzających do obrotu środki zastępcze jest konieczny, bowiem działania te mają na celu minimalizowanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanego przez środki zastępcze.

11 PODSUMOWANIE

Bezpieczeństwo sanitarne powiatu opatowskiego w 2019 roku ocenia się jako zadowalające – nie budzące zagrożeń dla zdrowia i życia mieszkańców. Uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego wielu zakładów pracy, placówek oświatowo-wychowawczych, zakładów opieki zdrowotnej i obiektów żywieniowo-żywnościowych, co skutkowało niewielką liczbą ocen negatywnych wystawionych na koniec roku sprawozdawczego.

Działania promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wywarły znaczący wpływ na czynniki determinujące zdrowie ludzi. Wiedza i umiejętności zdobyte przez uczestników działań edukacyjnych wpłynęły na poprawę jakości życia społeczeństwa powiatu.

Spis tabel

TABELA 1. SALMONELLOZY- ROZKŁAD ZACHORWAŃ	11
TABELA 2. LICZBA PRZYPADKÓW GRYPY I ZACHORWAŃ GRYPopodobNYCH ZAREJESTROWANYCH W POWIECIE OPATOWSKIM W PRZECIĄGU 3 OSTATNICH LAT.....	13
TABELA 3. WYKONAWSTWO SZCZEPIEŃ W ROCZNIKACH PODLEGAJĄCYCH SZCZEPIENIOM W 2019 I 2018 ROKU ZGODNIE Z PROGRAMEM SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W POWIECIE OPATOWSKIM	15
TABELA 4. DECYZJE ADMINISTRACYJNE DOTYCZĄCE URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI WYDANE W 2019 R.	19
TABELA 5. WYKAZ WYDANYCH W 2019R. DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH URZĄDZEŃ PRODUKUJĄCYCH <100M ³ WODY/DOBĘ	20
TABELA 6. WYKAZ WYDANYCH W 2019R. DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH DOTYCZĄCYCH JAKOŚCI WODY I STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO URZĄDZEŃ PRODUKUJĄCYCH 101-1000M ³ WODY/DOBĘ.....	24
TABELA 7. WYKAZ WYDANYCH DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH DOTYCZĄCYCH STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO I JAKOŚCI WODY W URZĄDZENIACH PRODUKUJĄCYCH 1001-10000 M ³ WODY/DOBĘ	26
TABELA 8. WYKAZ WYDANYCH DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH DOTYCZĄCYCH JAKOŚCI WODY CIEPŁEJ UŻYTKOWEJ W OBIEKTACH.....	30
TABELA 9. DANE LICZBOWE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W DZIEDZINIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU W 2019 R.....	33
TABELA 10. STWIERDZONE NIEPRAWIDŁOWOŚCI W ZAKŁADACH USŁUGOWYCH.....	47
TABELA 11. STWIERDZONE NIEPRAWIDŁOWOŚCI NA CMENARZACH PARAFIALNYCH	49
TABELA 12. STWIERDZONE NIEPRAWIDŁOWOŚCI W GRUPIE INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNYCH.....	50
TABELA 13. ZESTAWIENIE LICZBOWE PROWADZONEGO PRZEZ PPIS NADZORU NAD PŁYWALNIAMI.....	52
TABELA 14. DECYZJE ADMINISTRACYJNE DOTYCZĄCE PŁYWALNI, WYDANE W 2019R.	55
TABELA 15. OGÓLNA LICZBA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ SKONTROLOWANYCH PRZEZ SEKCJĘ NADZORU HIGIENY ŚRODOWISKA W OPATOWIE W LATACH 2017 – 2019.....	56
TABELA 16. KONTROLE SANITARNE (PODZIAŁ ZE WZGLĘDU NA TEMATYKĘ):	65
TABELA 17. WYKAZ ZAKŁADÓW PRACY I OSÓB PRACUJĄCYCH W PRZEKROCZENIACH NDS I NDN W 2019 R.	68
TABELA 18. LICZBA CHOROBY ZAWODOWYCH STWIERDZONYCH OD 2015 - 2019 – BRAK PRZYPADKÓW CHOROBY STWIERDZONYCH	68
TABELA 19. TABELA. KIERUNKI BADAŃ/ LICZBA POBRANYCH PRÓBEK.....	81
TABELA 20. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE PODEJMOWANE W 2019 R.	103

Spis wykresów

WYKRES 1. CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO.....	8
WYKRES 2. ZACHOROWANIA NA BORELIOZĘ W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU OPATOWSKIEGO	9
WYKRES 3. ZAPALENIE OPON MÓZGOWYCH I/LUB MÓZGU	10
WYKRES 4. BIEGUNKI U DZIECI DO LAT 2.....	10
WYKRES 5. ZACHOROWANIA NA SALMONELLOZĘ Z PODZIAŁEM NA TYPY SEROLOGICZNE	12
WYKRES 6. GRUŹLICA PŁUC.....	13
WYKRES 7. ZAOPATRZENIE W WODĘ LUDNOŚCI POWIATU	18
WYKRES 8. PORÓWNANIE ILOŚCI POBRANYCH PRÓBEK WODY, W TYM NIEODPOWIADAJĄCYCH WYMOGOM SANITARNYM W LATACH 2016-2019	22
WYKRES 9. PORÓWNANIE UDZIAŁU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I NADZORU SANITARNEGO PPIS W MONITOROWANIU JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA W 2019R.	27
WYKRES 10. ZESTAWIENIE ILOŚCI PRÓBEK WODY DO SPOŻYCIA POBRANYCH DO BADANIA W RAMACH KONTROLI WEWNĘTRZNEJ DOSTAWCÓW WODY W LATACH 2017-2019	27
WYKRES 11. PORÓWNANIE ILOŚCI WYDAWANYCH DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH DOT. URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH W LATACH 2016-2019	28
WYKRES 12. JAKOŚĆ WODY CIEPŁEJ UŻYTKOWEJ W PRÓBKACH POBRANYCH W 2019R.	29

WYKRES 13. LICZBA WYDANYCH OPINII SANITARNYCH W LATACH 2015 – 2019	32
WYKRES 14. OBIEKTY HOTELARSKIE W 2019R.	44
WYKRES 15. STRUKTURA ZAKŁADÓW USŁUGOWYCH W 2019 R.	45
WYKRES 16. STRUKTURA INNYCH OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W 2019 R.	50
WYKRES 17. BADANIA KONTROLI WEWNĘTRZNEJ JAKOŚCI WODY WYKONYWANE PRZEZ ADMINISTRATORÓW KRYTYCH PŁYWALNI W LATACH 2017-2019	55
WYKRES 18. STRUKTURA ZAKŁADÓW PRACY W 2019 R. ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W EWIDENCJI SEKCJI POD KĄTEM ILOŚCI ZATRUDNIONYCH OSÓB	63
WYKRES 19. STRUKTURA ZAKŁADÓW PRACY Z PODZIAŁEM NA PRODUKCJĘ, USŁUGI, HANDEL ORAZ OBIEKTY ZDROWOTNE I EDUKACJA. ...	64
WYKRES 20. ZESTAWIENIE POMIARÓW DOT. STANOWISK PRACY UCZNIÓW W LATACH 2018 – 2019.....	73
WYKRES 21. ZESTAWIENIE OCENY ROZKŁADU ZAJĘĆ LEKCYJNYCH W LATACH 2018 – 2019.	74

Spis fotografii

ZDJĘCIE 1. PRZEPOMPOWNIĄ WSZECHŚWIĘTE ZDJĘCIE 2. HYDROFORNIA W LIPOWEJ GM. OPATÓW	22
ZDJĘCIE 3. STACJE UZDATNIANIA WODY W KOBYLANACH GM. OPATÓW I MYDŁOWIE GM IWANISKA	24
ZDJĘCIE 4. BAKTERIE Z RODZINY LEGIONELLA.....	28
ZDJĘCIE 5. SCHRONISKO DLA OSÓB BEZDOMNYCH W JANKOWICACH.....	38
ZDJĘCIE 6. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W BAĆKOWICACH	42
ZDJĘCIE 7. DZIENNY DOM SENIOR + W OŻAROWIE.....	42
ZDJĘCIE 8. NOWY BUDYNEK SCHRONISKA DLA BEZDOMNYCH W JANKOWICACH GM. OŻARÓW	43
ZDJĘCIE 9. NOWY SALON FRYZJERSKI W OPATOWIE.....	45
ZDJĘCIE 10. NOWY SALON FRYZJERSKI W OŻAROWIE ZDJĘCIE 11. NOWY SALON FRYZJERSKI WE WŁOSTOWIE.....	46
ZDJĘCIE 12. NOWY GABINET KOSMETYCZNY W OŻAROWIE.....	46
ZDJĘCIE 13. REMONTOWANY BUDYNEK URZĘDU GMINY W LIPNIKU	51
ZDJĘCIE 14. KRYTE PŁYWALNIE W OŻAROWIE I BAĆKOWICACH	53
ZDJĘCIE 15. PLACE ZABAW.....	56
ZDJĘCIE 16. ZAKŁAD GRUPY PBI W WYMYSŁOWIE.....	70
ZDJĘCIE 17. ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH IM. E. SZYLKI W OŻAROWIE.....	71
ZDJĘCIE 18. PŁYWALNIA „NEPTUN” W OŻAROWIE	75
ZDJĘCIE 19. BOISKO SZKOLNE PRZY ZESPOLE SZKÓŁ W OŻAROWIE IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE	75
ZDJĘCIE 20. ŻŁOBEK W OŻAROWIE.....	78
ZDJĘCIE 21. PRACE KONKURSOWE UCZNIÓW W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2 W OPATOWIE.....	90
ZDJĘCIE 22. PRACE DZIECI Z PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO W OPATOWIE	91
ZDJĘCIE 23. PRACE UCZNIÓW Z PUBLICZNEGO ZESPOŁU SZKOŁY I PRZEDSZKOLA W LASOCINIE	92
ZDJĘCIE 24. FORMY REALIZACJI PROGRAMU „BIEG PO ZDROWIE”	93
ZDJĘCIE 25. HEPPENING DZIECI Z PUBLICZNEGO PRZEDSZKOLA W TARŁOWIE	93
ZDJĘCIE 26. AKCJA PROFILAKTYCZNA „STOP 18”	94
ZDJĘCIE 27. SPOTKANIA EDUKACYJNE W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH	94
ZDJĘCIE 28. STOISKO EDUKACYJNE W ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 W OPATOWIE	95
ZDJĘCIE 29. PRELEKCJA W OPATOWSKIM OŚRODKU KULTURY	96
ZDJĘCIE 30. FORMA WIZUALNA PROGRAMU W ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 W OPATOWIE.....	96
ZDJĘCIE 31. FORMA WIZUALNA PROGRAMU W ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 W OPATOWIE.....	96
ZDJĘCIE 32. AKCJA PROFILAKTYCZNA WE WSPÓŁPRACY Z POWIATOWĄ I MIEJSKO - GMINNĄ BIBLIOTEKĄ PUBLICZNĄ W OPATOWIE.....	97
ZDJĘCIE 33. SPOTKANIA EDUKACYJNE W ZESPOLE SZKÓŁ NR 2 W OPATOWIE	98
ZDJĘCIE 34. GRUPA TEATRALNA Z ZESPOŁU SZKÓŁ NR 1 W OPATOWIE	98
ZDJĘCIE 35. PRELEKCJA W PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM W OPATOWIE	99
ZDJĘCIE 36. AKCJE PROFILAKTYCZNE W BAĆKOWICACH I OŻAROWIE	100
ZDJĘCIE 37. UCZESTNICY KONKURSU ZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2 W OPATOWIE	100